

Národní muzeum v přírodě,
příspěvková organizace

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2018

Předkládá: Ing. Bc. Jindřich Ondruš
generální ředitel muzea

Podklady připravili: náměstci NMvP

Zpracoval: Ing. Milan Gesierich

Rožnov pod Radhoštěm

Palackého 147

756 61

26. 6. 2019

OBSAH:

1.	ÚVOD	4
2.	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA	6
2.1.	PERSONÁLNÍ AGENDA	6
2.1.1.	ZMĚNY PERSONÁLNÍ STRUKTURY ZA OBDOBÍ 1. 1. 2018 – 31. 12. 2018	6
2.1.1.1.	EKONOMICKÝ ÚTVAR	6
2.1.1.2.	ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST	6
2.1.1.3.	TECHNICKÝ ÚTVAR	6
2.1.1.4.	PROVOZNÍ ÚTVAR	6
3.	PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE	6
4.	METODICKÉ CENTRUM	7
4.1.	METODICKÁ ČINNOST	7
4.2.	KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST	8
4.3.	VĚDA A VÝZKUM, PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ MC	8
4.4.	INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE	8
4.5.	ORGANIZACE AKCÍ	8
4.6.	EDIČNÍ ČINNOST	8
4.7.	POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ, KNIHOVNY, ARCHIVY, DOKUMENTAČNÍ ČINNOST	8
4.8.	VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ PRACOVNÍKY MC	9
5.	INTERNÍ AUDIT	9
6.	PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI - SMLOUVY	10
7.	ČESKÝ SVAZ MUZEÍ V PŘÍRODĚ	12
8.	ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST	13
8.1.	SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST	13
8.2.	DOKUMENTAČNÍ FONDY	18
8.3.	DOKUMENTACE A DIGITALIZACE	20
8.4.	PÉČE O SBÍRKY	23
8.5.	VĚDA A VÝZKUM	25
8.5.1.	ODDĚLENÍ VÝZKUMU A SBÍRKOVÝCH FONDŮ	25
8.5.2.	ODDĚLENÍ DOKUMENTACE	26
8.5.3.	ODDĚLENÍ PÉČE O SBÍRKY	27
8.6.	PUBLIKAČNÍ ČINNOST	27
8.6.1.	KONFERENCE A SEMINÁŘE	28
8.7.	OSTATNÍ ODBORNÁ ČINNOST	29
8.7.1.	ÚČAST ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH	29
8.7.2.	ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY A VÝUKA	31
8.7.3.	ČLENSTVÍ PRACOVNÍKŮ V ODBORNÝCH KOMISÍCH A ORGANIZACÍCH	32
8.8.	GRANTY A DOTACE	34
8.9.	ZEMĚDĚLSKÁ ČINNOST	36
9.	TECHNICKÝ ÚTVAR	38
9.1.	INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE	38
9.2.	PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU	40
9.3.	ODDĚLENÍ STAVEBNĚ-TECHNICKÉ DOKUMENTACE A ARCHIVU	42
9.4.	ODDĚLENÍ TRUHLÁŘSKÉ VÝROBY	45
9.5.	POŽÁRNÍ OCHRANA	47
9.6.	ODDĚLENÍ DOPRAVY – DOPRAVNÍ ČINNOST	48
9.6.1.	OSOBNÍ DOPRAVA	48
9.6.2.	NÁKLADNÍ DOPRAVA	49
9.6.2.1.	NÁKLADNÍ AUTA	49
9.6.2.2.	KOLOVÉ TRAKTORY	50
9.7.	ENERGETIKA	50
9.7.1.	ELEKTRICKÁ ENERGIE – VELKOODBĚR ROŽNOV POD RADHOŠTĚM	50
9.7.2.	ELEKTRICKÁ ENERGIE – MALOODBĚR ROŽNOV POD RADHOŠTĚM	51
9.7.3.	ELEKTRICKÁ ENERGIE – MALOODBĚR FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM	51
9.7.4.	ELEKTRICKÁ ENERGIE – PUSTEVNY	51

9.7.5.	ZEMNÍ PLYN	51
9.7.6.	PITNÁ VODA – VODNÉ, STOČNÉ	52
9.7.6.1.	FAKTURACE NÁJEMCI - ELEKTRICKÉ ENERGIE, ZEMNÍHO PLYNU A PITNÉ VODY V ROCE 2017	52
10.	EKONOMICKÝ ÚTVAR	53
10.1.	ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE	53
10.2.	HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE	54
11.	PROVOZNÍ ÚTVAR	58
11.1.	NÁVŠTĚVNICKÝ PROVOZ	59
11.2.	ODDĚLENÍ SLUŽEB NÁVŠTĚVNÍKŮ A HOSPODÁŘSKÉ SPRÁVY	59
11.3.	OSTRAHA, ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY PZTS, EPS, CCTV, SKV	61
11.3.1.	ODDĚLENÍ OSTRAHY	61
11.3.2.	ZABEZPEČENÍ MOVITÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ, PROGRAM ISO/A	61
11.4.	SPRÁVA POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	61
11.5.	ODDĚLENÍ PROGRAMŮ A PROPAGACE	62
11.5.1.	PROPAGACE VMP	62
11.5.2.	PROGRAMY VMP	63
11.6.	VALAŠSKÝ ROK 2017	63
11.6.1.	PROGRAMOVÁ SKLADBA JEDNOTLIVÝCH POŘADŮ VALAŠSKÉHO ROKU	64
11.6.2.	FOLKLORNÍ FESTIVALY	72
11.6.3.	NÁBOŽENSKÉ OBŘADY	74
11.6.4.	VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ POŘADY	74
11.6.5.	NÁVŠTĚVNOST VALAŠSKÉHO ROKU 2017	79
12.	PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2016	81
13.	SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI	86
14.	SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČÍM	87
15.	ZÁVĚR	88

1. ÚVOD

Generální ředitel Národního muzea v přírodě předkládá 19. výroční zprávu o činnosti Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm za rok 2018. Podklady pro její zpracování poskytly jednotlivé útvary VMP.

V průběhu roku 2018 byly plněny jednotlivými útvary především úkoly, které si muzeum stanovilo v Akčním plánu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na rok 2018. Tento akční plán byl zpracován na základě „Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023“. Obsah akčního plánu vychází z části 10. Strategie, která má název „Specifikace opatření – střednědobý plán rozvoje Valašského muzea v přírodě na období 2014 – 2018“. Způsob sestavení akčního plánu vychází z části 12. Strategie, která má název „Implementační systém, hodnotící a monitorovací systém“.

V říjnu 2018 byla vypracována „Aktualizace Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023 a Střednědobého plánu rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pro období 2019–2023“, které zohledňují proces optimalizace muzeí v přírodě.

Nejvýznamnější událostí roku byl vznik Národního muzea v přírodě, příspěvkové organizace, se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm. Dne 11. 12. 2018 proběhl ve Valašském muzeu slavnostní akt, na kterém Ministr kultury podepsal zřizovací listinu nové kulturní organizace „Národní muzeum v přírodě“, které vzniklo sloučením čtyř institucí. Smlouvu mezi Národním památkovým ústavem a Valašským muzeem v přírodě uzavřeli generální ředitelka NPÚ Naďa Goryczková a ředitel VMP Jindřich Ondruš a svým podpisem schválil ministr kultury Antonín Staněk. Spojením Valašského muzea v přírodě, Souboru staveb lidové architektury Příkazy, Souboru lidových staveb Vysočina a Souboru lidové architektury Zubrnice vznikla na území České republiky jedinečná instituce s nadregionální působností propojující veřejně prospěšné služby k uspokojování kulturních, výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti v oblasti komplexní prezentace historických prvků lidového stavitelství, materiálního a nemateriálního kulturního dědictví se zobrazením každodenního života a souvisejících lidských činností v různých regionech České republiky. Statutárním orgánem NMvP byl jmenován generální ředitel Ing. Bc. Jindřich Ondruš, který řídí veškerou činnost organizace a ze své činnosti je odpovědný ministru kultury.

Vzniku Národního muzea předcházela dlouhý proces jednání zástupců vedení VMP a MKČR, kde byla projednávána struktura nové organizace, její vize a cíle, příprava pro předání a převzetí muzeí, náklady transformace a dopady na rozpočet a počty zaměstnanců ve všech složkách NMvP. Tato událost se promítla do aktualizace Strategie rozvoje VMP do roku 2023 a Střednědobého plánu rozvoje VMP pro období 2019-2023.

V roce 2018 navštívilo VMP celkem 354 000 osob. Jedná se o nejvyšší návštěvnost v historii muzea, což lze hodnotit jako velký úspěch. Přehled návštěvností muzea včetně jednotlivých areálů je srovnán v grafech v oddíle 11.6.5.

Nejvýznamnější odbornou událostí roku 2018 bylo uspořádání **konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v České republice**. Toto odborné setkání navázalo na první obdobný počín z přelomu 70. a 80. let minulého století, kdy pracovníci Valašského muzea v přírodě připravovali metodiku pro výstavbu a koncipování

muzeí v přírodě v tehdejší Československu. Tuto metodiku se VMP rozhodlo aktualizovat dle současného stavu oboru a jeho potřeb. Právě tento úkol spolu s potřebou nové koncepce rozvoje muzeí v přírodě v ČR byl hlavním impulsem k uspořádání konference.

Velký posun zaznamenalo muzeum v oblasti vědy a výzkumu, jelikož na základě požadavku Ministerstva kultury zpracovalo **Dlouhodobou koncepci rozvoje výzkumné organizace Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na léta 2019–2023**. Jedná se o prozatím nejsystematičtější dokument, který přesně definuje vědecko-výzkumný rozvoj VMP a povede k prohloubení funkce Metodického centra pro muzea v přírodě i ke zvýšení kvality a objemu vědecko-výzkumných výsledků organizace.

VMP si v roce 2018 připomnělo **50. výročí založení Dílny lidové umělecké výroby**, která po několik desetiletí produkovala upomínkové předměty výjimečné umělecké hodnoty, které neměly v období socialismu v suvenýrové tvorbě konkurenci. Muzeum uspořádalo výstavu o produkci dílny a při této příležitosti vydalo obsáhlý katalog výrobků spolu s dokumentací jejich návrhů.

Vedle tvorby nových výstav, realizace programů a publikace výsledků odborné práce se pracovníci muzea zaměřili také na stávající stav expozic v přírodě a rozhodli se pro rozsáhlou **revizi prezentace v areálech muzea**. Za tímto účelem oslovili veřejnost a pomocí kvalitativní výzkumné metody tzv. ohniskových skupin s prvky analýzy potřeb konfrontovali své poznatky s názory návštěvníků. Výsledkem je plán změn a inovací, které budou zahrnovat mimo drobnější provozní úpravy také změny v samotných expozicích, ale především v jejich interpretaci pro návštěvníky. Tyto změny a aktualizace budou průběžně probíhat až do roku 2025.

Mezi nejvýznamnější finanční aktivity VMP patří rekonstrukce objektu **Libušín**, kde byla dokončena kompletní hrubá stavba, částečné zastřešení a práce na technologiích TZB, také byla dokončena podzemní nádrž pro stabilní hasicí zařízení. Náklady činily 32. 363 mil. Kč.

Další významnou akcí byla 1. etapa Obnovy původního barevného řešení fasády na objektu **Maměnka**, kdy byly provedeny obnovy nátěrů na jižní a západní straně v částce 2,5 mil. Kč.

V rámci programu přeshraniční spolupráce „**INTEREG V-A – Slovenská republika – Česká republika**“ byla zahájena spolupráce se Slovenským národním muzeem v Martine – Muzeem slovenskej dediny na projektu „Kultúrne dedičstvo Javorníkov a Beskýd“. Ve Valašském muzeu byla realizována oprava expozičních objektů Chalupa z Prlova a Stodola z Lidečka ve Valašské dědině a obnova nátěru střechy na Janíkově stodole v Dřevěném městečku. Během roku probíhala setkání obou partnerů a byly realizovány dva programy, seminář „Diagnostika a návrhy oprav dřevěných konstrukcí“ a workshop „Tesařské a šindelářské práce“, které byly pořádány za účasti obou partnerů, ale i odborné veřejnosti.

V Dřevěném městečku probíhala technologicky náročná akce na obnově a **restaurování donátorských kamenů v podezdívce kostela sv. Anny**. S tím souvisely další náročné práce jako sanace základových konstrukcí a zděných obvodových stěn. Práce spočívaly v obnažení základových konstrukcí pod kamenným soklem, realizace hydroizolace formou injektáží, následně se provádělo restaurování kamenných prvků a obnova písma – jména dárců, kteří přispěli na stavbu kostela. Na

realizaci se podíleli i zaměstnanci Valašského muzea realizací demontáže vybavení kostela, jeho odvozu do depozitu, konzervací a následné zpětné montáži.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

2.1. PERSONÁLNÍ AGENDA

Čerpání personálních kapacit – průměrný přepočtený počet zaměstnanců v roce 2018 ve srovnání s rokem 2017

	2017	2018
1. Útvar ředitele	5,50	7,00
2. Etnografický útvar	33,00	33,50
3. Provozní útvar	44,50	46,50
4. Ekonomický útvar	6,00	7,00
5. Technický útvar	27,00	27,00
Průměrný přepočtených počet zaměstnanců celkem	116	121

2.1.1. ZMĚNY PERSONÁLNÍ STRUKTURY ZA OBDOBÍ 1. 1. 2018 – 31. 12. 2018

2.1.1.1. EKONOMICKÝ ÚTVAR

Útvar v roce 2018 zůstal bez personálních změn.

2.1.1.2. ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST

V roce 2018 byla převedena na jinou pozici v rámci Metodického centra Mgr. Lenka Drápalová. Na její místo kurátorky textilu nastoupila Mgr. Lucie Navrátilová. V průběhu roku byla na útvaru zaměstnána sezónní pracovnice Marie Mikešová. Na Zemědělské oddělení nastoupil od 1. 5. 2018 nový zaměstnanec pan Petr Jarmer - chovatel zvířat.

2.1.1.3. TECHNICKÝ ÚTVAR

Útvar v roce 2018 zůstal bez personálních změn.

2.1.1.4. PROVOZNÍ ÚTVAR

Dne 2. 5. 2018 nastoupila na volnou pracovní pozici pokladní Kateřina Harazimová.

3. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

V roce 2018 proběhla tři jednání **Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost** (12. 4., 25. 9. a 21. 11. 2018). Členové posoudili nabízené dary a nabídky prodeje předmětů do sbírek a byli seznámeni s průběhem revizí sbírkového fondu. Do nákupu sbírkových předmětů bylo investováno 151.450,- Kč, dalších 110.000,- Kč bylo použito ke koupi staveb, které se také staly součástí sbírkového fondu, a 247.000,- bylo získáno z dotace ISO-C.

Rada starších, poradní orgán ředitele, který projednává návrhy na zápis významných osobností regionu Valašsko, které se zasloužily o jeho rozkvět, do Knihy paměti kraje a zároveň se zabývá návrhy na uložení ostatků a zhotovení náhrobků takových osobností na čestném pohřebišti Valašském Slavíně v areálu Dřevěné městečko, se v roce 2018 nesešla, neboť nebyl projednáván žádný návrh na zápis či uložení ostatků.

Výtvarná rada v roce 2018 nebyla aktivní, jelikož nevznikla potřeba ji svolat.

Rada pro valašský odzemek zasedala dne 7. 12. 2018 a mimo obvyklou agendu diskutovala také o možnosti návrhu zápisu souboru aktivit, které podniká Valašský folklorní spolek spolu s VMP za účelem neustálé podpory životaschopnosti odzemku, do Registru osvědčených praktik UNESCO.

Redakční rada publikačních aktivit Valašského muzea v přírodě ve složení: Ing. Martin Čerňanský, PhD., doc. PhDr. Daniel Drápala, PhD., PhDr. Sylva Dvořáčková, PhDr. Petr Janeček, PhD., PhDr. Jiří Langer, CSc., PhDr. Martin Novotný, PhD., Mgr. Katarína Očková, dr. Grzegorz Studnicki, PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D., PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D. PhDr. Ilona Vojancová, Mgr. Jiřina Veselská se sešla v prosinci 2018. Její členové byli seznámeni s vydanými publikacemi v roce 2018 (reprint Lidové Stravy na Valašsku J. Štíky, monografie Upomínka z Rožnova. 50 let Dílny lidové umělecké výroby Valašského muzea v přírodě autora P. Liďáka s kolektivem a časopis Museum vivum 12, 2017). Byla diskutována obsahová náplň 13. ročníku časopisu Museum vivum, jehož nosným tématem bylo zvoleno muzeum a návštěvníci. Časopis tvoří několik tradičních tematických sekcí – studie a materiály, museálie, zprávy z Valašského muzea v přírodě, zprávy, osobnosti a recenze. Příspěvky zpracovali zaměstnanci kmenového muzea, ale také odborníci z dalších muzeí ČR. V příštích letech bude vyvíjena náhla o registraci časopisu na seznam uznávaných recenzovaných periodik v databázi ERIH + a SCOPUS. Důraz je kladen na zvýšení odborné profilace časopisu na platformě českých muzeí v přírodě.

Redakční rada také schválila téma 14. ročníku, který bude věnován krajinně ve vztahu k muzeím v přírodě a navrhla dílčí tematické okruhy ke zpracování, včetně vytipovaných autorů a odborných institucí. Její členové se vyjadřovali i k dalším plánovaným monografiím – Sourozenci Jaroňkovi (2023) a publikace z konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě (2019).

4. METODICKÉ CENTRUM

4.1. METODICKÁ ČINNOST

Metodickou činností je ze strany Metodického centra (MC) vnímáno komplexní působení na sféru muzeí v přírodě zejména formou vzdělávacích akcí a publikační činnosti. Jako aplikovaný metodický výstup, na kterém spolupracovali odborníci MC, uvádíme **vznik dvou funkčních vzorků k technologii a barevnosti olejových barev** pro objekty Libušín na Pustevnách a Jurkovičův dům v Luhačovicích. Jako výchozí materiál pro zlepšení přístupu a znalostí pracovníků VMP o kmenové instituci i obecné problematice muzejnictví v přírodě byla vypracována **Koncepce odborného muzeologického školení**. Po aplikování ve VMP by měl být tento systém školení nabídnut také dalším muzeím v přírodě v ČR v prvé řadě muzeím ve struktuře Národního muzea v přírodě.

4.2. KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST

MC působí jako tradiční cíl dotazů různých subjektů zejména k problematice péče o historické stavitelství a technologie konzervování a restaurování dřeva a také jako zdroj archivní dokumentace problematice historického stavitelství.

4.3. VĚDA A VÝZKUM, PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ MC

MC se podílí na interních výzkumných projektech a spolupracuje rovněž s dalšími institucemi (NPÚ, AV ČR, Mendlova univerzita aj.). Pracovníci MC pravidelně publikují v českých i zahraničních odborných periodikách různé typy výstupů, s čímž souvisí také činnost přednášková.

4.4. INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

MC spravuje jednu z **informačních databází VMP k lidovému stavitelství** systemizující toto téma do jednotné přehledné řady, která bude snadnější k praktickému užití nejen v kmenové instituci, ale poslouží především jako základ pro zveřejňování informací o dokumentaci prostřednictvím webu MC. V roce 2018 proběhla v gesci MC také externě zpracovaná **inventarizace ovocných stromů** v jednotlivých areálech VMP za účelem evidence v databázi Českého svazu ochránců přírody.

4.5. ORGANIZACE AKCÍ

Pořádání vzdělávacích akcí bylo v MC také v roce 2018 velmi důležitou aktivitou.

30. 1. – 2. 2. 2018 třídenní mezinárodní konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v České republice (159 účastníků)

Dále se uskutečnily tzv. metodické dny na různá témata:

Biologická podstata řezu ovocných stromů (22. 3. 2018 – 23 účastníků)

Diagnostika dřevěných konstrukcí (10. – 11. 5. 2018 – 35 účastníků)

Tradiční tesařské postupy a jejich použití při opravách historických dřevěných konstrukcí (18. – 19. 6. 2018 – 27 účastníků).

Tesařské a šindelářské práce (5. – 6. 9. 2018 – 36 účastníků)

Ruční opracování dřeva a jeho povrchové úpravy (26. – 28. 11. 2018 – 48 účastníků)

Odborná exkurze *Bavorská muzea v přírodě* (1. – 5. 10. 2018 – 45 účastníků)

4.6. EDIČNÍ ČINNOST

Zásadní platformou pro publikování napříč celým spektrem muzeí v přírodě je **časopis Museum vivum**, vydávaný MC, koncipovaný jako časopis českých muzeí v přírodě. Časopis je distribuován do většiny muzeí v přírodě v ČR.

4.7. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ, KNIHOVNY, ARCHIVY, DOKUMENTAČNÍ ČINNOST

Metodické centrum provozuje web, kde kromě rubriky informací o připravovaných akcích uvádíme také příklady dobré praxe. Součástí webu je **digitální knihovna** prací k problematice muzeí v přírodě v ČR i zahraničí, jejíž částí je **bibliografický soupis publikací** k této problematice. Na přelomu let 2018–2019 proběhlo zásadní funkční přepracování webu a jeho webových nástrojů.

4.8. VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ PRACOVNÍKY MC

Důležitou dlouhodobou vzdělávací aktivitou je **výuka studentů oboru umělecký truhlář** ze SOŠ Hamr Litvínov v prostorách školící dílny VMP. Ve třech týdenních cyklech navštěvovalo výuku 6 žáků i mistrů odborného výcviku. Obsahem výuky byly historické technologie při opracování dřeva a jejich povrchové úpravy. Lektor MC dále vyučoval také pracovníky firem zabývajících se rekonstrukcí památek v obdobné problematice, zvláště v kontextu výstavby NKP Libušín. Také další pracovníce MC Lenka Drápalová v podzimním semestru 2018 vedla **cyklus přednášek Textil v muzeu** na oboru Muzeologie FF Masarykovy univerzity v Brně.

5. INTERNÍ AUDIT

Výroční zpráva o výsledcích interního auditu za rok 2018 je uvedena za příspěvkovou organizaci Valašské muzeum v přírodě. Změna názvu na Národní muzeum v přírodě, příspěvková organizace a současně i připojení dalších subjektů, Areálu Souboru lidových staveb Vysočina nacházející se v katastru Dřevíkov, Hlinsko v Čechách, Možděnice, Svobodné Hamry, (nyní Muzeum v přírodě Vysočina), Areálu Souboru staveb lidové architektury (nyní Hanácké muzeum v přírodě) nacházející se v katastru Příkazy a Areálu Souboru staveb lidové architektury Zubrnice (nyní Muzeum v přírodě Zubrnice) nacházející se v katastru Týniště u Zubnic, Touchořiny, Knínice u Touchořin a Zubrnice proběhlo v prosinci 2018 a interní audit u těchto areálů staveb lidové architektury byl v roce 2018 řízen v rámci vnitřního kontrolního systému Národního památkového ústavu. Postavení interního auditu v systému vnitřního řízení příspěvkové organizace vychází z §28 a §29 zákona č.320/2001., o finanční kontrole a současně je upraveno i vnitřní směrnici VMP/2015/64 Organizační řád a VMP/2015/68 Interní audit. Interní auditorka Ing. Zuzana Mazánková byla jmenována se souhlasem ministra kultury k 1. 1. 2015. Je držitelem osvědčení Českého institutu interních auditorů, které bylo potvrzeno Ministerstvem financí ČR - Interní auditor pro veřejnou správu Senior. V průběhu roku 2018 byla zaměstnána na částečný úvazek. Činnosti interního auditu vychází ze střednědobého plánu interního auditu na léta 2018 – 2020. V roce 2018 byl interní audit vykonáván dle ročního plánu, který schválil ředitel příspěvkové organizace Valašské muzeum v přírodě dne 5. 1. 2018 a následně, v průběhu roku, i dle aktuálních potřeb příspěvkové organizace. Všechny audity, které byly zahájeny i ukončeny v roce 2018 byly součástí tohoto schváleného ročního plánu, žádný mimořádný interní audit mimo schválený plán nebyl vykonán. V roce 2018 byl interní auditorkou dokončen plánovaný interní audit VA4 - Audit aktuálního stavu nastavení činnosti Registru smluv. Audit byl proveden v souladu s § 28 odst. 4 písm. b) zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole jako audit shody. Byl zaměřen na ověření aktuálního stavu a funkčnosti zavedeného systému v příspěvkové organizaci pro zápis jednotlivých smluv a objednávek do Registru smluv a kontroly plnění povinností příspěvkové organizace dle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv a uveřejňování těchto smluv. Program i cíl auditu byl naplněn. Žádné z kontrolních zjištění z interních auditů uskutečněných v roce 2018 nebylo takové závažnosti, aby bylo předáno k dalšímu řízení podle zvláštních právních předpisů. Byla identifikována porušení malé, nízké významnosti, především chyby jednotlivců při výkonu činnosti, které nemají závažnější dopad na plnění funkcí organizace jako celku. Se závěrečnou zprávou byl vedoucí orgánu veřejné správy, ředitel příspěvkové organizace seznámen, zpráva mu byla předána v elektronické i písemné formě a následně, v případě potřeby,

byla Příkazem ředitele k jednotlivým auditním doporučením přijata adekvátní opatření. Na základě předaných podkladů jednotlivých náměstků a i vlastní kontrolní činnosti u vnitřního kontrolního systému Valašského muzea v přírodě vypracovala interní auditorka souhrnnou roční zpráva pro zřizovatele Ministerstvo kultury, která byla současně zaslána i do SW systému Ministerstva financí IS FKVS. V prosinci 2018 na základě rozhodnutí Ministra kultury byly k Valašskému muzeu v přírodě převedeny od Národního památkového ústavu další subjekty souborů lidových staveb a současně byl změněn i název příspěvkové organizace na Národní muzeum v přírodě, příspěvková organizace. Této změně v průběhu roku 2018 předcházela celá řada nutných právních kroků, organizačních změn a také změn ve vnitřním kontrolním systému, na kterých se interní auditorka podílela. Další navazující činnosti ještě budou přesahovat i do roku 2019, v nutných úpravách - sjednocení vnitřních směrnic a dalších změnách ve vnitřním kontrolním systému příspěvkové organizace. Na konci roku 2018 byl zahájen plánovaný audit shody VA6 - Auditní analýza systému zavedeného v příspěvkové organizaci v souvislosti s plněním úkolů přijatých v protikorupčním plánu a jeho shody s usnesením vlády č. 329 k Aktualizaci Strategie vlády v boji proti korupci, dle příkazu ministra kultury č.15/2009 a dle zákona č.106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Interní auditorka při své činnosti v průběhu roku 2018 na vybraném, kontrolním vzorku operací nezjistila sloučení funkcí příkazce operace a správce rozpočtu. Při všech vykonaných auditech jsou využívány i základní Standardy pro profesionální praxi interního auditu. V průběhu roku 2018 nenastala v příspěvkové organizaci situace, podle které by interní auditorka byla povinna vedoucímu orgánu veřejné správy předat upozornění, ve smyslu § 31 odst. 2 zákona o finanční kontrole. Veškeré činnosti v rámci interního auditu včetně zpracování a předání závěrečné auditní zprávy byly prováděny v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a s vnitřní směrnicí VMP/2015/68 - Interní audit. Kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti při nakládání s veřejnými prostředky v podmínkách činnosti příspěvkové organizace jsou v současné době postupně nastavována tak, aby každý příkazce operace měl dostatečný přehled o tom, co je bezpodmínečně nutné učinit před vznikem operace i v jejím dalším průběhu. Následné zhodnocení úkolů, tvoří spolu s výsledky vnitřních a vnějších kontrol a závěrečnými zprávami z vnitřního auditu důležitý zdroj informací o plnění zákonem uložených úkolů a o funkci systému finančního řízení příspěvkové organizace. Dlouhodobým cílem a úkolem je pak více zapojit automatizovaně účetní SW do kontroly operací spojených s výkonem finanční kontroly a ve vztahu k činnosti příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, tak jak je požadováno v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Otázka vyššího využívání automatických operačních systémů v každodenní provozní činnosti a také vyřešení kompatibility jednotlivých SW užívaných v rámci vnitřního kontrolního systému, automatizace propojení SW systémů evidence smluv se systémem zveřejňování smluv a systémem účetnictví, které by vedlo i ke snížení vysoké pracovní a zvýšení přehlednosti a kontroly, zvláště od roku 2019, kdy jednotlivé části příspěvkové organizace Národního muzea v přírodě budou od sebe i místně vzdálené a jejich řízení v rámci vnitřního kontrolního systému, bude složitější.

6. PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI – SMLOUVY

Právní a hospodářské poslání

1. Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je státní příspěvkovou organizací, založenou ministerstvem kultury ČR (dále jen „VMP“), která dle

zmocnění v zákoně č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, v platném znění, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů plynoucích. Rámec činnosti VMP je vymezen zřizovací listinou a příslušnými právními předpisy.

2. VMP jako příspěvková organizace státu se při své činnosti řídí zřizovací listinou, platnými právními předpisy České republiky, předpisy EU, podzákonnými předpisy nebo vnitřními normami VMP.
3. VMP je příslušné spravovat a hospodařit se svěřeným movitým a nemovitým majetkem jakož i právy a povinnostmi z této správy plynoucími, které jsou rámcově vymezeny zřizovatelem a postupem na základě zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, v platném znění. Vlastníkem svěřeného majetku je Česká republika, přičemž VMP majetek využívá v souladu s platnými zásadami ke své činnosti a plnění stanovených úkolů. Hospodaření VMP se řídí právními a dalšími předpisy o rozpočtu, o finančním hospodaření příspěvkových organizací státu a stanoveným finančním rámcem mezi zřizovatelem a VMP.
4. VMP při hospodaření v rámci předmětu činnosti, tak činí za podmínek stanovených zákonem a jejich prováděcími předpisy, zejména jde o zákon o rozpočtových pravidlech, zákon o účetnictví, zákon o ochraně sbírek muzejní povahy, zákon o majetku České republiky, zákon o státní památkové péči a řada dalších právních předpisů vztahujících se k hospodaření s majetkem státu.
5. V roce 2018 byla právní služba poskytována externě na základě uzavřené smlouvy o poskytování právních služeb s advokátem JUDr. Františkem Severinem se sídlem Elišky Machové č.p. 41, Brno.
6. Rozhodovací praxe VMP v otázkách závazkových vztahů, je řešena na dvou rozhodovacích úrovních. Primární u jednotlivých operací při hospodaření s majetkem VMP, je činnost příkazce operace a správce rozpočtu v rámci výkonu činností řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole. Jako sekundární, je rozhodovací činnost muzejní rady a ředitele VMP. Osoby zúčastněné na řízení VMP jsou účastníky vzdělávání a odborné přípravy v rámci školení externích dodavatelů.

Smlouvy

Závazkové vztahy mezi VMP a třetími se řídí závazkovým právem, zejména zákonem č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník (dále jen NOZ) a speciálními zákony jako je např. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, v platném znění.

Vnitřní kontrolní systém VMP ukládá v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., jeho prováděcí vyhláškou, příkazci operace povinnost výkonu řídicí kontroly to znamená uzavírat jen písemné smlouvy, jednat a postupovat při sjednání obsahu smlouvy a plnění v rámci právních předpisů, zejména v souladu s NOZ, zákonem o majetku České republiky a zejména v souladu s ustanovením § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

Systém jednání o uzavření smluv v podmínkách činnosti VMP je postaven na delegaci pravomoci, která je upravena vnitřními normami VMP zejména

organizačním řádem a procesní postup je upraven zejména vnitřními předpisy např. vnitřním kontrolním systémem nebo vnitřní předpisovou základnou.

VMP zpracuje za kalendářní rok více jak 850 smluv s různým obsahem. Nejvyšší počet smluv je uzavírán v oblasti programové činnosti muzea zejména v oblasti nájmu prodejních míst prodejcům nebo smluv o účinkování. V oblasti autorského zákona jde o smlouvy licenční. Menší část tvoří smlouvy v oblasti reklamy a reklamní spolupráce nebo filmování. Z provozního hlediska je největší počet smluv zajišťující provoz muzea zejména smluv kupních nebo smluv o dílo.

Při uzavírání jednotlivých smluv má příkazce operace povinnost postupovat v souladu se zásadami a postupy podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole včetně prováděcí vyhlášky a jinými zákony a jejich prováděcími předpisy. Příkazce operace má k dispozici vzory smluv. Při tvorbě smlouvy musí příkazce operace posoudit, popřípadě navrhnout smluvní podmínky, rozsah plnění s ohledem na kvalitu a bezvadnost věci. Kontrolu předložených smluv provádí právník, který připojí na kontrolovaný dokument datum kontroly a svůj podpis.

7. ČESKÝ SVAZ MUZEÍ V PŘÍRODĚ

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm bylo v roce 2007 jedním ze zakládajících členů Českého svazu muzeí v přírodě (dále ČSMP). VMP je dosud řádným členským muzeem ČSMP. Kromě prezidia svazu (Ing. Jindřich Ondruš) se také v současnosti pracovníci VMP podílí na činnosti sekretariátu (tajemník Mgr. Radek Bryol) a ČSMP úzce spolupracuje s Metodickým centrem pro muzea v přírodě při VMP. Jednotliví představitelé i pracovníci muzeí sdružených ve svazu se pravidelně setkávají při různých koordinačních a odborných aktivitách, aby naplňovali poslání sdružení. Dne 1. 2. 2018 proběhla v Rožnově Valná hromada a také Správní rada ČSMP.

Na platformě Českého svazu muzeí v přírodě probíhala příprava mezinárodní konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě, která proběhla ve dnech 30. 1. – 2. 2. 2018. Setkání se zúčastnilo více než 150 odborníků z muzeí v přírodě v ČR a zahraničí, pracovníků NPÚ a státní správy. Na setkání byly zrekapitulovány zásadní problémy, ale řešeny především ideové a obsahové možnosti rozvoje muzeí s přihlédnutím k praktickým problémům. Důležitým faktorem, který rezonoval obecně v kontextu účelu kulturních institucí, byla společenská relevance a kulturní i ekonomický přínos různým složkám společnosti. Písemný výstup z konference bude publikován v roce 2019. V souvislosti s novelou Stavebního zákona byly v rámci připomínkového řízení předány podklady pracovní skupiny o legislativě, která proběhla v rámci konference.

Jako návaznost na Exkurzi do polských muzeí v přírodě v roce 2014 a exkurzi Železnici za muzei v přírodě v roce 2017 byla uspořádána velká autobusová exkurze Bavorská muzea v přírodě za spolupráce s dr. Ledvinkou a K. Konopkou ze SLA Zubrnice a za spolufinancování z Metodického centra pro muzea v přírodě. Exkurze se zúčastnilo takřka 45 osobností s různých muzeí v přírodě v ČR a NPÚ a dále jednotlivců spjatých s muzei v přírodě.

Dále ve spolupráci ČSMP a VMP probíhaly prezentační aktivity českých muzeí v přírodě jako výstava Muzeum v přírodě. Specifický typ paměťové instituce a turistické atraktivita a distribuce pasu muzeí v přírodě" s názvem Genius loci. Opět se rozšířila také členská základna ČSMP o individuální i přidružené členy.

8. ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST

Náměstek útvaru: PhDr. Eva Kuminková, PhD.

- **Oddělení dokumentace:**
  - vedoucí oddělení: Mgr. Zdeněk Cvikl
  - počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)
- **Oddělení výzkumu a sbírkových fondů:**
  - vedoucí oddělení: Mgr. Lenka Kučerová
  - počet zaměstnanců: 7 (včetně vedoucího)
- **Oddělení péče o sbírky:**
  - vedoucí oddělení: Mgr. Markéta Šimčíková
  - počet zaměstnanců: 9 (včetně vedoucího)
- **Zemědělské oddělení**
  - vedoucí oddělení: Miroslav Románek

počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)

8.1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

V souladu se zřizovací listinou shromažďuje VMP sbírku nemovitých i movitých dokladů k dějinám lidové kultury, národopisu, řemesel a zemědělství, se zvláštním zřetelem na dějiny lidové architektury z oblastí výskytu roubeného domu karpatského typu na území České republiky. Sbírkovou kolekci VMP tvoří tři oborové podsbírký (Podsíbírka etnografická, Podsíbírka dokumentace muzea v přírodě, Podsíbírka písemnosti a tisky). V roce 2018 byl sbírkový fond významně rozšířen o soubory nábytku, keramiku, fotografie a písemnosti, textilie, kresby aj.

K 31. 12. 2018 bylo celkově evidováno 137.851 inventárních čísel.

Přehled akvizic za rok 2018

Název podsíbírky	Stav k 31.12.2018 (inv.č.)	Přírůstek celkem za rok 2018	Darovací smlouvy	Kupní smlouvy	Ostatní (vlastní činnost, anonymní dary...)	Odepsáno
Etnografická	69523	296	81	160	55	6
Písemnosti a tisky	47911	133	0	72	61	23
Dokumentace muzea v přírodě	20417	113	46	51	16	3
Celkem	137 851	542	127	283	132	32

Evidence, katalogizace, inventarizace a revize sbírkových předmětů

Evidenční činnosti probíhají průběžně dle stanovených postupů. Přírůstky schválené na jednání sbírkotvorné komise byly zpracovány, zaevidovány a předány Oddělení péče o sbírky k ošetření. Celoročně probíhalo také doplňování druhostupňové

dokumentace a její zařazování do kartoték. V roce 2018 pokračovala druhá revizní dekáda, započatá v roce 2013. Revize sbírkového fondu probíhala i nadále v závislosti na ukládání předmětů do nových úložných systémů v centrálním depozitáři nebo v návaznosti na průběh minulé revize.

Seznam revidovaných podsbírek (skupin) sbírkových předmětů za rok 2018

Podsíbírka etnografická a podsíbírka dokumentace muzea	7.792
Podsíbírka písemnosti a tisky	3.568
Celkem	11.360 inv. čísel

Celkem bylo v roce 2018 inventarizováno 11.360 inventárních čísel, což představuje 8,3 % inventarizovaných sbírek z celkového počtu (k 30. 9. 2018) 137.637 inv. čísel.

Stěhování sbírek, dovybavení depozitáře, ukládání sbírek, jiné

Po úpravě centrálního depozitáře a instalaci pojezdových systémů byla většina sbírek přesunuta do místností určených k jejich uložení. V současnosti probíhá především ukládání nových přírůstků nebo předmětů, které se do centrálního depozitáře umísťují z jiných depozitářů – ale vždy po konzervátorském zásahu (truhly, židle aj.) – tento trend bude pokračovat i v následujících letech. V roce 2018 tak bylo uloženo přes 2500 inventárních čísel trojrozměrných předmětů (nové přírůstky, vrácené zápůjčky aj.).

Mimořádné přesuny sbírek byly uskutečněny z důvodu oprav expozičních objektů. V průběhu roku byla znovu zpřístupněna chalupa z Nového Hrozenkova čp. 60, kam byly vráceny sbírkové předměty. Z důvodu oprav byly naopak sbírkové předměty vystěhovány z kostela sv. Anny v Dřevěném Městečku a ze stodoly z Lidečka na Valašské dědině. Jednalo se většinou o objemné kusy.

Služby badatelům

Badatelské služby byly poskytovány průběžně dle žádostí badatelů v rámci badatelského řádu Valašského muzea. Evidence je vedena prostřednictvím badatelských listů, tuto formu ale nelze uplatnit v případě e-mailových a telefonických konzultací. V těchto případech se řešily především otázky zvykosloví (Hromnice, Masopust, Velikonoce, Letnice, svatojánské zvyky, poutě a kulty svatých na Valašsku, shony dobytka z pastvin, Dušičky, advent, obchůzky lucek aj.), dále byly vneseny dotazy na sbírkový fond (lidová plastika, sourozenci Jaroňkovi, barokní sochy ve sbírkách VMP, tumby na Valašském Slavíně, řezbářské betlémy ve sbírkách VMP). Dotazy směřovaly také na obecnější témata – včelařství, bylinkářství, figurální úly na Valašsku, Rožnovské slavnosti.

Laická a odborná veřejnost má možnost seznámit se se sbírkovým fondem Valašského muzea prostřednictvím on-line katalogu Vademecum, specializovaných on-line katalogů (textil, modrotiskové formy, Valašský rok aj.) a v případě knihovny on-line katalogu Clavius. Vše je zpřístupněno na webových stránkách Valašského muzea v přírodě (www.vmp.cz).

Název sbírkové skupiny	Počet badatelských návštěv	Počet předložených sbírkových předmětů
zvykosloví	2	46
textilní doplněk	3	1200
textil	1	12
plastika	1	37
keramika	1	120
hudební nástroj	1	6

Podsírka písemnosti a tisky

Název sbírkové skupiny	Počet badatelských návštěv	Počet předložených sbírkových předmětů
Genealogie	11	3560
Pohlednice	21	1718
Pozůstalost	84	8623
Propagační materiály	7	814
Rožnov	32	1317
Řemesla	14	650
Spolky	5	224
Staré foto	15	1284
Školství	2	72
VMP	43	1112
Ostatní	8	296

PREZENTACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ A VÝPŮČKY

Prezentace sbírkových předmětů je uskutečňována v několika rovinách. V první řadě jsou sbírky exponovány v objektech jednotlivých areálů VMP. Každý areál má svého garanta, který provádí kontrolu sbírek (před začátkem sezóny), předání areálu provoznímu útvaru, úpravu expozic v souladu s potřebami zvykoslovného roku (Dřevěné městečko – Masopust, Velikonoce, Vánoce, Valašská dědina – Vánoce).

V roce 2018 došlo v expozičních areálech k několika dílčím změnám. Po zásazích, směřujících k regulaci vlhkosti, byla znovu naistalována expozice v chalupě z Nového Hrozenkova čp. 60. Z důvodu oprav byly v průběhu roku uzavřeny dva objekty – stodola z Lidečka na Valašské dědině a kostel sv. Anny v Dřevěném městečku. Ten byl znovu veřejnosti zpřístupněn v prosinci 2018.

Pokračovalo také budování školní zahrádky u Školy z Miloňova; další změnou exteriéru bylo dokončení a otevření dvorku pro děti v Dřevěném městečku.

Mezi drobné inovace, které však mohou výrazně podtrhnout dojem návštěvníků, patří např. zprovoznění historických hodin (v expozicích Dřevěného městečka) nebo harmonia v budově Školy z Miloňova.

Sbírky Valašského muzea jsou veřejnosti zpřístupňovány také prostřednictvím zápůjček jiným organizacím či jednotlivcům. V letošním roce byly učiněny tyto zápůjčky:

Instituce	Název výstavy/expozice	Počet sb. předmětů
Muzeum Novojičínska	Památník F. Palackého	8
Město Odry	Expozice k dějinám Oder	16
Muzeum Novojičínska	expozice - zámek Kunín	13
Muzeum regionu Valašsko	expozice - zámek Kinských	1
Muzeum regionu Valašsko	expozice kostela Nejsvětější Trojice ve VM	3
Obecní úřad Metylovice	Kožané město	32
NPÚ Kroměříž	expozice státního zámku Valtice	1
MKZ Hranice	Výstava Řemeslo má zlaté dno	104
Městys Nový Hrozenkov	Výstava k výročí 1. sv. války	1
Město Zubří	Výstava Když se narodíme	2
Ludmila Vašková	zhotovení kopií keramiky	5
Sdružení pro zachování tradic řeznického řemesla na Valašsku	Expozice muzea řeznictví ve Val. Meziříčí	1
NÚLK Strážnice	Lidový kroj na Moravě	18
NÚLK Strážnice	Lidový kroj na Moravě	16
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Krosienka	10
Kulturní zařízení města Valašské Meziříčí	expozice Reditus Leonina	5
Muzeum Beskyd Frýdek-Místek	Výstava Kočárky	1
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Cihla, hlína, keramika	6
Chadimův mlýn	Výstava o muzeích v přírodě	3
Petr Janošek	Čištění a seřízení hodinových stojků	5
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Krajináři Valašska	19
GVU Ostrava	Výstava Černá země	28
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Konopí – minulost i budoucnost	12
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Ať žije republika	20
Muzeum Vysočiny Třebíč	Výstava betlémů	151
ČSV Mořkov	Výstava ke 100 letému výročí založení spolku	8
Obec Zašová	Výstava ke 100 letému výročí vzniku Republiky	55
Miger	zhotovení repliky betlémového pozadí	1
Sdružení pro rozvoj Soláně	Výstava betlémů	38
Muzeum regionu Valašsko	Výstava lidové dřevorezby	1

EXPOZICE A VÝSTAVY

V roce 2018 bylo ve Valašském muzeu návštěvníkům nabídnuto pět vlastních výstav a pět výstav připravených ve spolupráci s jinými subjekty.

Stálé expozice

Městečko pod Radhoštěm
Jak stavěli naši předkové

Valašská dědina – Opravdu zmizelý svět?
Jak jde kroj, tak se stroj

Výstavy vlastní

Karel Chovanec – dřevorezba a malba

Autoři: Doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., Mgr. Jana Tichá

Termín: 5. 10. 2017 – 7. 1. 2018

Představení tvorby místního odborně neškoleného autora, který se věnuje figurální i reliéfní řezbě a malbě.

Dílna lidové umělecké výroby

Autoři: Mgr. Petr Lidák

Termín: od 24. 5. 2018

Ohlédnutí za výrobou upomínkových předmětů ve Valašském muzeu v přírodě.

Hračky nejmilejší aneb Jak jsme si hráli

Autoři: Ing. Šárka Kramolišová, Mgr. Petr Lidák

Termín: od 24. 5. 2018

Výstava čerpající převážně ze sbírkového fondu muzea představila hračky a hry z dob předcházejících generací.

Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex

Autor: Miroslav Románek

Termín: 13. 10. – 21. 10. 2018

Pravidelnou součástí programové nabídky Valašského roku je výstava Valašský hortikomplex. Prezentuje ovoce, zeleninu, obiloviny a další plodiny pěstované v minulosti nejen na Valašsku.

V letošním roce uspořádala několik menších výstav ve svých prostorách také odborná muzejní knihovna:

Výstava obrazů Zdeňky Špokové

Termín: 1. 3. 2019 – 30. 3. 2018

Frýdlandský umělecký smalt

Termín: 18. 6. 2019 – 30. 6. 2018

Výstava knih, periodik a tiskovin z let 1918, 1948 a 1968

Autor: Anna Borová

Termín: 1. 10. – 26. 10. 2018

Výstava fotografií Jána Halka

Termín: 3. 10. 2019 – 31. 10. 2018

Akce byla koncipována jako připomínka významných mezníků v historii České republiky.

Výstavy zapůjčené nebo realizované ve spolupráci s jinými institucemi

Výstava k 20. ročníku Mezinárodního festivalu slovenského folkloru Jánošíkův dukát

Termín: 3. 8. - 31. 8. 2018

Skupina Světлана – protikomunistický odboj, konstrukt nebo provokace?

Termín: 26. 9. 2017 – 15. 4. 2018

8.2. DOKUMENTAČNÍ FONDY

Ústředí lidové umělecké výroby (ÚLUV)

Obsahuje ucelený soubor dokumentace ÚLUVu, kterou za dobu své existence vytvořila pobočka Ústředí lidové umělecké výroby v Uherském Hradišti. Pro oblast Moravy a Slovenska zde nalezneme fotografie a nákresy lidové hmotné kultury, architektury, interiérových doplňků, krojů, postupů výroby a originální vzorky tkanin, výšivek a krajek, dále předměty z průzkumových cest po moravských a slovenských vesnicích a muzeích. Dokumentace je uspořádána do skupin: hrubý průzkum, průzkum, technologie, studijní materiály, vzorníkové knihy, dokumentační karty, fotoarchiv. Nejcenější části fondu jsou „vzorníkové knihy“ (285 ks), ve kterých je dokumentována oblast Slovenska a Moravy (hlavně jižní).

Fond obsahuje
Přírůstky za rok 2018

U 44 220 evid. jednotek
760 evid. jednotek

Rukopisy

Pomocný studijní fond obsahuje zejména písemnosti a dokumenty vzniklé odbornou a výzkumnou činností jednotlivých pracovníků VMP. Jedná se především o různé výzkumné zprávy z terénu, výstupy z grantových projektů, přípravy a realizace výstav apod. Podstatnou součástí fondu jsou však také seminární, bakalářské a magisterské diplomové práce studentů převážně vysokých škol, které se tematicky vztahují k regionu Moravského Valašska. Významnou část fondu tvoří také kopie či opisy místních i rodinných kronik.

Fond obsahuje
Přírůstky za rok 2018

R 750 inv. jednotek
4 ks

Odborná knihovna

Knihovna VMP je veřejně přístupnou knihovnou se specializovaným fondem. Je budována v návaznosti na kulturně-historickou a etnografickou dokumentaci sběrné oblasti Moravského Valašska, Těšínska a Kopanic. Shromažďuje fondy odborné literatury, sbírky tištěných památek a rozmanitých dokumentů. Muzejní knihovna je od roku 2002 zapsána Ministerstvem kultury do evidence jako Odborná knihovna Valašského muzea v přírodě, specializovaná knihovna. Je členěna na oddělení knih, periodik a audiovizuálních médií.

Knihovní fond je zpřístupňován prezenčně a prostřednictvím on-line katalogu knihovnického systému Clavius. Součástí katalogu je i databáze ANAL, zpřístupňující články z vybraných časopisů a sborníků. Tato databáze zahrnuje v současné době přes 7 500 článků. Na nákup knih, periodik a jejich vazby bylo za rok 2018 vydáno celkem 20 542,37 Kč.

Knížní fond obsahuje
Přírůstky za rok 2018

K 19 579 inv. jednotek
143 ks

AV média
Přírůstky za rok 2018

AV 868 inv. jednotek
2 ks

Akce knihovny

V rámci celostátních akcí Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR Březen - měsíc čtenářů a Týden knihoven proběhla v knihovně celá řada akcí.

Měsíc čtenářů 2018

13. 3. Beseda se spisovatelkou Hanou Kolaříkovou
30. 3. Promítání snímku „Velikonoce 2000“, výstava knih z editorské činnosti VMP, komentované prohlídky knihovny
27. 7. Beseda PhDr. Karla Bogára „Frýdlantský umělecký smalt“

Týden knihoven 2018

03. 10. Beseda dr. Radka Hasalíka „Miloš Kulišfák a jeho odkaz Rožnovu“
26. 10. Beseda s PhDr. Libuší Hrabovou, CSc. „Ke 100. výročí založení Československa“

Služby knihovny badatelům

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Badatelé interní	22	22	25	25	25	25	25	26	26	26	26	26	299
počet návštěv	11	10	18	17	19	20	22	19	16	18	15	16	201
interní výpůjčky	71	82	93	98	101	109	122	111	99	121	94	112	1213
Badatelé externí	12	15	15	18	19	20	21	21	21	22	22	22	228
počet návštěv	12	18	28	26	27	30	32	18	18	19	16	14	258
prezenční výpůjčky	79	111	128	116	124	145	152	152	139	143	121	109	1519
Meziknih. výpůjční služba-svazky	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Genealogické centrum Valašska

Posláním GCV je zkoumat, shromažďovat, uchovávat, zpracovávat a prezentovat veřejnosti genealogický a historicko-demografický materiál vztahující se k regionu Valašska, tj. nejvýznamnější části sběrné oblasti Valašského muzea v přírodě se zvláštním zaměřením na oblast rané užitě občanské genealogie, od nejstarších počátků valašských rodů až do roku 1789. Obsahuje soubor zpracovaných rodných listů z oblasti regionu Valašsko včetně zpracování katastrů (genealogický most 1656 – 1789), je součástí Podsbírky Písemnosti a tisky. V roce 2018 byl ukončen výzkum, zaměřený na zpracování rodných listů pro obec Mořkov v 17. - 18. století. V rámci badatelských služeb byly prováděny standardní služby – poradenství, excerpce z matričních materiálů a revize externisty vytvořených rodokmenů.

Celkem:

Jmenný rejstřík: 96 121 evid. čísel
Registr znásobených příjmení: 8 500 evid. čísel

8.3. DOKUMENTACE A DIGITALIZACE

Fotoarchiv

Standardně probíhaly excerpce fotografií a diapoziivů, výroba černobílé fotografie sb. předmětů (1ks negativ/2 ks pozitiv). V roce 2018 se excerpce tematicky vztahovaly na propagaci VMP, aktualizace webových stránek VMP a nově Národního muzea v přírodě, publikační činnost a požadavky badatelů. Tato činnost je časově náročná a zahrnuje v sobě množství úkonů – excerpce, příprava materiálů a jejich úprava, jejich zpětné zařazení do systému. Práce se postupně urychluje a zjednodušuje digitalizací fotoarchivu.

Souběžně s digitalizací byla prováděna běžná provozní činnost - evidence nových přírůstků v inventárních knihách, jejich převod do elektronické podoby (vkládání dat do databáze), vytváření obrazových metadat (skenování a fotodokumentace sbírkových předmětů) a jejich následné spárování v systému BachProMuzeum včetně doplňování dalších textových a obrazových metadat.

Negativy „N“

Počtem se jedná o největší evidenční řadu. Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie Valašského muzea, fotodokumentaci tradiční lidové architektury, akvizice muzea, terénní výzkumy a jevy v rámci zvykoslovného roku a ve svých nejstarších počátcích i fotodokumentaci sbírkových předmětů VMP včetně reprodukcí archivních dokumentů. V roce 2018 pokračovala i nadále plánovaná inventarizace – doplňování popisu snímků, kontrola negativů, spárování metadat (přirázování skenů, textových informací).

Negativy N
Přírůstky za rok 2018

N 155399 inv. jednotek
1662 ks

Negativy „P“

Tematicky obsahuje fotodokumentaci sbírkových objektů a předmětů, živých sbírek VMP.

Negativy P
Přírůstky za rok 2018

P 66462 inv. jednotek
813 ks

Diapoziitivy „D“

Tematicky obsahuje různorodý žánr snímků – historie VMP, sbírkové předměty, záběry z terénních výzkumů aj. Celý fond není ještě zcela digitalizován. Vše se odvíjí od personálních kapacit oddělení dokumentace. Nezpracováno i nadále zůstává cca 3100 položek. Problematickým při zpracování této části fotoarchivu je klasický negativní barevný materiál různých formátů, některé jsou navíc zafixovány v diarámečku. V roce 2018 nebyl fond zpracováván.

Diapoziitivy D
Přírůstky za rok 2018

D 3205 inv. jednotek
0 ks

Digitální fotografie „Dg“

Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie VMP, terénní výzkumy, reprodukce dokumentů. Je pořizována digitálními fotoaparáty a skenery digitalizačního pracoviště VMP. Pořízené snímky jsou uloženy v datových úložištích VMP. Jsou řazeny časově a tematicky.

Digitální fotografie Dg
Přírůstky za rok 2018

Dg 9183 inv. jednotek
2000 ks

Digitální fotografie a skeny sbírek „E“

Tematicky obsahuje digitální dokumentaci sbírkových objektů a předmětů, živých sbírek VMP. Tvoří ji digitální dokumentace pořízená digitálními fotoaparáty a skenery.

Digitální fotografie a skeny sbírek E
Přírůstky za rok 2018

E 67779 inv. jednotek
14722 ks

Činnost fotoarchivu	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přírůstky N (ks)	0	0	0	150	58	95	31	107	391	0	328	430	1662
Přírůstky P (ks)	0	0	33	219	0	0	63	0	166	164	168	0	813
Přírůstky Digitální fotografie „Dg“	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	0	0	0	2000
Přírůstky Digitální fotografie a skeny sbírek „E“	0	14	488	1068	231	35	0	999	3497	2930	4713	747	14722
Excerpce – VMP	140	133	1340	602	842	831	1046	721	1300	157	538	328	7978
Excerpce – ostatní	34	265	627	411	540	1156	554	1235	456	140	38	15	5471
Bach – spárování dat	0	100	38	371	58	95	94	545	1330	530	662	430	4253
Lepení foto	173	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	173
Bach – revize a doplňování údajů	0	596	1532	5394	564	2450	1033	727	1715	531	3602	579	18723
Badatelé	4	5	6	12	8	11	7	6	8	6	4	4	81

Fotodokumentace

Fotodokumentace sbírkových přírůstků pokračovala plynule. Stávající dokumentační trend v oblasti fotodokumentace VMP (historie, terén, výstavy, programy) byl zachován na solidní úrovni a udržuje si i nadále vysoký standard. Fotodokumentace je realizována analogově (černobílý a barevný materiál) a digitálně. Výroba černobílé fotografie sbírkových předmětů je realizována vlastními silami.

Práce 2018	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Vyvolávání - čb.film/ks	0	0	8	0	5	3	2	0	10	6	2	2	38
Vyvolávání - barevný film/ks	3	7	0	5	0	8	12	11	0	0	6	9	61
Foto sbírky	0	0	252	0	0	0	63	0	232	177	66	63	853
Foto jiné	78	89	48	72	93	98	140	162	133	130	82	175	1300
Foto jiné digitální	250	287	189	172	169	193	368	479	269	258	191	269	3094
Výroba černobílé foto	165	165	118	118	0	0	0	0	58	272	500	76	1472
Skenování filmů (snímky)	108	252	288	180	180	432	504	396	288	288	288	324	3528
Ořez a úpravy skenů (snímky)	108	252	288	180	180	432	504	396	288	288	288	180	3312
Popis skenů (snímky)	108	252	288	180	180	418	480	396	288	288	288	180	3238

Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace probíhá v rámci Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace ve VMP. Činnost byla zaměřena na pořízení a spárování metadat sbírek VMP v CES, evidenci digitálních skupin Dg a E. Na činnosti se podíleli interní (zpracování přírůstků sbírek) a externí pracovníci.

Evidence sbírkových předmětů je zpracovávána prostřednictvím SW ProMuzeum-Profi od společnosti Bach systems s.r.o. Olomouc. Modernizace systému BACH (softvérová úprava jednotlivých aplikací) probíhá průběžně dle požadavků a potřebnosti odborných pracovníků VMP. V roce 2018 byly zahájeny přípravné práce na upgrade stávajícího systému – nová verze **BachProMuzeum – web**. Servis těchto systému je bez problémů.

Prezentace sbírkového fondu VMP veřejnosti je prováděna prostřednictvím on-line aplikace Vademecum na webových stránkách VMP. Součástí je i samostatný modul, obsahující tematické katalogy sb. fondu VMP.

K 31. 12. 2018 je aktuální stav digitální dokumentace sbírkových předmětů následující:

Počet sbírkových předmětů zapsaných v rámci sbírky VMP v CES:

Podsbírka etnografická	69 523	inv. čísel
Podsbírka dokumentace VMP	C 20 417	inv. čísel
Podsbírka písemnosti a tisky	A 47 911	inv. čísel
Celkem	137 851	inv. čísel
Elektronicky evidováno	137 851	inv. čísel

Přehled digitalizace - spárování dat:

Podsbírka etnografická	52646	inv. čísel (76%),	
což obnáší	77952	ks vložených	obrazových
metadat			
rozpracováno, zůstatek:	16877	inv. čísel (24%)	
Podsbírka dokumentace VMP	14158	inv. čísel (69%),	
což obnáší	18572	ks vložených	obrazových
metadat			
rozpracováno, zůstatek:	6259	inv. čísel (31 %)	
Podsbírka písemnosti a tisky	20480	inv. čísel (43 %),	
což obnáší	43496	ks vložených	obrazových
metadat			
rozpracováno, zůstatek:	27431	inv. čísel (57 %)	

Digitalizace probíhá v rámci Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace ve VMP. Činnost byla zaměřena na spárování metadat sbírek VMP v CES včetně inventarizace skupiny negativů P, evidenci digitálních skupin Dg a E. Na činnosti se podíleli interní a externí pracovníci.

Přehled digitalizace – skenování obrazových metadat ve VMP v roce 2018

Práce	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Skenování negativů celkem	108	252	288	180	180	432	504	396	1028	1088	1089	2414	7959
Plošné skenování, A4, A3, A2 a více	525	1568	2689	2299	2898	2194	3043	3387	5188	2623	10	0	26424

8.4 PÉČE O SBÍRKY

Ošetření sbírkových předmětů

Na Oddělení péče o sbírky (dále jen OPS) bylo v průběhu roku ošetřeno 2473 kusů sbírkových předmětů. Téměř polovinu tvořila rekonzervace sbírek z depozitářů (1103 kusů) v rámci průběžných přesunů z nevyhovujících prostor do nově vybaveného Centrálního depozitáře ve Frenštátě p. R. Pokračovalo se na rekonzervaci fondu proutěných košů ze skupiny zemědělství a fondu židlí a tyto práce budou pokračovat i v následujících letech. Díky posílení týmu o novou restaurátorku kombinovaných materiálů, která se zaměřila na sbírkové předměty z papíru, se podařilo během roku zkonzervovat akvizice z tohoto materiálu, například tzv. frenštátský papírový betlém (71 ks), papírový betlém Aleše Weniga (95 ks), návrhy Karla Langera (129 ks), školní obrazy (15 ks) či soubor obrazů (37 ks) a papírových kreseb (53 ks) Jaroslava Sedláčka Maráka a řada dalších. Konzervátoři-restaurátoři taktéž kompletně připravili exponáty na výstavu „Dílna lidové umělecké výroby“ a „Hračky nejmilejší aneb jak jsme si hráli“. V rámci rekonstrukce kostela sv. Anny v areálu Dřevěného městečka, resp. restaurování jeho donátorských kamenů, byly ošetřeny všechny exponáty tvořící expozici tohoto kostela (mobiliář, liturgické pomůcky, oltářní obrazy (2 ks) a obrazy křížové cesty (12 ks), atd.). Zvláštní pozornost byla věnována restaurování souboru dřevěných polychromovaných soch a cechovních podstavníků (12ks), přičemž tyto práce pokračovaly i v následujícím roce. Konzervátorsko-restaurátorský zásah byl proveden taktéž na značném množství sbírkových předmětů z akvizic (1185 kusů). V neposlední řadě bylo ošetřeno 190 kusů sbírkových předmětů trvale uložených v expozicích v objektech lidové architektury. Nedílnou součástí konzervátorsko-restaurátorského zásahu je vedení konzervátorsko-restaurátorské dokumentace v databázi Bach. Za rok 2018 bylo provedeno 1561 zápisů a 1816 starých papírových konzervátorských karet bylo zdigitalizováno.

Technologie netoxické likvidace dřevokazných škůdců

V roce 2018 proběhly tři cykly hubení červotoče v bezkyslíkové atmosféře, a to v nově upraveném boxu (přemontovaném z formy stanu na pevný box, jehož stěny jsou nyní vyplněny hliníkovými deskami a dokonale zatěsněny). První cyklus byl testovací, kdy byl proveden pokus realizovat z jedné náplně minitanku dusíkem dva hubící cykly, ošetřovány byly sbírky z fondu VMP. Bohužel náplň nebyla dostačující pro druhý cyklus. Další dva hubící cykly byly provedeny pro externí subjekty, farnost v Těrlícku a Muzeum v Bruntále.

Práce v areálech a v depozitářích

Každoročně je pozornost konzervátorů-restaurátorů věnována taktéž přímo návštěvníkům areálům. V roce 2018, jako každý rok, proběhla příprava interiérů objektů lidového stavitelství tradičně v dubnu, tedy těsně před zahájením sezóny. Při této činnosti je zkontrolován každý sbírkový předmět, který tvoří expozice v jednotlivých objektech, jestli nevykazuje nějaké známky degradace, předmět je

očištěn od prachu či jiných nečistot, je zkontrolováno inventární číslo a je vrácen na své místo v expozici. V případě, že exponát vyžaduje větší konzervátorsko-restaurátorský zásah, je převezen na konzervátorské pracoviště k řádnému ošetření. Během této akce i v průběhu celého roku byly provedeny konzervátorsko-restaurátorské zásahy na 190 kusech sbírkových předmětů sloužících jako exponáty v areálech VMP. Personálně zajišťují tuto akci všichni pracovníci OPS společně s opětovnou vydatnou pomocí dobrovolníků z řad Muzejního spolku. Také díky nim proběhla příprava areálů hladce a rychle. Celkem bylo využito pomoci šesti členů MS, přičemž dohromady odpracovali 44 hodin.

Další důležitou akcí bylo provádění postřiků dřevěných konstrukcí u vytypovaných staveb proti dřevokazným škůdcům. Insekticidně fungicidní přípravek vodou ředitelný Lignofix-I-Profi či Lignofix OH byl aplikován na šestnácti objektech. Postřiky byly prováděny za pomoci zaměstnanců Technického útvaru v průběhu pozdního jara, kdy je první výletové období dospělců tesaříka a červotoče a postřik je tedy neúčinnější. Značné množství insekticidu bylo aplikováno na stodolu Štůralovy usedlosti, kde byly deponovány kadluby z rekonstruované stodoly z Lidečka. Důkladně byla ošetřena i hájovna z Valašské Bystřice, která byla demontována a převážena do VMP pro pozdější využití v rámci nového areálu Kolibiska. Celkem bylo spotřebováno 242 litrů koncentráту Lignofixu-I-Profi, 253 litrů Lignofixu-I-Profi OH a 46 litrů aplikačního roztoku Lignofixu OH. Na celé akci se podílelo deset zaměstnanců.

V rámci péče o depozitáře je zvýšená pozornost dlouhodobě věnována depozitní hale 2 v Tylovicích. Po zásadních krocích, které měly zajistit čistší vzduch v tomto depozitním prostoru (výměna přísavacích ventilátorů za nové opatřené hepa filtry o filtrační úrovni F7 a pořízení a zprovoznění čtyř výkonných odvlhčovačů Ekotez TE-40), byla v říjnu provedena mikrobiologická analýza ovzduší, která prokázala významné snížení množství spor plísní a tím i účinnost provedených zásahů. K udržení tohoto uspokojivého stavu přispívá i každoroční udržovací úklid a pravidelné sledování ventilace, odvlhčování a v souvislosti s tím naměřených hodnot relativní vlhkosti a teploty. Novinkou v našich návštěvnických areálech byla instalace UV folií na vybraná okna v chalupách, kudy dopadá ostrý slunečný svit na vystavené exponáty. Aplikace UV folie má zabránit degradaci exponátů, blednutí barev a křehnutí materiálu. Akce, která trvala dva dny, proběhla ve všech třech návštěvnických areálech.

Výukové aktivity

Aktivity, jejichž součástí je předávání znalostí a zkušeností z oboru konzervace-restaurování či uměleckého řemesla, jsou taktéž nedílnou částí práce OPS. Spolupráce se SOŠ v Litvínově-Hamru pokračovala třemi týdenními workshopy v našem výukovém středisku ve Frenštátě p. R. (leden, duben, listopad). Velká spokojenost jak managementu školy, tak studentů oboru umělecký truhlář slibuje pokračování spolupráce.

Zájem o informace i praktické dovednosti, jako je ruční opracování dřeva a nejrůznější povrchové úpravy dřeva apod. je i z řad soukromých firem či jednotlivců a zejména pak z řad zaměstnanců NPÚ. To bylo impulzem k uspořádání řady dalších workshopů, na jejichž přípravě či vlastní výuce se podíleli i zaměstnanci Oddělení péče o sbírky (viz Metodické centrum).

Metodické centrum a poradenská činnost

V rámci MC, v němž je oddělení zastoupeno dvěma pracovníky, byly poskytnuty konzultace soukromým osobám a institucím k problematice napadení roubených staveb dřevokaznými škůdci a řešení těchto problémů.

Oba pracovníci se podíleli na řešení projektu INTERREG „Kultúrne dědičstvo Javorníkov a Beskýd“, a to jak spoluorganizací a účastí na proběhlých workshopech, tak při provádění vlastních rekonstrukčních prací na řešených objektech.

8.5 VĚDA A VÝZKUM

Valašské muzeum v přírodě má statut výzkumné organizace. Vědecko-výzkumná činnost je cíleně plánovaná a v rámci každoročního plánu i vyhodnocována.

8.5.1 ODDĚLENÍ VÝZKUMU A SBÍRKOVÝCH FONDŮ

Fond sourozenců Jaroňkových – umělecké sbírky

Řešitel: Mgr. Lenka Kučerová

Výstupem úkolu bylo zpracování dosud nevidovaných předmětů z pozůstalosti sourozenců Jaroňkových je evidence 34 nových inventárních čísel zahrnujících pět set kusů předmětů – převážně dřevorytů.

Modrotiskové formy rožnovských barvířů ve sbírkách jiných muzeí

Řešitel: Mgr. Helena Cviklová

V roce 2018 proběhlo porovnání zpřístupněných předmětů, bylo identifikováno téměř pět set otisků. Výsledkem této činnosti je doplnění online katalogu modrotiskových forem o zprávu z výzkumu a další obrazové přílohy.

Evidence a zhodnocení vybraných biologických sbírek rostlinného charakteru Valašského muzea v přírodě

Řešitel: Ing. Šárka Kramolišová, Miroslav Románek, Lenka Knebllová

Pokračovala spolupráce nad výběrem sortimentu do vzorkovny, proběhl návštěvní průzkum na téma prezentace rostlin ve VMP. Byl uzavřen výzkum sortimentu fuchsí a pelargoní, téměř byla ukončena výsadba školní zahrady.

Dílňa lidové umělecké výroby (výstava, kritický katalog)

Řešitel: Mgr. Petr Lidák

Podpořeno z: Institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace

Celkové náklady na projekt: 131 236,98 Kč

Výše poskytnuté dotace: 97 000,00 Kč

Cílem výzkumného úkolu byla dokumentace a vyhodnocení ojedinělého fenoménu – výroby upomínkových předmětů ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Dosah dílny byl ve své době mimořádný, zvláště prodejna, odkud se výrobky dostávaly k návštěvníkům a dalším zájemcům, nabývala díky činnosti Umělecké komise výlučného postavení a mohla se srovnávat s prodejny Ústředí lidové umělecké výroby (Krásná jízba a ÚVA). Dílčími výstupy byly kromě výzkumu tohoto fenoménu tvorba sbírkové kolekce výrobků dílny, výstava upomínkových předmětů a vydání kritického katalogu *Upomínka z Rožnova. Padesát let Dílny lidové umělecké výroby Valašského muzea v přírodě*.

8.5.2 ODDĚLENÍ DOKUMENTACE

Genealogie – zpracování rodných listů, obec Mořkov 17.–18. století

Řešitel: Mgr. Zdeněk Cvikl

Výzkum rané užití občanské genealogie byl zaměřen na zpracování rodných listů pro obec Mořkov v 17. – 18. století a následné zpřístupnění pro badatelské účely v Genealogickém centru Valašska (GCV). Byly ukončeny rozsáhlé excerpční práce v matričních materiálech ZAO Opava a dalších fondů. Na základě těchto excerpčí bylo vytvořeno 667 rodných (populačních) listů pro obec Mořkov v daném časovém období. Do systému elektronické evidence (jmenný rejstřík rodných listů) bylo navedeno 806 zápisů. Výsledné zpracování je uloženo v kartotéce rodných listů GCV, řazených dle jednotlivých obcí vymezeného regionu. Celý soubor je doplněn vypracovanou posloupností držitelů jednotlivých usedlostí v Mořkově v daném časovém období a výpisy z gruntovních knih.

Fotografie Rožnova pod Radhoštěm ve sbírkách Valašského muzea v přírodě

Řešitel: Bc. Alena Fojtášková

Byla provedena selekce podsbírký Písemnosti a tisky se zaměřením na sbírku starých fotografií. V roce 2018 byla zpracována jedna část - fotografie pracovní (zobrazující běžné domácí práce i specifické pracovní techniky a řemesla). Z těchto snímků byl přednesen příspěvek na mezinárodní konferenci Valašsko a kultura – Obživa II. s názvem „Obživa jako téma rané fotografické dokumentace tradiční kultury Valašska“

Z příspěvků z této konference vznikne kolektivní monografie, kde bude tento článek prezentován. Práce prošla recenzním řízením a je připravena k vydání.

Digitalizace fondu Valašský rok 1935

Řešitel: Bc. Denisa Hružková

Během roku 2018 pokračovalo, v rámci odborného úkolu „Valašské roky 1925, 1935 a 1947“, zpracování archivních materiálů ze sbírek VMP týkajících se prvních zde organizovaných velkých národopisných slavností. Druhým z nově uspořádaných fondů je „Valašský rok 1935“. Fond z větší části obsahuje pouze část korespondence organizátorů a články uveřejněné v tisku, ale například obrazová fotodokumentace samotné slavnosti chybí téměř zcela. V průběhu roku 2018 proběhla celková revize a inventarizace fondu, u veškerých archiválií byly zkontrolovány, opraveny a doplněny údaje zaznamenané v elektronické dokumentaci systému BACH a následně byla provedena jejich digitalizace. Byla provedena selekce u obrazové dokumentace - vzájemným srovnáváním obrazových materiálů totiž postupně vyplynuly najevo omyly v datování a v přiřazení fotodokumentace k jednotlivým Valašským rokům.

Nyní je celý fond rozčleněn a předán ke zpracování firmou BACH s.r.o do formy výsledného výstupu této části odborného úkolu a tím je opět spuštění on-line tematického katalogu sbírkového fondu Valašského muzea v přírodě s názvem „Valašský rok 1935“.

Vzájemné rodinné vztahy a rodopis rodiny Jaroňkovy

Řešitel: Mgr. Renata Prejdová

Studie, která má sloužit jako podkladový materiál pro připravovanou monografii o sourozencích Jaroňkových, byla v roce 2018 dokončena. Vzhledem k tomu, že se celá koncepce připravované publikace změnila, bude práce následně upravena dle požadavků realizačního týmu.

8.5.3 ODDĚLENÍ PÉČE O SBÍRKY

Restaurování inkrustované truhly, inv. č. 30 692

Řešitel: Mgr. Tomáš Dostál, DiS.

Během loňského roku byl proveden restaurátorský průzkum originální povrchové úpravy truhly. Byla vytipována místa pro odběr vzorků a odebrány vzorky, které byly následně zaslány na analýzu do Národního technického muzea na Oddělení preventivní konzervace. Výsledky vzorků potvrdily olejoprskyřičný nátěr. Dále byla provedena úprava příčné strany desky víka pro fotografování, které bude podkladem pro datování truhly. Fotografie byla zaslána do dendrochronologické laboratoře. Předmět bohužel nebyl odatován.

Klíč pro mikroskopické určování našich dřevin

Řešitel: Mgr. Tomáš Dostál, DiS. a Martin Děckuláček, DiS.

Bylo zakoupeno měřítko na kalibraci objektivů a pomocí měřítka byly zkalibrovány všechny objektivy mikroskopu. Na zkušebních vzorcích byly pořízeny fotografie a bylo zjištěno, že kvalita snímků by měla být dostačující. V několika případech byly identifikovány dřeviny z předem odebraných vzorků z předmětů, které konzervujeme. V jednom případě byla upřesněná dřevina jedle, pro snadnější práci při datování předmětu.

Restaurování inkrustované truhly, inv. č. 13 540

Řešitel: Martin Děckuláček, DiS.

Během loňského roku byl proveden restaurátorský průzkum originální povrchové úpravy truhly. Byla vytipována místa pro odběr vzorků a odebrány vzorky, které byly následně zaslány na analýzu do Národního technického muzea na Oddělení preventivní konzervace. Výsledky vzorků potvrdily olejoprskyřičný nátěr. Dále byla provedena úprava příčné strany desky víka pro fotografování, které bude podkladem pro datování truhly. Fotografie byla zaslána do dendrochronologické laboratoře. Předmět bohužel nebyl odatován. Dále byly zhotoveny fotografie pod UV světlem, předlohy soustružených noh z jehličnatého dřeva, referenční vzorek olejoprskyřičného laku.

8.6 PUBLIKAČNÍ ČINNOST

ZLÁMALOVÁ, Gabriela. Konzervátorsko-restaurátorský zásah na filigránové šperkovnici s polodrahokamy. *Fórum pro konzervátory-restaurátory*. Brno 2018, s. 25 – 29.

LIĐÁK, Petr a kol. *Upomínka z Rožnova: padesát let Dílny lidové umělecké výroby Valašského muzea v přírodě*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2018, 264 stran. ISBN 978-80-87210-67-3.

NAVRÁTILOVÁ, Lucie (ed.). *Mužský sólový taneční projev v Karpatech*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2018, 76 s. ISBN 978-80-87210-64-2.

BRYOL, Radek – MITROVÁ, Jana. Muzeum v přírodě a mladá generace. Kdo se vlastně koho bojí? *Museum Vivum*. 2018, 13, s. 19–40. ISSN 1803-1353.

DRÁPALOVÁ, Lenka. Valašské muzeum v přírodě nabídlo dětem nový zážitek – Dvorek pro děti v areálu Dřevěné městečko. *Museum vivum*, 2018, 13, s. 97-100. ISSN 1803-1353.

KRAMOLIŠOVÁ, Šárka. Konference Asociace evropských muzeí v přírodě – Živé sbírky v muzeích v přírodě, pěstování rostlin a chov zvířat pro návštěvníky. *Museum Vivum*. 2018, 13, s. 117–121. ISSN 1803-1353.

KUMINKOVÁ, Eva. Mission and Future of Open Air Museums in the Czech Republic. *Museologica Brunensia* 7(1), 2018, s. 61–65.

LIĐÁK, Petr. Islandská muzea v přírodě. *Museum Vivum*. 2018, 13, s. 129–134. ISSN 1803-1353.

PASIČNYKOVÁ, Sabrina. Barvův modrotisku – jedinečný vzdělávací pořad i předmět experimentů. *Museum Vivum*. 2018, 13, s. 101–105. ISSN 1803-1353.

LIĐÁK, Petr. Dílna lidové umělecké výroby. Ohlédnutí za tvorbou upomínkových předmětů ve Valašském muzeu. *Valašsko, vlastivědná revue* 2018(2), s. 31–32.

LIĐÁK, Petr. Petr Mužík – výrobce krojových kotulí a nositel tradice lidových řemesel za rok 2017. *Valašsko, vlastivědná revue* 2018/2, s. 33–34.

8.6.1 KONFERENCE A SEMINÁŘE

Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v České republice

Termín: 30. 1. – 2. 2. 2018

Cílem konference, na níž vystoupilo 42 referujících a která navázala na čtyři workshopy konané během roku 2017 (témata workshopů: definice muzea v přírodě, způsoby prezentace, ekonomika a marketing, legislativa), bylo především mezioborové odborné setkání za účelem zhodnocení současného stavu muzejnictví v přírodě s vizí do budoucna, příprava odborné monografie, aktualizace metodiky pro muzea v přírodě a příprava podkladů pro novou střednědobou koncepci rozvoje muzeí v přírodě v ČR. Konference měla také praktickou část, která se zaměřila na řešení aktuálních problémů oboru, jako například možnost získání výjimek v rámci stavebního zákona nebo dopracování některých terminologických částí aktualizované metodiky pro muzea v přírodě. Konference byla doplněna bohatým doprovodným programem – prohlídkou areálů Valašského muzea v přírodě a pořádaných výstav, nebo účastí na programu Masopust zaměřeného na zvyky a obyčej masopustního období.

Konference Valašsko. Historie a kultura II. Obživa.

Termín: 23. 5. – 25. 5. 2018

V termínu 23. – 25. května proběhla mezioborová konference *Valašsko – historie a kultura II. Obživa*. Tuto konferenci uspořádalo VMP v partnerství s Filozofickou fakultou Ostravské univerzity a její dopad byl mezinárodní – zúčastnili se jí akademici ze Slovenska, Maďarska a také z Ruské akademie věd. Konference pokrývala obory etnologie, historie, demografie, umění, jazykověda a slovesnost, literatura, fotografie a další, v několika sekcích zaznělo dohromady 43 příspěvků. Na konferenci bude navazovat vydání stejnojmenné odborné monografie. Konference navázala na první ročník, který se uskutečnil v roce 2014 a odhalil velký potenciál, který regionální téma

Valaška, jeho historie a kultury skrývá. VMP i OSU chtějí v této iniciativě pokračovat i v dalších letech.

8.7 OSTATNÍ ODBORNÁ ČINNOST

8.7.1 ÚČAST ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v České republice

Místo konání: Rožnov pod Radhoštěm
Termín: 30. 1. – 2. 2.
Zúčastnili se: pracovníci VMP
Příspěvky: Radek Bryol: *Definice muzea v přírodě*
Eva Kuminková: *Kolibiska: Výzkum potenciálních návštěvníků*
Jindřich Ondruš: *Analýza vlivových a zájmových skupin*
Olga Holířová: *Aplikace požadavků požární bezpečnosti staveb v muzeích v přírodě*
Milan Gesierich a Jiří Vašut: *Revize komínů a topidel: Případ Valašského muzea*

Problematika sanační konzervace-restaurování

Místo konání: Olomouc
Termín: 8. 3. 2018
Zúčastnila se: Markéta Šimčíková

Zasedání Komise konzervátorů AMG jihomoravského a Zlínského kraje

Místo konání: Regionální muzeum v Mikulově
Termín: 12. 3. 2018
Zúčastnili se: Anna Borová

Textil v muzeu

Místo konání: Brno
Termín: 12. – 13. 6. 2018
Zúčastnily se: Diťa Adamová, Libuše Matochová

Koncept GLO's. Autoevaluační nástroj v rukou muzejního pedagoga

Místo konání: Praha
Termín: 16. 5. 2018
Zúčastnili se: Sabrina Pasičnyková

Open air museums in Central-Europe. Developing Museums and Local Communities in Visegrad Groups

Místo konání: Budapešť
Termín: 18. – 21. 5. 2018
Zúčastnili se: Jindřich Ondruš, Eva Kuminková
Příspěvek: Eva Kuminková: *Intangible Cultural Heritage and Its Convention: A Manifold Relationship*

Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci

Místo konání: Praha
Termín: 21. – 22. 5. 2018

Zúčastnili se: Sabrina Pasičnyková

Valašsko. Historie a kultura II. Obživa

Místo konání: Rožnov pod Radhoštěm

Termín: 23. – 25. 5.

Zúčastnili se: odborní pracovníci VMP

Příspěvky: Alena Fojtášková: *Obživa jako téma rané fotografické dokumentace Valaška*
Lenka Drápalová: *Oděv při práci, práce pro oděv*
Jana Tichá: *Zvykosloví pastevců na Moravském Valašsku*

Celostátní seminář knihovníků muzeí a galerií ČR

Místo konání: Prácheňské muzeum v Písku

Termín: 4. 6. – 6. 9. 2018

Zúčastnili se: Anna Borová

I. Objekty s předměty kulturní povahy – zásady a metody posuzování vnitřního prostředí

Místo konání: Brno

Termín: 14. 6. 2018

Zúčastnili se: Markéta Šimčíková

Povrchové úpravy historických staveb

Místo konání: Rožmberk nad Vltavou

Termín: 19. – 22. 6. 2018

Zúčastnili se: Tomáš Dostál, Luděk Dvořák

Příspěvek: Tomáš Dostál: *Nátěry hovězí krví.*

Konference konzervátorů a restaurátorů AMG ČR

Místo konání: Mikulov

Termín: 11. – 13. 9. 2018

Zúčastnili se: Markéta Šimčíková, Luděk Dvořák, Kateřina Dostálová, Tomáš Dostál, Martin Děckuláček, Michaela Knoppová, Libuše Matochová

Živé sbírky v muzeích v přírodě, pěstování rostlin a chov zvířat pro návštěvníky

Místo konání: Beamish Museum, Velká Británie

Termín: 12. – 14. 9. 2018

Zúčastnili se: Šárka Kramolišová, Lenka Knebllová

Příspěvek: *Živé poklady ve sbírkách Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (Living Treasures in the Collections of the Wallachian Open Air Museum in rožnov pod Radhoštěm)*

Muzeum škole – škola muzeu

Místo konání: Praha

Termín: 24. 9. 2018

Zúčastnili se: Sabrina Pasičnyková

Rekonstrukce slavnostního kroje a možnosti její aplikace v praxi

Místo konání: Hustopeče

Termín: 15. 11. 2018

Zúčastnily se: Dita Adamová, Libuše Matochová

II. Objekty s předměty kulturní povahy – zásady a metody posuzování vnitřního prostředí

Místo konání: Brno
Termín: 15. 11. 2018
Zúčastnili se: Markéta Šimčíková

Osvětlení v muzejních a galerijních expozicích a představení Metodiky pro výběr a aplikaci osvětlovací techniky v rámci muzeí a galerií

Místo konání: Humpolec
Termín: 15. 11. 2018
Zúčastnili se: Michaela Knoppová

Interpretace aneb jak nadchnout návštěvníky

Místo konání: Brno
Termín: 28. 11. 2018
Zúčastnili se: Petr Lidák, Milena Bahounková, Pavlína Polášková

Seminář paměťových institucí Zlínského kraje

Místo konání: Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
Termín: 6. 12. 2018
Zúčastnili se: Anna Borová

8.7.2 ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY A VÝUKA

SOŠ Litvínov-Hamr Název: Praktická výuka studentů oboru umělecký truhlář

Byly realizovány tři pětidenní workshopy, které se konaly ve výukovém středisku na konzervátorskou-restaurátorském pracovišti ve Frenštátě p. R. Obou workshopů se zúčastnilo šest studentů společně s jejich mistrem výcviku. V únorovém bloku studenti vyráběli studie stropní kazety a obkladu stěn pro potřeby rekonstrukce objektu Libušín, v dubnovém bloku stejní studenti vyráběli sedm kusů rámových pil, které pak zůstaly ve výukovém středisku pro účely dalších workshopů, a v listopadovém bloku si studenti úspěšně vyrobili svlakové dveře. Vedení školy možnost zdokonalit své žáky ve výše uvedených dovednostech mimořádně oceňuje a rádo by v realizaci workshopů pokračovalo i nadále.

Termín: 5. – 9. 2. 2018, 23. – 27. 4. 2018 a 12. – 16. 11. 2018
Přednášející: Luděk Dvořák

Textil v muzeu

Kurátorka sbírky textilu se jako externí přednášející začala od roku 2018 podílet na výuce studentů na Masarykově univerzitě v Brně, Filozofické fakultě. Na Ústavu archeologie a muzeologie, Obor muzeologie zabezpečuje cyklus přednášek *Textil v muzeu*.

Termín: podzimní semestr 2018/2019
Přednášející: Lenka Drápalová

Od Tří králů do Popelce

Přednáška o zvycích, která byla přednesena členům Valašského muzejního a národopisného spolku.

Termín: 23. 1. 2018
Přednášející: Jana Tichá

Od Popelce po Svatého ducha: Jarní zvyky na Valašsku

V rámci akce Muzea Zubří *Chodníčky k minulosti* bylo předneseno téma o jarních zvycích na Valašsku.

Termín: 27. 3. 2018
Přednášející: Jana Tichá

Tmavomodré řemeslo

Přednáška o výrobě modrotisku byla realizována v Městském muzeu v Bílovci.

Termín: 9. 10. 2018
Přednášející: Sabrina Pasičnyková

Od Hrozenkovské hračky k upomínkám z Valašského muzea v přírodě

Pro Muzejní školu pro seniory v Příboře byl přednesen příspěvek na dané téma, také v návaznosti na aktuální výzkum a výstavu, která probíhala ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Termín: 29. 10. 2018
Přednášející: Petr Lidák

Jak jde kroj, tak se stroj

Přednáška pro Spolek rožnovských žen o odívání na Valašsku v minulosti i současnosti spojená s komentovanou prohlídkou výstavy.

Termín: 3. 11. 2018
Přednášející: Eva Kuminková

Z plátna a sukna šité

Přednáška o tradičním oděvu na Valašsku pro Muzejní školu pro seniory v Příboře.

Termín: 27. 11. 2018
Přednášející: Lenka Drápalová

Vánoce na Valašsku

Další ze zvykoslovných přednášek byla pořádána v Denním stacionáři pro seniory ve Chvalčově.

Termín: 27. 11. 2018
Přednášející: Jana Tichá

Vánoce v lidové kultuře

Téma vánočních zvyků bylo prezentováno formou přednášky pro širokou veřejnost také ve Vile Machů v Kopřivnici

Termín: 12. 12. 2018
Přednášející: Jana Tichá

8.7.3 ČLENSTVÍ PRACOVNÍKŮ V ODBORNÝCH KOMISÍCH A ORGANIZACÍCH

IOV – Národní sekce, Mezinárodní organizace lidového umění v ČR z.s.

Jindřich Ondruš člen výboru spolku

AMG – Senát

Jindřich Ondruš

AMG – Etnografická komise

Helena Cviklová
Lenka Drápalová
Šárka Kramolišová

Lenka Kučerová
Jana Tichá
Eva Kuminková

AMG – Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku

Sabrina Pasičnyková

Asociace knihovníků

Anna Borová

Česká národopisná společnost

Radek Bryol

Eva Kuminková (členka hlavního výboru, pověřenec pro zahraniční vztahy)

Petr Lidák

Jana Tichá

Česká komise pro UNESCO

Jindřich Ondruš

Český svaz muzeí v přírodě

Radek Bryol (tajemník)

Jindřich Ondruš (prezident)

Evaluation Body – poradní orgán Mezivládního výboru pro nemateriální kulturní dědictví UNESCO

Eva Kuminková (rapporteur)

Evropský svaz muzeí v přírodě

Radek Bryol

Eva Kuminková

Jindřich Ondruš

Komise pro sbírkotvornou činnost Muzea Beskyd Frýdek-Místek

Jana Tichá

Komise programu záchrany architektonického dědictví

Jindřich Ondruš

Komise pro výběr kandidátů k udělení titulu „Nositel tradice lidových řemesel“

Radek Bryol (místopředseda)

Komise konzervátorů a restaurátorů Asociace muzeí a galerií České republiky

Markéta Šimčíková (členka výboru, vedoucí moravskoslezské a olomoucké krajské sekce)

Gabriela Obroučková

Dita Adamová

Tomáš Dostál

Libuše Matochová

Luděk Dvořák

Martin Děckuláček

Kateřina Dostálová

Komise pro tradiční lidovou kulturu – kategorie A (MKČR)

Eva Kuminková

Nákupní komise – Muzeum Těšínska

Petr Lidák

Národní rada pro tradiční lidovou kulturu

Eva Kuminková

Poradní sbor Muzea vesnice jihovýchodní Moravy Strážnice

Jana Tichá

Radek Bryol

Porota pro udělování Cen Ministerstva kultury v oblasti zájmových uměleckých aktivit – Cena za rozvoj tradiční lidové kultury a folkloru

Eva Kuminková

Rada pro valašský odzemek

Radek Bryol

Eva Kuminková (vedoucí Etnografické sekce)

Jana Tichá

Rada ředitele ÚPS v Kroměříži Národního památkového ústavu k Souboru staveb lidové architektury Příkazy

Radek Bryol

Eva Kuminková

Redakční rada vlastivědné revue Valaško

Radek Bryol

Ředitelská rada Muzea Těšínska

Jindřich Ondruš

Ředitelská rada Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici

Jindřich Ondruš

Správní rada Institutu lidového kulturního dědictví, Litomyšl

Radek Bryol

Vedecká rada Slovenského národního múzea pre etnológiu

Radek Bryol

Výbor pro kulturu a památky Zastupitelstva Zlínského kraje

Jindřich Ondruš

8.8 GRANTY A DOTACE

Název programu: **Program ISO/B 2018**

na evidenci a dokumentaci movitého kulturního dědictví za rok 2018

Jméno řešitele: Mgr. Zdeněk Cvikl
Doba řešení: září - listopad 2018

Název projektu: **Digitalizace sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě**
Z dotace přidělené MK ČR Valašskému muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm byly realizovány:

Technické vybavení:

Plošný skener A3 Plustek OpticPro A 360, Notebook Lenovo, LCD grafický monitor LED EIZO EV2455, 16:10

Celkem: 70 398,00 Kč

Z toho:

MKČR 31 000,00 Kč

VMP 39 398,00 Kč

Pořízené technické vybavení nahradilo zastaralé a svým výkonem již nedostačující technické vybavení digitalizačního pracoviště. Realizace dodávky byla provedena firmou Casnet s. r.o. Rožnov p. R. na základě výběrového řízení.

Služby (outsourcing, spárování a vkládání dat, skenování):

Celkem: 193 600,00 Kč

Z toho:

MKČR 95 000,00 Kč

VMP 98 600,00 Kč

Provedené služby (outsourcing, spárování a vkládání dat, skenování) byly realizovány v souladu s praktickým naplňováním inovované Koncepce dokumentace a evidence hmotného a nehmotného kulturního dědictví v digitální podobě ve VMP ze dne 31. 10. 2017 včetně doplňků a Vnitřní směrnice k provádění digitalizace ve VMP ze dne 1. 11. 2017.

Vlastní realizaci outsourcingu provedla firma Aleš Rašťák, Zámecká 229, 783 86 Dlouhá Loučka na základě výběrového řízení.

V rámci podaného projektu byla provedena digitalizace určené části sb. fondu VMP. Proběhlo skenování sbírkových předmětů a číslování výsledných skenů včetně vytvoření nových karet sb. předmětů v jednotlivých aplikacích odborného evidenčního programu na evidenci sbírek ve VMP.

1. Skenování 5000 inv. Jednotek. Celkový počet skenů (5000 položek) dle zadání byl překročen v rámci komplety předložených sb. předmětů (5005 položek).

2. Spárování dat, inventarizace, vkládání dat - Digitální foto sbírky „E“, celkem vloženo 10 072 inv. jednotek

3. Spárování dat, inventarizace, vkládání dat - Digitální foto „Dg“, celkem vloženo 2 000 inv. jednotek

Materiál:

Software ACDSee, ABBYY Fine Reader, spotřební materiál

Celkem: 22 981,00 Kč

Z toho:

MKČR 0,00 Kč

VMP 22 981,00 Kč

Název programu: **ISO/D-c Náročné konzervování, restaurování a preparování**

Název projektu: Konzervátorsko-restaurátorský zásah na oboustranném pozadí kulis ochotnického spolku z Lidečka, inv. č. 66 742

Jméno řešitele: Mgr. Markéta Šimčíková

Doba řešení: červen-listopad 2018

Celkové náklady na realizaci projektu: 295 000,-Kč

Výše poskytnuté dotace: 265 000,-Kč

V roce 2018 proběhl náročný restaurátorský zásah na oboustranném pozadí kulis ochotnického spolku z Lidečka. Stav tohoto rozměrného oboustranného plátna byl ve velmi špatném stavu, byly patrné značné ztráty malby, trhliny, zatečeniny a celkové znečištění. Vzhledem k havarijnímu stavu a značným rozměrům předmětu, komplikujícím jeho vhodné uložení, bylo nutno přistoupit k restaurování. Před zahájením zásahu byl proveden průzkum, který potvrdil předpokládaný rozsah poškození. Předmět byl částečně demontován (sejmuta horní závěsná lať). Zkouškami různých metod čištění byla zvolena nejvhodnější metoda, kterou pak byl postupně očištěn celý oboustranný povrch. Následně byla barevná vrstva fixována a po té desinfikována. Trhliny a díry byly zpevněny podlepením tenkou textilií a horní horizontální obvodový lem byl taktéž zpevněn aplikací Iněného plátna. Rozsáhlá místa s odpadlou barvou byla vytmelena a barevně scelena neutrální a barevnou lokální retuší. Plátno bylo zpětně připevněno na očištěnou závěsnou tyč. Dle doporučení je dílo deponováno rozložené v horizontální poloze bez přístupu světelného záření. Restaurování provedl Mgr. Art. Luboš Machačko, který byl vybrán prostřednictvím výběrového řízení.

Název programu: **ISO/C – výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu**

Název projektu: Výkup souboru nábytku ložnice z pozůstalosti vsetínského stavitele dle Michala Urbánka dle architekta Dušana Jurkoviče

Jméno řešitele: Mgr. Petr Lidák

Datum realizace: 2018

Celkové náklady na projekt: 247.000,- Kč

Výše poskytnuté dotace: 247.000,- Kč

Za přidělené finanční prostředky byl do sbírkového fondu Valašského muzea v přírodě zakoupen soubor nábytku ložnice (postele, skříně, noční stolky, zrcadlo), který vlastnil potomek vsetínského stavitele Michala Urbánka. Koupě navazovala na předchozí nákup, kdy byl pořízen soubor z vybavení kancelářského inventáře téhož stavitele.

8.9 ZEMĚDĚLSKÁ ČINNOST

Nedílnou součástí prezentační činnosti Valašského muzea je od 70. let minulého století také zemědělské oddělení, které především v rámci areálu Valašské dědiny prezentuje návštěvníkům tradiční zemědělství valašského regionu.

Hlavní náplní oddělení je údržba jednotlivých areálů muzea (údržba zeleně, sadovnické úpravy, sezónní výsadby, rekultivační práce a prořezávky porostů, zimní údržba komunikací, atd.) a také pozemků přiléhajících k muzeu, celkově se jedná o výměru cca 80 ha. Tradiční zemědělství je prezentováno ve dvou rovinách, z pohledu živočišné a rostlinné výroby.

Chov zvířat

Živočišná výroba je ve Valašském muzeu zaměřena především na chov domácích zvířat, která byla v minulosti charakteristická pro valašské usedlosti a způsoby

hospodaření. V rámci Národního programu udržování genetické diverzity je chováno stádo původního plemene ovcí Valaška, kdy k 1. 1. 2018 byl celkový stav stáda 24 bahnic a jeden plemenný beran. Bahnění ovcí proběhlo v průběhu jarních měsíců a narodilo se celkem třicet jehňat. V roce 2018 se pokračovalo v chovu skotu plemene Česká červinka a v měsíci srpnu byla na hospodářství zakoupená březí kráva plemene Český strakatý skot s předpokládaným termínem otelení v měsíci lednu 2019. Z dalších druhů hospodářských zvířat jsou chovány kozy, koně, osel, hrabavá a vodní drůbež, prase a králíci.

Pěstování rostlin

Rostlinná výroba je zaměřena kromě zabezpečení krmivové základny (píce, seno, atd.), také na prezentaci tradičních zemědělských plodin, tedy starých a krajových odrůd. V rámci spolupráce s výzkumnými ústavem a institucemi sdružujícími se pod Centrální genovou bankou v Praze-Ruzyni jsou návštěvníkům představeny tradiční zemědělské plodiny minulosti z oblasti obilovin, luskovin a technických plodin. V rámci spolupráce se společností Gengel o.p.s. byl muzeum poskytnut sortiment rostlinného materiálu, který bude v následném období tvořit výsev vzorkovny, zahrádek a školní zahrady. Z dalších druhů jsou zastoupeny aromatické a léčivé rostliny, salátová zelenina a cibulová zelenina. Okrasné a hrnkové rostliny jsou prezentovány sortimentem pelargónií a fuchsii z let 1887–1930 doplňující interiérová vybavení jednotlivých objektů v areálech muzea. V průběhu roku proběhla revize sortimentu fuchsii, kdy se podařilo identifikovat neurčené odrůdy, a byly doplněny další historické odrůdy v počtu 53 kusů. Současný stav pěstovaných rostlin je 111 ks. Nedílnou součástí areálu Valašská dědina je ucelená živá sbírka starých a krajových odrůd ovocných dřevin, ve které je zastoupena odrůdová skladba jádrovin a peckovin z etnografické části Valaška. V roce 2018 byla provedena aktualizace a inventarizace ovocných stromů s pomologickým popisem.

Při výrobě krmivové základny pro hospodářská zvířata bylo v roce 2018 vyprodukováno celkem 45,3 tun sena.

Rostlinná výroba

Z další činnosti na úseku rostlinné výroby pokračovala v roce 2018 spolupráce s Výzkumným ústavem bramborářským Havlíčkův Brod, oddělení genetických zdrojů, při výsadbě a pěstování původních odrůd brambor, které byly v podzimním období sklizeny a uchovány pro výsadbu v dalším roku. Dále pracovníci zemědělského oddělení v době vegetačního klidu prováděli rozsáhlé probírky a řezy náletových dřevin v areálech a na pozemcích VMP. V rámci Projektu péče o stromy a zabezpečení bezpečnosti návštěvníků bylo v roce 2018 pokračováno ve zdravotních a bezpečnostních ořezech stromů v areálech VMP. Tyto výškové práce pomocí stromolezecké techniky prováděla firma Arboss Nový Jičín a celkové náklady činily 59.169,-Kč. Tak jak v předchozích letech, tak i v roce 2018 se pokračovalo v likvidaci škod na lesních porostech, zejména na populaci jehličnanů (smrků) z důvodu nadměrného rozšíření stromových škůdců – kůrovců. Vytěžená dřevní hmota byla využita pro potřeby VMP a to jako palivo a řezivo k dalšímu využití. V průběhu jarního a podzimního období byla prováděna dosadba jehličnanů a ovocných stromků v areálech VMP. V průběhu roku 2018 došlo k dokončení rekultivaci pozemku zahrady Záhumení o výměře 0,5 ha a v měsíci listopadu bylo vysazeno celkem 45 ks mladých stromků krajových odrůd jádrovin a peckovin.

Dotace

Na základě podané žádosti byly v roce 2018 VMP poskytnuty dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 280.469,-Kč.

Naplňování Koncepce řešení exteriérů Valašské dědiny

V rámci naplňování koncepce došlo v roce 2018 k dokončení výsadby školní zahrádky u školy z Miloňova. V jarním a podzimním období byla provedena dosadba mladých ovocných stromků a dosadba sazenic jehličnanů v areálu Valašské dědiny.

Ostatní činnost

V průběhu roku 2018 pokračovala spolupráce se Střední školou zemědělskou a přírodovědnou v Rožnově p. R., kdy na zemědělském oddělení probíhala odborná individuální praxe studentů této školy. Dále pokračovala spolupráce s dobrovolníky muzejního spolku a v rámci charitativní a dobrovolnické činnosti se aktivně podíleli na plnění úkolů zemědělského oddělení zaměstnanci České spořitelny, a.s. pobočka Ostrava a Nový Jičín.

Během programové nabídky Valašského roku zemědělské oddělení úzce spolupracuje na přípravách a realizaci některých programů (např. Masopust, Velikonoce na Valašsku, Velký redyk, Vánoce na Valašsku, atd.). Dále zabezpečuje ve spolupráci s provozním útvarem služby návštěvníkům – projíždky bryčkou a spolupráci při přípravách svatebních obřadů. V roce 2018 zemědělské oddělení zajistilo přípravu a průběh výstavy Úroda z polí zahrad a sadů.

9. TECHNICKÝ ÚTVAR

Náměstek útvaru: Ing. Milan Gesierich

- **Oddělení truhlářské výroby**
  - vedoucí oddělení: Ján Halko
  - počet zaměstnanců 4 (včetně vedoucího oddělení)
- **Oddělení obnovy památek a údržby**
  - vedoucí oddělení: Pavel Žabčík
  - počet zaměstnanců 17 (včetně vedoucího oddělení)
- **Oddělení stavebně technické dokumentace**
  - vedoucí oddělení: Olga Holišová
  - počet zaměstnanců 2 (včetně vedoucího oddělení)
- **Oddělení dopravy, energetiky, požární bezpečnostní technik, krizové řízení**
  - vedoucí oddělení: Jiří Vašut
  - počet zaměstnanců 3 (včetně vedoucího oddělení)

9.1. INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE

Realizace přístřešku s využitím provizorní střechy z Libušína 134V1120000381

Po demontáži ocelového nadkrytí torza objektu Libušín rozhodlo Valašské muzeum o jeho dalším využití v depozitáři ve Frenštátě pod Radhoštěm. Po některých úpravách ocelových nosných prvků a doplnění obvodového pláště bude znovu postavená hala využívána pro uskladnění dřevěných originálních prvků, popřípadě celých demontovaných objektů, které jsou průběžně sváženy do Valašského muzea. Na předem připravené základy a betonové patky byla osazena upravená ocelová konstrukce včetně opláštění a střechy z trapézového plechu. V objektu byla

provedena podlaha z drátkobetonu a instalován pojízdný jeřáb pro transfer demontovaných prvků. V okolí objektu byly vybudovány nové příjezdové asfaltové komunikace včetně odvodnění. Celý pozemek byl opatřen novým ocelovým oplocením s vjezdovou bránou. Náklady na realizaci v roce 2018 činily 9,900mil. Kč

Příprava a vybudování centrálního depozitáře ve Frenštátě pod Radhoštěm vypracování a podání žádosti do Integrovaného regionálního programu

- V lednu byla zpracována a podána žádost o dotaci do Integrovaného regionálního operačního programu – 76. Výzva IROP – MUŽEA II. – SC3.1. Součástí žádosti bylo zpracování přehledu zdrojů financování, studie proveditelnosti, analýzy rizik a vyhodnocení efektivity a udržitelnosti projektu. Na zpracování projektu se podílel zpracovatelský tým jmenovaný ředitelem muzea.

Průzkum a analýza rizik, projekt sanace skládky Tylovice - V roce 2018 byl realizován projekt doprůzkumu skládky Tylovice z důvodu přítomnosti nadlimitní kontaminace těžkými kovy (Cd, Hg, Ni, Pb, Zn). Tato akce byla spolufinancována z operačního programu životní prostředí.

Obsahem projektu byly průzkumné práce, jejichž cílem bylo vymezení případného znečištění horninového prostředí, podzemních a povrchových vod těžkými kovy a PAU. Dále byla zpracována AR komplexně zhodnocující existující a reálná potenciální rizika plynoucí z existence znečištění horninového prostředí, podzemních a povrchových vod a na základě posouzení jejich závažnosti byly stanoveny návrhy nápravných opatření.

Na základě předložené zprávy lze konstatovat, že v lokalitě skládky nevznikají významná zdravotní rizika a lokalita tak představuje méně významné lokální ekologické riziko, které vyplývá ze stavu drobné vodoteče v těsné blízkosti skládky.

Pro danou lokalitu byly stanoveny následující cílové parametry nápravných opatření:

- Zamezení navážení odpadů včetně kompostovatelných materiálů (dřevo, listy, tráva).
- Utěsnit a zpevnit patu svahu skládkového tělesa, tak aby nedocházelo k vyplavování pevných odpadů ze skládky do vodoteče.
- Zajistit revitalizaci prameniště odtěžbou zanesených potočních sedimentů.

Provádět monitoring kvality podzemní a povrchové vody včetně stability skládkového tělesa.

Rekonstrukce objektu Libušín 134V1120000312

Během roku pokračovaly stavební práce na objektu – bylo dokončeno roubení patrové části jídelny a věže, stavba střešní konstrukce nad jídelnou a spodní záklop z desek. Na větší části byla provedena pokládka šindelové střešní krytiny. Byla dokončena výroba stropních trámů a jejich osazení do objektu, kde byly navraceny i původní dochované prvky s ornamentálním květinovým zdobením. Bylo vyzděno zadní křídlo kuchyně včetně střešní konstrukce a realizována vyzdívka komínových těles. Bylo odsouhlaseno složení omítkové směsi na vynesných vzorcích. Pod odborným dozorem byly provedeny kopie výplní okenních otvorů a jejich nátěr spodní barevnou vrstvou. Okna byla osazena v krčmě a Parmově přístavbě. V konzervátorském pracovišti ve VMP byl dokončen výzkum barevného řešení a zrealizován návrh podoby barevnosti fasády.

V objektu probíhaly přípravné práce pro instalaci technologií – trubní rozvody a jejich koordinace, např. hasicí systémy, vodovod, topení, elektrorozvody... V okolí objektu byly realizovány vrty pro tepelná čerpadla s napojením do objektu. Dále byly

realizovány všechny přípojky inženýrských sítí – výkopové práce, uložení potrubí, zásyp, uvedení terénu a komunikací do původního stavu. Na okraji louky pod objektem byla provedena realizace podzemní vodní nádrže (250m³) včetně napojení do objektu.

Byla realizována stavba Pustevenky – základové konstrukce, kamenná podezdívka, dřevěné roubené konstrukce, střešní konstrukce, včetně dotažení technologických rozvodů do objektu.

Stavební práce nebyly přerušeny a probíhají i v zimních měsících v již uzavřeném objektu.

Náklady na stavební práce v roce 2018 činily 32,363 mil. Kč

Maměnka - obnova původního barevného řešení fasády, projektová dokumentace, výběrové řízení, realizace - 1. Etapa 134V13100053

V měsíci květnu byla zpracována projektová dokumentace a vydáno stavební povolení. Následně proběhlo výběrové řízení na zhotovitele prací a jako nejvhodnější uchazeč byla vybrána firma Atlas, Jiří Míček. Po podepsání smlouvy o dílo byly zahájeny práce na obnově původních nátěrů fasády na jihovýchodní a jihozápadní straně. Stávající barevné nátěry byly odstraněny (obroušeny) a očištěné konstrukce byly opatřeny novým olejovým nátěrem dle původního Jurkovičova barevného řešení. Před realizací nátěrů byla na zábradlí provedena demontáž horních fošen, ozdobných vyřezávaných lišt a krajkového zdobení, byly vyrobeny jejich kopie a provedena jejich montáž. Ve štítech byla provedena výměna deskového pobití a laťování. Na zvoničce byla provedena výměna nosného sloupu, půlkruhového vějířovitého zdobení a nové střešní lemování. Na konci roku byly práce z důvodu nepříznivého počasí přerušeny.

9.2. PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU

Pracovníci technického útvaru zajišťují opravy a údržbu všech památkových a provozních objektů spadajících do správy VMP. Jedná se o běžné opravy plotů, ohrad, střech, vodovodu, poruchy el. zařízení a strojů, celoroční údržba komunikací. Průběžně zajišťujeme technické zázemí programů a akcí pořádaných během roku.

V průběhu roku byly prováděny tyto práce: základní sanace, rehabilitace, popřípadě výměna dožilých částí objektů lidové architektury – karpatský roubený dům – umístěných v jednotlivých areálech VMP.

Výměna střešní krytiny a nátěry stávajících šindelových střech bude prováděna z dřevěného, štípaného, ručně opracovaného šindele na pero a drážku, impregnovaného proti dřevokazným houbám a plísním, včetně oprav nosné konstrukce.

Opravy exteriérů a interiérů: byly prováděny opravy poškozených dřevěných konstrukcí, doplňování mechování mezi trámovím, vyspravení ostění oken, dveří a vrat včetně kování, výměna dřevěných okapů, opravy náspů a kamenných podezdívek.

DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO

V areálu Dřevěného městečka v objektu konírny u fojtství byla provedena přestavba na šatnu pro účinkující (nová podlaha, dřevěný obklad stěn, elektroinstalace, osvětlení, Kostel: Spolupráce tech. útvaru při opravě kostela. Provedlo se vyklizení vnitřního vybavení (oltáře, lavice, lustry, obrazy). Byla rozebrána část dřevěné

podlahy pro přístup k základovým kamenům. Po sanaci kamenů se zpětně namontovala podlaha, oltáře, lavice, lustry atd.

Janíkova stodola: Oprava uvolněné dlažby v hlediší hlavního sálu a vestibulu.

Hájnice- Cukrárna: Opravy omítek a nátěr fasády.

Stánek Mrhálek: Generální oprava prohnílé podlahy stánku včetně podlahové krytiny, topení, výmalby).

V areálu Dřevěného městečka na objektech Fojství , Billovy chalupy a Radnice bylo doplněno mechování roubených spár.

VALAŠSKÁ DĚDINA

V rámci údržby interiérů byly prováděny průběžné opravy hliněných a dřevěných podlah, omítek, výmalby stěn, údržba funkčnosti pecí a úpravy dle nového koncepčního materiálu zabývajícího se prostředím exteriérů v expozičním areálu Valašská dědina.

Dále opravy plotů, bran, branek, štípaných plotů a plotků, zábradlí a dřevěných mostků se prováděly průběžně dle hlášeného poškození.

Výměna šindelové krytiny z 1/2 se provedla na letním ovčíně z Rákošova včetně nátěru. Jinak se opravovaly menší plochy průběžně dle potřeby.

Nátěry šindelových střech se prováděly v areálu Valašské dědiny – 2000 m² (Ovčiny, Kostel, Miloňov, Fojství z Lidečka, Hodslavská stodola, stodola Jezerné).

U Rákošova a Stodoly z Jezerného 38 došlo k odkopu naplavené zeminy a terénním úpravám.

Dokončení realizace kamenného chléva z Valašské Polanky - Do dokončené hrubé stavby byly realizovány konstrukce dřevěných podlah, přepážky jednotlivých stání včetně dřevěných koryt a žebřinových krmítek. Stání byla doplněna o napáječky a kameninové žlaby. Bylo provedeno doplnění elektrorozvaděčů o vnitřní vybavení a provedeny revize. V okolí objektu byly provedeny terénní úpravy s doplněním travních ploch. Na konci roku proběhla kolaudace stavby.

Jako doplnění usedlosti fojství byla realizována kamenná studna s dřevěným zastřešením.

Doplnění usedlosti z Nového Hrozenkova č. 10 ve VD o hospodářskou stavbu z teritoria Nový Hrozenkov, kamenný chlévek pro drobný dobytek. Pracovníci Valašského muzea převezli kamennou stavbu z 30 km vzdálené obce Nový Hrozenkov. Použili unikátní technologii „transferu v bloku“, kdy se stěna nerozebírá, ale celé části kamenných bloků se převezou vcelku. Protože by se po rozebrání kamenného chlévka už nepodařilo postavit kamenné zdivo v původním složení, přistoupili jsme k realizaci transferu zdiva v pěti blocích. Zdivo bylo rozděleno na jednotlivé bloky postupným rozebráním spojovacích kamenných částí (svislých pásů). Po přenesení bloků byly tyto části opět vyzděny z původního materiálu. Poté byla provedena vyzdívka cihlového věnce, osazeny stropní trámy a nakonec sestavena střešní konstrukce opatřena betonovou střešní krytinou. Všechny části stavby jsou původní. Při takové technologii se maximálně zachová původnost celé konstrukce se způsobem vazby zdiva, hliněnou maltou a dalšími detaily.

Pouze základové konstrukce byly nově provedeny. Částečně jsou tvořeny betonovým věncem a kamenným zdivem. V okolí objektu bylo provedeno odvodnění formou drenáže se zaústěním do místní vodoteče.

MLÝNSKÁ DOLINA

Oprava stavidel lamfeštů a rybníků. Před napuštěním rybníků vyčištění přírodního kanálu od listí a větví. V září se provedla oprava vodního kola na mlýně.

OPRAVY PROVOZNÍCH OBJEKTŮ

Pro potřeby truhlárny, byla v rámci plánu opravená stavební buňka, která slouží jako příruční sklad rozpracovaných výrobků a uložení sezonního nářadí, dále oprava podlahy v kanceláři a v strojní dílně. Ve stříkárně byl opraven strop včetně výmalby, vyměněn elektrokotel a úprava topení.

V areálu DEPO Frenštát byl proveden nový rozvod stlačeného vzduchu pro konzervátorské pracoviště.

V objektu Sušáku byly do školící místnosti vyměněny vstupní dveře a v prostorách propagace se provedly nové sanační omítky včetně výmalby dotčených prostor a obnoven nátěr dřevěné podlahy.

V budově Ředitelství u paní Kučerové se provedla oprava propadlé podlahy včetně výměny podlahové krytiny a výmalby celé kanceláře.

Na Správní budově v účtárně se instalovala nová minikuchyňka včetně drobných stavebních úprav a vymalování kanceláře.

Byla zpracována projektová dokumentace na opravu schodiště so štábu, podle které bude postaveno nové schodiště.

V objektu Hospody Na posledním Groši byla provedena generální oprava sociálního zázemí.

V objektu ředitelské budovy byla provedena výměna skel ve všech oknech.

V areálu VMP na objektu Domu pod strání a Wilkově domě byl osazen kamerový systém s napojením na hlídací službu.

V objektu depozitáře ve Frenštátě p. R. byl pro zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců vybudován odvod kontaminovaného vzduchu v ateliéru dřeva a rozvod stlačeného vzduchu na externí tryskání.

OSTATNÍ PRÁCE

Jůvova vila- stavební úpravy pro potřeby Národního muzea.

V objektu došlo k zatopení sklepa a přízemí po závadě na splachovači WC (prasklá voda). Provádělo se vysoušení objektu, generální oprava zatopené plynové kotelny včetně plynového kotle. Prováděly se opravy sádkartonových podhledů, opravy omítek, malby.

Pro potřeby nového generálního ředitelství se přistoupilo k rozsáhlejším úpravám celého objektu. Došlo k předělení místností novými příčkami, vybourání nových dveřních otvorů, nová kuchyň vč. vybavení, úpravy rozvodů vody, elektrorozvodů, slaboproud, internet, podlahová krytina.

9.3. ODDĚLENÍ STAVEBNĚ-TECHNICKÉ DOKUMENTACE A ARCHIVU

V roce 2018 projekční oddělení pokračovalo v zaměřování objektů a kreslení projektové dokumentace k transferům staveb určených pro realizaci nového areálu Kolibiska, připravoval se transfer hájovny z Valašské Bystřice a drobných roubených staveb. Realizovala se projektová dokumentace pro stavební povolení a realizaci staveb prováděných ve Valašském muzeu, např. doplnění Valašské dědiny o drobné objekty – boží muka a studna, obnova původního barevného řešení Maměnky. Přípravě projektové dokumentace předcházelo jednání s pracovníky etnografického útvaru a metodického centra.

Zajišťovaly se všechny práce související se stavebním řízením – vyjádření správců sítí a dotčených orgánů, vyřízení závazných stanovisek KÚZK oddělení památkové péče, CHKOB a ministerstva životního prostředí, jednání s pracovníky NPÚ Kroměříž a požárníky. V rámci investičních akcí financovaných ministerstvem kultury probíhala spolupráce s odborem investic a veřejných zakázek MKČR. Pracovníci oddělení zajišťovali autorský dozor na prováděných stavbách, přípravné práce ke kolaudaci staveb.

Ve velké míře probíhaly práce spojené s obnovou objektu Libušín po požáru – nedostatek kulatiny, účast na kontrolních dnech, administrace dodatků ke smlouvě, principy oceňování dodatečných projekčních prací, žádosti o závazná stanoviska k nepředvídatelným skutečnostem vzniklým při realizaci, výběrová řízení na dodávku gastro zařízení a vybavení interiéru, řešení kolizí SHZ, elektro a ostatních profesí, odsouhlasování způsobu provádění tesařských a truhlářských prací, barevného řešení exteriéru a malovaných štítů, výběr materiálu.

Ve spolupráci s ekonomickým oddělením se provádělo zavedení hotových staveb do majetku muzea s celkovým vyčíslením skutečné hodnoty a ekonomická likvidace odstraněných staveb.

Pracovníci prováděli zaměřování vytipovaných objektů lidové architektury v terénu a všech inženýrských sítí prováděných v areálech muzea před jejich zásypem a jejich zanesení do celkových situací včetně fotodokumentace.

V hojné míře se účastnili výběrových řízení na realizace staveb a ostatní aktivity muzea.

Kultúrne dedičstvo Javorníkov a Beskýd

Po získání finančních prostředků se v rámci přípravy projektu uskutečnilo několik setkání projektových partnerů ze SR a ČR na území obou států. Bylo realizováno výběrové řízení na dodavatele stavebních prací na opravy objektů ve Valašském muzeu a po podepsání smlouvy o dílo byly započaty stavební práce na opravě objektu chalupy z Prlova a stodoly z Lidečka a realizace nátěru střechy na Janíkově stodole. V pravidelných čtrnáctidenních intervalech byly pořádány kontrolní dny na stavbách. Na objektu chalupy z Prlova proběhla termosanace celého objektu, která byla prezentována na následujícím workshopu.

V rámci projektu byly realizovány dva workshopy „Diagnostika a návrhy oprav dřevěných konstrukcí“ a „Tesařské a šindelářské práce“.

Probíhala příprava a realizace programu Řemesla našich předků, který byl součástí tradičních „Dnů řemesel a setkání kovářů“. Ve Zlíně proběhl seminář pro účastníky grantového programu.

Kamenný chlív z Valašské Polanky – byla dokončena realizace stavby včetně terénních úprav a kolaudační prohlídka. Stavba byla zkolaudována 21. 12. 2018.

Chlévek pro drobný dobytek z Nového Hrozenkova – po vydání stavebního povolení proběhla realizace transferu dle návrhu statika – kamenné zdivo bylo převezeno v několika blocích, které byly fixovány v ocelových koších a na připravených kamenných základech bylo opět sestaveno a spojeno kamennou dozdívkou. Byla prováděna dokumentace celé realizace včetně nepřetržitého dohledu projektantů.

Restaurování a sanace donátorských kamenů v podezdívce kostela sv. Anny

Od dubna 2018 probíhaly stavební práce na sanaci kostela sv. Anny, kde bylo prováděno odsolování donátorských kamenů a sanace celé základové konstrukce kostela. Poté byla provedena obnova a úpravy nápisů na kamenech v konzultaci s odbornými pracovníky VMP a památkové péče. Práce probíhaly pod dohledem zaměstnanců VMP. Stavba byla zkolaudována 21. 12. 2018.

Doplnění Valašské dědiny o drobné expoziční objekty – Kamenná studna, Boží muka

V rámci doplňování areálu VD o chybějící hospodářské stavby a drobné objekty byl zpracována projektová dokumentace na realizaci imitace kamenné studny s dřevěnou stříškou a zděné stavby božích muk z Radotína.

Kolibiska – nový areál VMP

V rámci návrhu libreta pro nový areál ve Valašském muzeu byly vytipovány další objekty v terénu pro realizaci transferu. Bylo provedeno zaměření, fotodokumentace a následné zakreslení vytipovaných objektů, probíhala jednání s Lesy České republiky, s.p., lesní správa Rožnov pod Radh. o transferu hájovny z Valašské Bastřice. Proběhlo zaměření objektu Chlévek pod Babínkem v Novém Hrozenkově, na který byla zpracována projektová dokumentace pro transfer a jeho situování ve Valašském muzeu.

Během roku probíhala jednání přípravného týmu k realizaci libreta a dalších stupňů projektové dokumentace a obhlídka prostor určených k realizaci.

Investiční záměry, závěrečná vyhodnocení akcí, aktualizovaná rozhodnutí

Během roku byly dle záměru vedení muzea zpracovány nové investiční záměry a zaslány na odbor investic MKČR s žádostí o registraci. Po dokončení probíhajících akcí byla vypracována závěrečná vyhodnocení s vyúčtováním a finančním vypořádáním prostředků státního rozpočtu. Na začátku roku byly zpracovány žádosti o vydání aktualizovaného rozhodnutí na probíhající akce a v průběhu roku byly zpracovány žádosti o změnu rozhodnutí ke každému změnovému listu a dodatku ke smlouvě o dílo.

Maměnka – Obnova původního barevného řešení fasády

V klimatických podmínkách, jako jsou na Pustevnách, dochází k opotřebování venkovních nátěrů a samotného dřeva daleko rychleji než v ostatních oblastech. Proto bylo nutné provést obnovu barevných nátěrů fasády a výměnu některých dožilých konstrukcí, které jsou typickým výtvarným prvkem architekta Jurkoviče. V současné době probíhá rekonstrukce objektu Libušín, a jeho podoba bude zasazena do roku 1925, proto bylo rozhodnuto, že i fasáda na vedlejším objektu Maměnka bude obnovena do původního barevného a materiálového řešení. Byla zpracována projektová dokumentace a byl vydán souhlas s provedením udržovacích prací, následně proběhlo výběrové řízení na dodavatele prací. Během roku bylo provedeno obroušení dvou fasádních stran objektu, proběhla výměna dožilých prvků na zábradlí a byly započaty natěračské práce, které byly na podzim přerušeny nepříznivými klimatickými podmínkami.

Obnova objektu Libušín po požáru

Pravidelně probíhaly kontrolní dny na Pustevnách, během nichž byly projednávány nové požadavky na stavbu, které požadovaly vydání závazného stanoviska. Probíhaly koordinace restaurátorských průzkumů k prvkům uloženým v depozitáři, k obnově malovaných stropních trámů, k výmalbě interiéru, k barevnému řešení

dřevěných prvků. Probíhala kontrola dodatků ke smlouvě o dílo, kontrola prostavěnosti a plnění harmonogramu prací. Probíhaly kontroly realizace truhlářských prací na výplních otvorů přímo v truhlářské dílně realizační firmy.

Archiv stavebnětechnické dokumentace

Do archivního programu BACH byly vkládány nové složky s projektovou dokumentací, která byla v průběhu roku zpracována zaměstnanci VMP nebo externími firmami. V archivu byla ukládána dokumentace ke stavebnímu povolení označená stavebním úřadem. Během roku probíhaly návštěvy studentů k nahlédnutí do projektové dokumentace historických objektů pro účel zpracování diplomových prací, nebo řemeslníků, kteří měli zájem o tradiční provedení objektů a jednotlivých technologických částí.

9.4. ODDĚLENÍ TRUHLÁŘSKÉ VÝROBY

Středisko je zaměřené vzhledem k malému počtu pracovníků na údržbu inventáře jak samotného střediska, kde je soustředěn venkovní nábytek, stánky, jehlany a další vybavení pro programové akce muzea, tak údržbu inventáře ostatních budov, hlavně pronajímaných prostor, kde je frekvence používání velká. Staráme se také o zprovoznění historického kolotoče, včetně jeho opětovného uvedení do provozu na zahájení sezony, tak i jeho demontáž, opravy a uskladnění.

V tomto i minulých letech je návštěvnost na vysoké úrovni. To sebou přináší i vyšší náročnost na udržení inventáře v provozu schopném stavu. Za sledované období jsme například postupně demontovali a ošetřili všechny lavice kolem objektu Sušák, venkovní sezení kolem Vaškovy hospody dostalo po rozsáhlých opravách také nový nátěr.

Průběžně během roku provádíme konstrukční opravy venkovního nábytku, případně vyrobíme zcela nové výrobky, když oprava je nerentabilní. Pro zlepšení pohody účinkujících souboru byla zrekonstruovaná šatna v konírně, která má sloužit hlavně při pořádání velkých akcí.

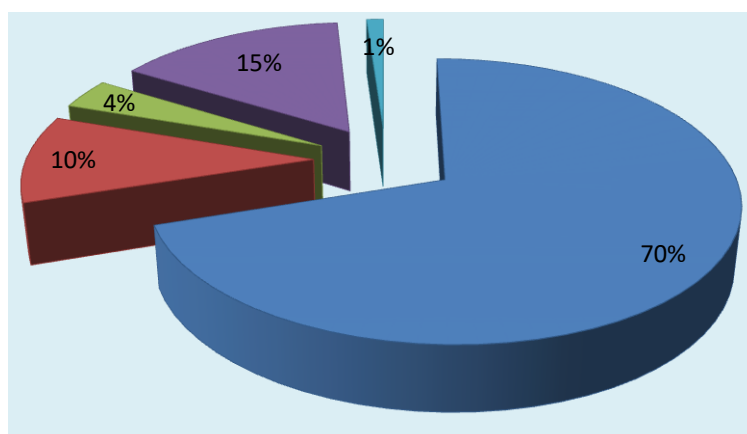
Zajišťujeme a vypomáháme při organizování seminářů, workshopů, výstav i konferencí, jak organizačně, tak i vybudováním zázemí. V souvislosti s pronájmy prostor, budov ale i inventáře nám také vznikají povinnosti. Například s pořádáním kulturních akcí městem, zde zajišťujeme pronájem stánků a nábytku. U pronájmu hospod se opakovaně staráme o vybavení interiéru a exteriéru funkčním nábytkem. Například Vaškova hospoda prošla v interiéru kompletní opravou nábytku, vymalováním a údržbou s tím související.

Ve vlastních prostorách jsme opravili shnilou podlahu příručního skladu, provedli výmalbu, jak skladu, tak i částečně strojní dílny po instalaci izolačních vrat. Odstranili jsme závadu na síle, která vznikla opakovaně namrzáním kondenzátu vodních par v zimním období.

V rámci ušetření sbírkových předmětů vyrobilo naše středisko jejich kopie, které se budou běžně používat na programech, nebo předváděcích akcích. Například kramplovací lavice, rámy na betlém, školní lavice apod. přispěli jsme při vyklízení kostela před jeho rekonstrukci základu. Kde bylo nutné demontovat lavice i část podlahy a po dokončení rekonstrukčních prací na základech opětovně vrácení na původní místo.

Kapacitně asi polovina času je věnována přípravě programů valašského roku, kde se podílíme na přípravě zázemí pro účinkující i návštěvníky. Jedná se hlavně o stavbu stánků, jehlanů a jejich vybavení nábytkem. Postavení podíí, zábran, instalací výzdoby, osazení stromků apod.

Využití pracovní doby

■ Odprac hod ■ ŘD ■ SV ■ Ne Oš ■ Šk

Programy VR, na kterých se středisko podílelo	Hod
Masopust 2018	124
Velikonoce	123,5
Stavění máje	38
Jaro na dědině	50,5
Májový jarmark, kácení máje	80
Slabikář	24
Slabikář	28,5
Jak Valaši chovali včely	18
Ondrášová valaška	52
Svatojánský večer	46,25
Valaško a jeho muzikanti	3
Cimbál classic	3
Jak se hráli Valašci malí	8
Hejův nožík	8
Zvonečkový jarmark	47
Hejův nožík	39
Koncert FS Radhošť k 70. výr	24
Pekařská sobota	58
Sklářská neděle	24
Noc v mlýnské dolině	2
Romská píseň	24
Anenská pouť	32
Dny řemesel	219
Starodávný jarmark	112
Hravá dědina	35
Myslivosti zdar	135
Muzicírování se Soláněm	3

Podzim na poli a v chalupě	29
Broučci	37
Zátopek	57
Za zvířátky na dědinu	4
Oslavy 100. výročí ČSR	6
Mikuláš a vánoce na dědině	2
Osazování vánočních stromků	12
Živý betlém	1
Mikuláš a vánoce na dědině	24
Vánoční jarmark	119,5
Živý betlém	6
Štěpánská koleda	6

Pronájmy 2018, v této části je znova největším podílem na práci střediska práce spojená s venkovním nábytkem kolem restauračních zařízení, které jsou mimo zimní výluky téměř celoročně využívané. V rámci smlouvy o spolupráci s městem poskytujeme prostory a vybavení na pořady T-klubu, zajišťujeme servis pro divadelní sezonu i menší akce charakteru pořádání svatebních obřadů apod.

Práce spojené s pronájmem	Hod
Josefovský jarmark	24
Vašková hospoda oprava nábytku z restaurace	179
Dívčí válka	3
Hlasy	28
Horák stánek	33,5
Jánošíkův dukát	117
Jarmark neziskovek zápůjčka	2
Jůva kuchyň	17
Krajská konference	2
Pronájem stánků a nábytku RpR	15
Svatby – pronájem prostor a mobiliáře	74
Svaz žen přednáška v Sušáku	6
Úklid podia z JS T-klub	8
úklid stánku po sezoně VD	3
Valašské folrockování	26

Dokončením výroby 9 ks replik školních lavic ze školy z Velkých Karlovic a dokončením oprav interiéru provizorní šatny v Konárně se z větší částí vyplnili naše kapacity určené pro výrobu. V součtu tady bylo odpracováno cca 800 hodin. Zbývá část byla zaměřená na drobné činnosti, například výrobu repliky kramplovací lavice, výrobu repliky stýčka, Tyto výrobky se pak běžně užívají a originály uložíme do sbírek.

9.5. POŽÁRNÍ OCHRANA

V roce 2018 byly prováděny v oblasti požární ochrany všechny základní požadavky k zajištění požární ochrany v organizaci podle Zákon o požární ochraně č. 133/1985

Sb. a vyhláška MV č. 246/2001 Sb. O stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.

Především se jednalo o provádění pravidelných kontrol, školení zaměstnanců a odborná příprava členů požárních hlídek. Dále byly provedeny revize přenosných hasicích přístrojů – PHP, kontrola hydrantové sítě, tlakové zkoušky všech podzemních a nástěnných hydrantů, revize požárních uzávěrů a revize protipožárního nátěru.

Revize PHP a dodávku nového materiálu pro objekty v Rožnově pod Radhoštěm, Pustevnách Maměnka a depozitáře Frenštát pod Radhoštěm zajišťovala firma Max Servis Hranice.

Byly provedeny revize a vymetení kouřovodu na všech objektech lidové architektury a zděných objektech, které se nacházejí ve Valašském muzeu v přírodě podle NV č. 91/2010 (o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv), firmou Kominictví Pavel Hodaň a Kominictví Jaroslav Machýček.

Dále byly provedeny revize, měření a vyčistění všech plynových kotlů podle vyhl. ČÚBP č. 85/78 Sb. §3 odstavec 3 podle ČSN 38 6405 (kontrola plynových spotřebičů), firmou Plynoservis Libor Koláček a firmou Gas Servis Ing. Ivo Herman.

9.6. ODDĚLENÍ DOPRAVY – DOPRAVNÍ ČINNOST

V roce 2018 bylo ujeté osobními vozidly 80118 km, což je oproti roku 2017 o 9658 km více. Průměrné spotřeby litrů na 100 km se pohybují v relacích předešlých let. Mírné rozdíly vznikají v důsledku počtu ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. U osobních vozidel především zimní a letní provoz a krátké projížďky v městském provozu.

V roce 2018 bylo zakoupeno vícemístné osobní vozidlo Volkswagen multivan. Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2018. Nákladními automobily bylo ujeté 10 571 km, traktory 1 421 moto hodin.

9.6.1. OSOBNÍ DOPRAVA

Přehled ujetých kilometrů, čerpání pohonných hmot a průměrné spotřeby PH u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH [l]	100/Km spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2018	2017	
Škoda Octavie 5Z5 20 45	26.839	1.479,55	5,51	5,83	1,68
Škoda Octavie 5Z8 74 52	24.250	1.435,83	5,92	5,86	1,81
Škoda Fabie 2Z3 20 36	12.959	818,80	6,32	7,35	1,88
Citroen Jumper 30L 4Z4 66 45	10.857	1.214,93	11,19	10,89	3,41
Volkswagen Multivan 6Z1 45 09	5.213	450,57	8,64	0	

Celkem	67.159	4.580,88	OA - nafta
	12.959	818,80	OA- benzín

Ujeté kilometry celkem

2018	80.118 km
2017	70.460 km

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů Finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2018.

Ceny pohonných hmot v roce 2018

dle údajů Finance.cz je společnost Finance media a.s.

nafta motorová	30,50 Kč
benzín natural 95	29,80 Kč

Srovnání nárůstu počtu ujetých kilometrů v letech 2000 – 2018:

Rok	[Km]	Nárůst [Km]
2000	74 372	
2001	80 078	+ 5 706
2002	87 823	+ 13 451
2003	114 168	+ 39 796
2004	102 212	- 11 956
2005	99 707	- 2 505
2006	75 519	- 24 188
2007	96 175	+ 20 656
2008	89 271	- 6 904
2009	89 058	- 213
2010	83 690	- 5 368
2011	86 611	+ 2 921
2012	69 284	- 17 327
2013	61 680	- 7 604
2014	80 107	+18 427
2015	70 039	-10 068
2016	71 166	+1 127
2017	70 460	-706
2018	80118	+9658

Ve srovnávaných letech jsou také ujeté kilometry realizovány stále se dvěma řidiči.

9.6.2. NÁKLADNÍ DOPRAVA

9.6.2.1. Nákladní auta

Přehled spotřeby pohonných hmot, ujetých kilometrů a průměrné spotřeby litrů na 100 km dle jednotlivých vozidel.

Vykazované průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel jsou značně ovlivněny poměrem ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. V nejtěžším terénu může činit spotřeba PH až dvojnásobek normálu.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH [l]	100/Km spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2018	2017	
MAN skříň 578 74 53	6.423	1398,30	21,77	20,10	6,64
MAN ruka 577 71 29	4.148	1599,91	38,57	41,34	11,76
Celkem					
2018	10.571	2.998,21			
2017	7.412				

9.6.2.2. Kolové traktory

Přehled ujetých moto hodin (MTH), přepočítání moto hodin na kilometry, spotřeby pohonných hmot a průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté [MTH / Km]	Spotřeba PH [l]	1MTH spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2018	2017	
Zetor 5211 VS 29-30	513/ 12 825	2 180,73	4,25	5,58	5,19
Proxima Z01 23 74	768/ 19 200	3 348,95	4,36	5,69	5,32
Yukon Z01 4114	140/ 3 500	211,01	1,51	1,87	1,84
Celkem	1 421/35 525	5 740,69			

Ujeté kilometry celkem

2018	1421/35525
2017	1084/27100

Přepočtový koeficient z moto hodin na kilometry je 25!

Kolísavá spotřeba u jednotlivých kolových traktorů je způsobena různým zatížením motoru při prováděných přepravách a zemědělských pracích. Proto změny ve spotřebě (průměrné) není možné brát jako ztráty, případně úspory.

9.7. ENERGETIKA

9.7.1. Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2018 byla s firmou Veolia Komodity ČR, s.r.o., sjednána roční rezervovaná kapacita 220 kW. Celkem bylo v roce 2018 odebráno 668,957 MWh při celkových nákladech 2 161 431,90 Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činila 3,23 Kč, v roce 2017 to bylo 2,88 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání el. energie – VO Rožnov pod Radhoštěm

Období	[MWh]	Náklady [Kč]
I/IV	225,727	588.626,50
II/IV	121,486	433.469,62
III/IV	141,096	405.889,50
IV/IV	180,648	740.446,24
Celkem	668,957	2.161 431,90 Kč

Průměrná cena za 1 kWh činila v roce 2018: **3,23Kč včetně DPH.**

9.7.2. Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2018 byl sjednán odběr energie, s firmou Centropol Energy a.s. Přehled čerpání elektrické energie a nákladů dle jednotlivých objektů:

Odběrné místo	[MWh]	Náklady [Kč]
Jaroňkova galerie	10,257	44.492,72
Jůvův dům	1,977	8.840,14
Zahradní domek	0,020	369,24
Celkem	12,254	53.702,10

9.7.3. Elektrická energie – maloodběr Frenštát pod Radhoštěm

Pro rok 2018 byl sjednán s firmou Centropol Energy a.s. odběrový diagram v maloodběru. Celkem bylo v roce 2018 odebráno 46,316 MWh při celkových nákladech 276 764,-Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činí 5,97 Kč, v roce 2017 to bylo 5,87 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání elektrická energie – VO Frenštát pod Radhoštěm

Období	[MWh]	Náklady [Kč]
I/IV	13,699	75.767,-
II/IV	10,358	65.404,-
III/IV	10,368	65.434,-
IV/IV	11.891	70.159,-
Celkem	46,316	276.764,-

Průměrná cena za 1 kWh činila v roce 2018: **5,97 Kč včetně DPH.**

9.7.4. Elektrická energie – Pustevny

Elektrická energie je fakturovaná přímo nájemci panu Vítu Pavlovi.

9.7.5. Zemní plyn

Pro rok 2018 byl sjednán odběr zemního plynu, s firmou Pražská plynárenská, a.s. Zemní plyn byl v roce 2018 čerpán v osmi odběrných místech. Náklady byly vypočteny dle skutečné fakturace.

Odběrné místo	[m ³]	Náklady [Kč]
Wilkův dům	4.243	38.254,94
Sluneční dům	714	8.223,91
Jůvův dům	1.501	15.454,97

Stolařská dílna, Tesařská dílna, Skleník a sklad	11.254	154.293,94
Vstupní DM WC, Hospody DM	6.549	59.018,45
Frenštát Depo	25.265	230.424,10
Ředitelství, Sušák, KDI a KDII	21.401	297.972,81
Jaroňkova galerie	7.128	64.737,90
Celkem	78.055	868.381,02

Průměrná cena 11,13Kč/1m³ plynu včetně DPH

Část uvedených nákladů byla fakturována odběratelům: nájemci Valašská hospoda na posledním groši a Vašková hospoda v dřevěném městečku, Sluneční dům pan Měrka a Frenštát byt paní Šimčíková.

9.7.6. Pitná voda – vodné, stočné

Čerpání pitné vody z jedenácti odběrných míst:

Odběrné místo	[m ³]
KD I a KD II	211
Jaroňkova galerie	191
Vodojem stráň	4 511
Vodojem PO	485
Ředitelství	164
Wilkův dům	137
Jůvův dům	43
Sluneční dům	69
Tesařská hala a sklad	381
Frenštát depo	312
Živé hospodářství	34
Celkem	6 538

náklady:

- Vodné 298.304,- Kč
- Stočné 198.137,- Kč
- Celkem 496.441,- Kč

Stočné nebylo účtováno v odběrných místech „Stráň- zadní vodojem – pitná voda“ a „Stráň HTP – hydrantové potrubí“ na požární vodu.

Pitná voda na Pustevnách je fakturovaná přímo nájemci.

9.7.6.1. Fakturace nájemci - elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2018

V přehledu jsou uváděny veškeré fakturované částky za jednotlivé dávky energií, zemního plynu a pitné vody. Nejsou započteny pouze částky za odběr elektrické energie a pitné vody v pohostinském zařízení Maměnka na Pustevnách. Přímá fakturace nájemci panu Vítu Pavlovi za odebrání pitné vody a elektrické energie.

Přehled fakturace nájemcům dle druhů energií:

El. Energie	VO Rožnov pod Radhoštěm	418.402,-Kč
Zemní plyn	Rožnov pod Radhoštěm	65.458,-Kč
Pitná voda	Rožnov pod Radhoštěm	92.414,-Kč
Fakturace – celkem r. 2018		576.274,- Kč

10. EKONOMICKÝ ÚTVAR

Náměstek útvaru: Ing. Věra Cábová

- **Oddělení ekonomické**
  - počet zaměstnanců: 6

Mimo zabezpečování účetní, finanční, mzdové a personální agendy, ekonomický útvar zabezpečuje skladovou evidenci a docházkový systém. Z dalších činností provádí převody majetku a podílí se na zajišťování majetkových záležitostí.

10.1. ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věková skupina	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	4	3	7	6
31 – 40 let	8	7	15	12
41 – 50 let	9	15	24	19
51 – 60 let	26	21	47	38
60 let a více	18	13	31	25
celkem	65	59	124	100
%	53	47	100	X

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	muži	ženy	Celkem	%
základní	4	4	8	6
vyučen	25	6	31	25
úplné střední	2	4	6	5
úplné střední odborné	20	24	44	35
vyšší odborné	2	5	7	6
vysokoškolské	12	16	28	23
celkem	65	59	124	100

Celkový údaj o průměrných platech

Průměrný hrubý měsíční plat:	27.983,- Kč
-------------------------------------	--------------------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců

	Počet
Nástupy	53
Odchody	51

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

Doba trvání	Počet	%
Do 5 let	26	21
Do 10 let	28	22
Do 15 let	27	22
Do 20 let	23	19
Nad 20 let	20	16
celkem	124	100

Jazykové znalosti zaměstnanců

U žádného místa nejsou stanoveny požadavky standardizované jazykové zkoušky. Jazykové znalosti jsou požadovány na úrovni běžné ústní a písemné komunikace.

10.2. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

Údaje o majetku, s nímž muzeum hospodaří

Výše majetku	522.801.552,- Kč
- z toho hodnota budov	279.351.398,- Kč
Výše opravek k 31. 12. 2018	161.275.379,- Kč

Údaje o rozpočtu

	Kč
Příspěvek na provoz dle schváleného rozpočtu na rok 2018	58.313.338,00
Zvýšený příspěvek na provoz úpravami rozpočtu zřizovatelem	72.251.255,15
Z toho Investiční prostředky	39.045.721,00

V průběhu roku bylo provedeno 15 rozpočtových úprav:

Z toho 3 rozpočtové úpravy na provoz představovaly částku **1.816.405,- Kč**, z toho:

- Prostředky na platy ve výši 1.606.405,- Kč
- Prostředky na OON ve výši 210.000,- Kč.

A jedna rozpočtová úprava ke snížení příspěvku na provoz ve výši **-5.287.000- Kč** z důvodu přijetí vratky daně a penále od Finančního úřadu.

Kromě výše uvedených úprav rozpočtu na provoz jsme obdrželi:

a) individuální a systémové dotace na financování programů a akcí, a to 6 rozpočtových úprav neinvestičních ve výši **17.311.512,15 Kč** a 6 rozpočtových úprav investičních, ve výši **39.045.721,- Kč**,

b) dotace na základě §14 odst. 2 zák. č. 218/2000 Sb. a zvláštního zákona na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace – 1 rozpočtová úprava ve výši **97 000,-Kč**.

Účelové prostředky neinvestiční – celkem 17.311.512,15 Kč, z toho:

- neinvestiční dotace – 14.810.342,15 Kč - obnova Libušína
- neinvestiční dotace – 2.110.170,- Kč – obnova fasády Maměnka
- neinvestiční dotace – 126 000,- Kč - ISO/B – skener, služby
- neinvestiční dotace – 265 000,- Kč - ISO/D – restaurování divadelních kulís

Účelové prostředky investiční – celkem 39.045.721,- Kč, z toho:

- investiční dotace – 9.788.537,- Kč – Ocelový přístřešek ve Frenštátě p/R
- investiční dotace – 25.050.184,- Kč – Areál Pustevny, Libušín – obnova objektu po požáru
- investiční dotace – 3.060.000,- Kč – Rekonstrukce výtahů v depozitáři ve Frenštátě p/R
- investiční dotace – 900.000,- Kč – ISO/A - zabezpečení objektů – rekonstrukce PZTS
- investiční dotace – 247.000,- Kč – ISO/C – výkup nábytku Dušana Jurkoviče

Přehled o nákladech a výnosech k 31. 12. 2018

Název položky	Účet	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Upravený rozpočet [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]
Spořeba materiálu	501	5 475	5 475	4 297
Spořeba energie	502	4 400	4 400	3 591
Prodané zboží	504	170	170	148
Aktivace dlouhodobého majetku	506	-100	-100	-1 151
Aktivace oběžného majetku	507	-200	-200	-209
Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0	0	2
Opravy a udržování	511	26 600	42 943	24 691
Cestovné	512	350	400	269
Náklady na reprezentaci	513	120	120	163
Ostatní služby	518	8 753	9 787	9 846
Mzdové náklady	521	34 201	38 792	41 852
Zákonné sociální pojištění	524	11 594	11 996	13 809
Jiné sociální pojištění	525	80	80	114
Zákonné sociální náklady	527	1 968	1 992	1 894
Daně a poplatky	53x	22	22	23

Jiné ostatní náklady	54x	0	0	72
Odpisy dlouhodobého majetku	551	12 050	12 050	12 485
Prodaný DHM	553	0	0	2
OP k pohledávkám a vyřazené pohledávky	556	0	0	0
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	900	1 831	2 347
OP k pohledávkám a vyřazené pohledávky	556	0	0	0
Ostatní náklady z činnosti	549	730	730	670
Finanční náklady	56x	50	50	132
Daň z příjmů	591	50	50	0
Náklady celkem		107 213	130 588	115 047

Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	100	100	85
Výnosy z prodeje služeb	602	18 000	18 076	20 867
Výnosy z pronájmu	603	2 150	2 150	2 370
Výnosy z prodaného zboží	604	200	200	230
Jiné pokuty a penále	642	0	9 361	9 361
Výnosy z prodeje materiálu	644	0	0	20
Výnosy z prodeje DHM	646	100	100	14
Čerpání fondů	648	6 000	6 000	5 903
Ostatní výnosy z činnosti	649	22 350	22 350	13 715
Úroky	662	0	1	0
Ostatní finanční výnosy	669	0	0	0
Výnosy z transferů	671	58 313	72 251	63 729
Výnosy celkem		107 213	130 588	116 294

Výsledek hospodaření před zdaněním	50	50	1 247
Výsledek hospodaření po zdanění	0	0	1 247

Aktiva a pasiva k 31. 12. 2018

	Aktiva	účet	[tis. Kč]
	Dlouhodobý nehmotný majetek	(012-035)	3 383
	Dlouhodobý hmotný majetek	(031-036)	351 489
	Dlouhodobé pohledávky	(462-471)	0
	Zásoby	(111-139)	6 160

Odběratelé	(311)	468
Krátkodobé zálohy	(314)	1 193
Jiné pohledávky	(315)	0
Pohledávky za zaměstnanci	(335)	0
Daně	(341,342,343)	0
Náklady příštích období	(381)	725
Příjmy příštích období	(385)	200
Dohadné účty aktivní	(388)	10 426
Pokladna	(261)	309
Ceniny	(263)	25
Běžný účet	(241)	26 587
Běžný účet FKSP	(243)	604
Aktiva celkem		401 569

Pasiva		[tis. Kč]
Jmění	(401)	338 994
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	(403)	18 719
Oceňovací rozdíly	(406,407)	-665
Fond odměn	(411)	4 074
Fond kulturních a sociálních potřeb	(412)	634
Fond rezervní	(413,414)	2 216
Fond reprodukce majetku	(416)	7 016
Výsledek hospodaření běžného účetního období		1 247
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	(472)	4 500
Dodavatelé	(321)	3 312
Krátkodobé přijaté zálohy	(324)	88
Zaměstnanci	(331)	2 469
Jiné závazky vůči zaměstnancům	(333)	0
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	(336,337)	1 335
Ostatní přímé daně	(342)	347
Daň z přidané hodnoty	(343)	96
Jiné daně a poplatky	(344)	0
Závazky k ústředním rozpočtům	(347)	0
Výdaje příštích období	(383)	0
Výnosy příštích období	(384)	15 462
Dohadné účty pasivní	(389)	1 643
Ostatní krátkodobé závazky	(378)	80

Přehled nejvyšších nákladů a výnosů a jejich podíl na celkových nákladech a výnosech

Náklady	[Kč]	[%]
Osobní náklady (účty 521,524)	55 660 519,00	48,4 %
Opravy a udržování (511)	24 690 760,50	21,5 %
Odpisy (551)	12 484 757,87	10,9 %
Ostatní služby (518)	9 846 317,25	8,6 %
Spořeba energie (502)	3 591 029,08	3,1 %
Spořeba materiálů (501)	4 296 901,63	3,7 %
Výnosy		
Výnosy z prodeje služeb (602)	20 867 115,88	17,9 %
Jiné pokuty a penále (642)	9 361 346,00	8,1 %
Čerpání fondů (648)	5 903 562,96	5,1 %
Výnosy z pronájmů (603)	2 369 762,52	2,0 %

Přehled o celkových mzdových nákladech

Název položky	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Upravený rozpočet [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]
Platy	33 417	37 798	40 608
OON	684	894	1 061
Mzdové prostředky celkem	34 101	38 692	38 692

Limit na platy byl překročen o 2,810 mil. Kč a toto zvýšení bylo pokryto z fondu odměn a částečně (130 tis. Kč) bylo kryto z dotace EÚ - INTERREG V-A SK/2016/03, projekt „Kultúrne dedičtvo Javorníkov a Beskýd. Limit OON byl překročen o 167 tis. Kč a toto překročení bylo kryto z výše uvedené dotace. Stanovený průměrný evidenční počet zaměstnanců – přepočtený - 123 jsme nepřekročili, skutečný průměrný evidenční počet zaměstnanců – přepočtený - byl na konci roku 121.

11. PROVOZNÍ ÚTVAR

Náměstek útvaru: Ing. Jaroslav Polášek

- **Oddělení programů a propagace**
  - vedoucí oddělení: PhDr. Radek Hasalík
  - počet zaměstnanců: 5
- **Oddělení služeb návštěvníkům**
  - vedoucí oddělení: Julie Hlavenková
  - počet stálých zaměstnanců: 7
  - počet sezonních zaměstnanců: 42
- **Oddělení hospodářské správy**
  - vedoucí oddělení: Julie Hlavenková
  - počet stálých zaměstnanců: 6

- počet sezonních zaměstnanců: 1
- **Oddělení ostrahy**
  - vedoucí oddělení: Karel Tomek
  - počet stálých zaměstnanců: 14
- **Správce počítačové sítě**
  - Bc. Tomáš Hrstka

11.1. NÁVŠTĚVNICKÝ PROVOZ

V roce 2018 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) navštívilo rekordních **354.000** návštěvníků. Oproti roku 2017 tak muzeum navštívilo o více jak 50 000 návštěvníků více. Jedná se o nejvyšší návštěvnost za poslední 16 let, což lze hodnotit jako obrovský úspěch.

Přehled návštěvnosti v jednotlivých areálech Valašského muzea v přírodě (DM – Dřevěné městečko, MD – Mlýnská dolina, VD – Valašská dědina) za období 1. 1. – 31. 12. 2018.

2018 CELKEM	
DM	218.820
VD	102.737
MD	31.771
Výstavy	672
CELKEM	354.000

Celková návštěvnost za rok 2018 činila 354.000 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 218.820 osob, Valašskou dědinu navštívilo 102.737 osob, Mlýnskou dolinu navštívilo 31.771 osob a pouze na výstavy v Sušáku si zakoupilo vstupenku 672 osob. Vstupenka do areálu VMP slouží i pro výstavní prostory, proto celkovou návštěvnost výstav VMP nelze vyjádřit přesnými čísly.

11.2. ODDĚLENÍ SLUŽEB NÁVŠTĚVNÍKŮ A HOSPODÁŘSKÉ SPRÁVY

Oddělení služeb návštěvníkům zajišťuje v rámci muzea nejdůležitější činnost – styk s veřejností.

V rámci jeho činnosti jsou poskytovány návštěvníkům průvodcovské a demonstrátorské služby a informace v areálech Dřevěného městečka, Mlýnské doliny a Valašské dědiny.

Provoz Poštovny, provoz centrálních i pomocných pokladen, kontrola vstupů do jednotlivých areálů, obsluha průchodu na rozhlednu, kde zajišťujeme i prodej vstupenek, plnohodnotné informační služby, na stejné úrovni jako v hlavních pokladnách umístěných v Sušáku. Před zahájením hlavní návštěvnické sezony přebíráme od jednotlivých garantů areály včetně vybavení objektů, za které neseme odpovědnost.

Denně pečujeme o výstavní prostory v budově Sušák, mimo tuto budovu se staráme také o výstavu „ZMIZELÝ SVĚT, která doplňuje oraz o životě na dědině, v Dřevěném městečku pečujeme o výstavu zaměřenou na řemeslo, která je umístěna v Pánské sýpce.

Provádíme obsluhu guideportů v různých jazykových mutacích, informační servis, péče o úschovnu jak kol, tak zavazadel a podle potřeby šatny.

Další činností našeho oddělení je zajišťování mimořádných prohlídek, svatebních obřadů v areálu DM a VD a bohoslužeb v kostele sv. Anny. Výrazně spolupracujeme při realizaci Výchovně vzdělávacích pořadů, kdy zajišťujeme komentování, doprovod skupin na všechna stanoviště, prohlídku výstav, případně zajišťujeme jiné nahodilé služby. Úspěšně provozujeme historický kolotoč v areálu DM.

Hlavním předpokladem pro chod tohoto úseku je dostatek kvalifikovaných pracovníků - průvodců, demonstrátorů, kteří poskytují informace návštěvníkům muzea a jsou schopni operativně řešit nepředvídatelné provozní situace. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb se osvědčili studenti, naopak důchodci jsou využíváni především jako demonstrátoři v areálu Valašské dědiny a Mlýnské doliny.

Na hlavní sezonu je proto každoročně nutno zvýšit počet průvodců, demonstrátorů a pokladních. V roce 2018 bylo na krátkodobé smlouvy zaměstnáno celkem 43 osob. V roce 2018 pracovalo v oddělení služeb 22 studentů, 16 seniorů (převážně jako demonstrátoři v areálu VD a MD) a 5 pracovníků v produktivním věku. Na Dohody o PP s námi spolupracovalo 35 pracovníků, z toho 21 studentů a 14 seniorů. Rok 2018 byl velmi úspěšným rokem v počtu návštěvníků, kteří se k nám přišli odreagovat, zavzpomínat a obohatit se pohledem na život našich předků. Bylo nám ctí jim toto zprostředkovat.

Prohlídky areálů - Dřevěného městečka pro neobjednané skupiny probíhají v každou celou hodinu, na Valašské dědině jsou prohlídky na požádání komentované, převažuje však zájem o prohlídku individuální, Mlýnská dolina má režim komentovaných prohlídek v době hlavní sezony po 30 minutách, v exponovaných dnech po 15 minutách.

Velkému zájmu návštěvníků se v areálu Valašské dědiny a Mlýnské doliny těší demonstrátoři a tetičky, jak říkáme našim hospodyňkám, které dokážou velmi přesvědčivě uvést návštěvníky do dob ne dávno minulých, přiblížit důmyslnost našich předků, kteří dokázali umně využít sílu vody, větru, a také velmi dobře zpracovat a zužitkovat všechny dary přírody, jak na poli, tak v zahradě.

Oddělení hospodářské správy – mimo pravidelnou údržbu všech správních a provozních budov, odloučeného pracoviště ve Frenštátě pod Radhoštěm, pečuje také po celou sezonu o objekty ve všech areálech Valašského muzea v přírodě. Jedná se o práci specifickou, kdy není možno využít moderních prostředků a techniky k této činnosti, ale je nezbytné postupovat starým způsobem za použití jednoduchých pomůcek – metla, rýžák, jádrové mýdlo, hadr a voda. I tato činnost je ze strany návštěvníka považována za dobovou ukázkou.

Náročná a zodpovědná práce je celková údržba areálů po dobu letní sezony, zvláště v době konání programů Valašského roku.

Stejně náročná je také doba předvánočních a vánočních pořadů, které probíhají v areálech Dřevěného městečka a Valašské dědiny a vyžadují mimo jiné i vytápění objektů. Tato činnost vyžaduje důsledné dodržování všech protipožárních opatření.

Dalším nemalým úkolem tohoto oddělení je provádění generálního úklidu všech provozních prostor muzea, areálů, objektů a venkovních ploch po zimním období, kdy připravujeme vše k zahájení návštěvnícké sezóny. Totéž se opakuje po ukončení letní sezóny.

11.3. OSTRAHA, ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY PZTS, EPS, CCTV, SKV

Ostraha muzea je rozdělena na dvě části, a to jak na fyzickou, tak technickou ostrahu, která se týká všech areálů a objektů. Tato technická se skládá z technických prostředků řešící zabezpečení těchto objektů proti neoprávněnému vstupu nepovolaných osob, jakož ochranu objektů před požáry. Jedná se o zabezpečovací systémy ve všech provozních a správních objektech VMP, včetně centrálního depozitáře ve Frenštátě pod Radhoštěm a objektu Maměnka na Pustevnách. Monitorovací kamerové systémy jsou instalovány na vybraných objektech naší organizace. Na těchto bezpečnostních systémech byly prováděny pravidelné revize poplachových zabezpečovacích a tísňových systémů (PZTS), elektrické požární signalizace (EPS), kamerových systémů (CCTV), systému kontroly vstupu (SKV) a opravy těchto systémů. Valašské muzeum má celkem 72 objektů (dřevěné i zděné) + 22 podoobjektů jako (stodoly, chlěvy, ovčiny, zvonice, apod.).

11.3.1. ODDĚLENÍ OSTRAHY

Oddělení ostrahy muzea je děleno na činnost výkonu strážní služby, to je fyzická ostraha a technické střežení všech areálů, objektů a budov. Jedná se o kontrolu jejich neporušitelnosti, kontrolu oplocení ve všech areálech i mimo ně se zaměřením na bezpečnost návštěvníků. Každodenní fyzická ostraha objektů a jejich vnější prohlídka zaručuje jejich neporušitelnost, zabránění možné krádeži nebo poškození majetku.

Činnost monitoringu-recepce na vrátnici, je každodenní zajišťování činností související s chodem muzea, to je zakódování a odkódování objektů, příjem a výdej klíčů zaměstnancům od objektů a kanceláří, průvodcům, ohlašování návštěv, obsluha telefonní ústředny a další činnosti potřebné pro bezproblémový provoz. Dále je to nepřetržitě 24 hodinové střežení všech objektů muzea a obsluha zabezpečovacích a monitorovacích systémů. Jedná se o poplachový zabezpečovací a tísňový systém (PZTS), systém ochrany před požáry - elektrická zabezpečovací signalizace (EPS), kamerové systémy (CCTV).

Pracovníci ostrahy spolupracují s Policií České republiky, Městskou policií Rožnov pod Radhoštěm a Hasičským záchranným sborem města Rožnov pod Radhoštěm. Podílí se na zajišťování bezpečnosti návštěvníků, pořádku a akcí v rámci pořádaných celoročních pořadů Valašského roku v muzeu, plní pokyny režisérů programů. K jejich pracovním povinnostem patří také péče o služebního psa, se kterým provádí pochůzky po areálech, účastní se s ním nočních akcí a kontrol.

11.3.2. ZABEZPEČENÍ MOVITÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ, PROGRAM ISO/A

Z programu Ministerstva kultury-ISO (Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) byla muzeu udělena dotace ve výši 900.000Kč, kterou jsme obdrželi na rekonstrukci zastaralého poplachového zabezpečovacího a tísňového systému (PZTS) objektů Depozitní haly I, II, v Rožnově pod Radhoštěm v místní části Tylovice.

11.4. SPRÁVA POČÍTAČOVÉ SÍTĚ

Hlavní náplní je zabezpečení bezproblémového chodu veškeré výpočetní techniky v rámci celého muzea - především správou serverů, ochrana dat, aktualizace, správa

uživatelských programů, nákup nové techniky, opravy a odstraňování mimořádných stavů.

Náplň práce:

- správa serverů (údržba, aktualizace)
- diagnostika spuštěných aplikací
- zabezpečení dat proti externímu napadení
- aktualizace nainstalovaného software a dodržování autorských práv
- monitorování využívání datového prostoru
- pravidelné zálohování uložených dat
- správa uživatelských účtů
- správa emailových účtů
- odstraňování mimořádných stavů a havarijních situací ve spolupráci se smluvními firmami
- návrh koncepce modernizace a rozšiřování podnikové sítě a její konzultace s pracovníky odborné smluvní firmy, určování priorit rozvoje a předkládání požadavků vedení muzea ke schválení
- správa jednotlivých PC a periférií, oprava, instalace nových aplikací, pročištění
- správa další elektroniky (videa, tiskárny, telefony...)
- správa telefonní ústředny

uživatelská podpora a konzultační služby (zaškolování pracovníků z hlediska počítačové a telekomunikační techniky, poradenská činnost...)

11.5. ODDĚLENÍ PROGRAMŮ A PROPAGACE

11.5.1. PROPAGACE VMP

Oddělení propagace pracovalo v roce 2018 v sestavě Blažena Běřáková a Anna Zmeškalová, jako marketingový referent Bc. Pavlína Polášková spadající pod útvar ředitele muzea.

K aktivitám marketingového referenta patřila aktualizace www.vmp.cz a www.mcmuzeavprirode.cz – dle aktuálních požadavků jednotlivých režisérů pořadů či pracovníků muzea, vkládání a aktualizace informací o muzeu a jednotlivých akcích na dalších webech (např. www.kudyznudy.cz; www.akce.cz; www.kampocesku.cz; www.roznov.cz apod.), rozesílání přehledu akcí do měsíčníků, lifestyle časopisů a dalších časopisů, prezentace muzea na sociálních sítích – facebook; instagram. Zadávání reklamních kampaní k propagaci muzea a jim pořádaných akcí v médiích. Spolupráce s ČTK Zlín, ČR Zlín, TV Noe, Českou televizí, TV Polar, Czech Tourism, Centrálou cestovního ruchu Východní Morava aj.

Součástí práce bylo vyhodnocování nabídek na inzerci, pravidelné vydávání tiskových zpráv, pozvánek na akce, PR článků, komunikace s informačními centry Zlínského a Moravskoslezského kraje (rozesílání plakátů a letáků) a průběžná aktivní spolupráce s informačním centrem Rožnov pod Radhoštěm, spolupráce s podnikatelskými subjekty (především hoteliéry) – program REGIONPARTNER; dary muzeu (tisk Valašského roku 2019 apod.), reakce na požadavky na fotografie - komunikace s dokumentačním oddělením; aktivní účast na pořadech Valašského roku 2018, uspořádání tiskových konferencí před sezónou (Praha; Rožnov), rozesílání informací na školy na výchovně-vzdělávací pořady, aktualizace databází médií, cestovních kanceláří, časopisů, informačních center (Zlínský a Moravskoslezský kraj),

škol (Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský kraj), medializace odborných konferencí, realizace workshopů pro externí subjekty, účast na veletrzích a prezentacích (Regiontour Brno, v lednu, Otevřené ministerstvo, 28. 9. 2018). Zajištění publicity projektu Interreg V-A – reportáž regionálních televizní stanice), aktivní účast při tvorbě akčního plánu, příprava tiskovin (tvorba či dotisky). Zajištění nového vydání knihy Lidová strava na Valašsku.

Činnost oddělení propagace souvisela se zadáním vyplývajícím s realizací pořadů Valašského roku 2018, realizací výchovně-vzdělávacích pořadů a také se zadáním souvisejícím s realizací výstav na půdě Valašského muzea v přírodě: zajištění výlepu plakátů a jejich rozvoz v okolí, odesílání poštou na cca 25 míst, výpomoc při realizaci konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v ČR a konference Valašsko. Historie a kultura. II. Obživa, tvorba vstupenek do VMP a čestných vstupenek na rok 2018 a následný tisk, grafický návrh a předtisková příprava čtyř venkovních bannerů k akcím Valašského roku 2018, grafický návrh skládačky ČSMP, grafický návrh prospektu Příběh Janka, pasáčka ovcí, návrh a realizace dvou vitrín v Dřevěném městečku u východu z areálu, návrh a realizace pozvánek a tiskovin pro výchovně-vzdělávací pořady 2018, příprava rollupů pro Libušín a pro projekt Kultúrne dedičstvo Javorníkov a Beskyd, grafické zpracování a příprava do tisku programového sborníku Valašský rok 2019, grafický návrh měsíčních plakátů VMP, příprava výstavy Dílna lidové umělecké výroby – ohlédnutí za výrobou upomínkových předmětů ve VMP, příprava výstavy Reprezentativny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska k 20. ročníku MFSF Jánošíkův dukát.

V roce 2018 VMP uzavřelo 166 smluv o poskytování služeb na jednorázový stánkový prodej na pořadech Valašského roku.

Oddělení programů sepsalo v roce 2018 celkem 148 smluv o účinkování, z toho 58 smluv folklorním souborům, 23 smluv dechovým hudbám, 2 smlouvy divadelním souborům a 18 smluv na moderování.

11.5.2. PROGRAMY VMP

Oddělení produkce a programů VMP organizačně zajišťuje veškerou kulturní náplň Valašského muzea v přírodě, především realizaci pořadů, Valašského roku, ale také pořady externích subjektů na půdě muzea, především v Janíkově stodole a konferenčním sále VMP. Zajišťuje také náboženské obřady po celý kalendářní rok, případně realizaci pietních aktů na Valašském Slavíně.

11.6. VALAŠSKÝ ROK 2018

Na realizaci 46 pořadů Valašského roku 2018 se podílely všechny útvary Valašského muzea v přírodě. Provozní útvar, zvláště oddělení produkce a programů, realizoval celkem 35 jedno nebo vícedenních pořadů a celkem 5 náboženských obřadů, z toho 3 katolické, 1 protestantský a 1 pravoslavný. Útvar pro odbornou činnost realizoval celkem 10 pořadů Valašského roku a celkem 15 výchovně-vzdělávacích pořadů, přičemž 2 výchovně-vzdělávací pořady (Slabikář devatera řemesel a Vánoce na dědině) jsou zároveň součástí programové nabídky Valašského roku. Technický útvar realizoval 1 pořad Valašského roku.

Na realizaci pořadů Valašského roku 2018 se kromě režisérů z ostatních útvarů VMP podíleli tři pracovníci oddělení produkce a programů Valašského muzea v přírodě (PhDr. Radek Hasalík, Mgr. Jaroslava Kvapilová, Milena Bahounková).

11.6.1. PROGRAMOVÁ SKLADBA JEDNOTLIVÝCH POŘADŮ VALAŠSKÉHO ROKU 2017

Masopust

3. února 2018

Dřevěné městečko

Režie Milena Bahounková

Celodenní prezentace řeznických firem, spojená s 21. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou klobásku a 11. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou tlačěnku. Tradiční masopustní občůzky zajistily rožnovský soubor Radhošť a Slovácký krůžek z Poštorné - Koňaré a „basu pochoval“ soubor z Francovy Lhoty.

7.814 návštěvníků, tržba 431.504,- Kč

Velikonoce na Valašsku

31.3. - 2. dubna 2018

Dřevěné městečko

Režie Jaroslava Kvapilová

Bílá sobota tradičně patřila zejména lidovým výrobcům a prodejcům. K příjemné atmosféře vyhrávala u rybníčka cimbálová muzika Javořina a v Dřevěném městečku pod Billovou chalupou hrála Kubalova muzika ze slovenské Radôstky. Velikonoční neděle byla ve znamení bohatého zvykoslovného programu. Účinkovali: cimbálová muzika Fojt z Krmelína, komorní sbor Catena musica z Frýdku-Místku, folklorní soubory Vsacan a Vsacánek ze Vsetína a dětský folklorní soubor Radosť z Trenčína. V Billově chalupě vařily tetičky jarní polévku, barvily kraslice v cibulové slupce, nabízely pučálku a k tomu krásně zpívaly. Zvykoslovný program Červeného pondělí zajistily cimbálová muzika Radegast a folklorní soubor Sedmikvítek z Frenštátu a cimbálová muzika Soláň z Rožnova.

27.231 návštěvníků, tržba 1.405.536,- Kč

Stavění máje

1. května 2018 od 14.00

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Tradiční lidová slavnost s valašským souborem písni a tanců Beskyd ze Zubří.

1.478 návštěvníků, tržba 85.300,- Kč

Koncert ke Státnímu svátku

8. května 2018 od 14.00

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Účinkoval již tradičně Beskydský orchestr při ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm.

551 návštěvníků, tržba: 27.740,- Kč

Den muzeí

18. května 2018

Volný vstup do Dřevěného městečka.

V Janíkově stodole promítání filmu o historii metlářství „Barborčín bochník“ od 10.00 a od 13.00.

V Sušáku komentované prohlídky k výstavě „Jak jde kroj, tak se stroj!“

Jaro na dědině

19. května 2018

Valašská dědina

Režie: Šárka Kramolišová

Program zaměřený na praktickou ukázkou tradičního života na Valašské dědině v jarním období, k vidění bylo bělení prádla, pletení košů a ošatek, zpracování mléka a tvarohu, stloukání másla, mletí pohanky, kutí koní, stříhání ovcí a zpracování ovčí vlny. Účinkoval soubor Limbora z Prahy.

1.312 návštěvníků ve Valašské dědině, tržba 78.890,- Kč

Májový jarmark s Kácením máje

26. května 2018

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Dva pořady spojené v jeden celek, čtyřicítka výrobců s jarním sortimentem a kulturní program, který již od dopoledne obstarali Stanley's Dixie Street Band, cimbálová muzika Soláň, valašský soubor písní a tanců Zákopčan, který letos kácel májku, a dechová hudba Valaška z Valašských Klobouk. Ti všichni vytvořili atmosféru pro Májový jarmark, který Valašské muzeum v přírodě zařadilo jako novinku ve snaze obohatit jarní nabídku Valašského roku.

1.254 návštěvníků, tržba: 76.620,- Kč

Slabikář devatera řemesel - Den dětí

2. června 2018

Dřevěné městečko

Režie: Renáta Prejdová

Pořad, který patří jednak mezi pořady Valašského roku, ale zároveň mezi výchovně-vzdělávací pořady. Byla prezentována tato řemesla: zdobení kůže, bylinkářství, zpracování dřeva, perníkářství, krejčovství, metlářství a zpracování vlny. Program byl doplněn vystoupením folklorního souboru Rozmarija z Prešova, divadelní představením Lenky Sasínové a slavnostním otevřením Dětského dvorku v Dřevěném městečku.

557 návštěvníků, tržba 24.088,- Kč

Valaško a jeho muzikanti - Od Jasenné ke Kloboukám

3. června 2018 od 14.00

Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Minulost a současnost lidové hudby na Valaškokloboucku podle projektu PhDr. Jaroslava Štíky v podání národopisného souboru Klobučan. Promítaly se také filmy: „Píseň o kalině“ se sběratelkou Libuší Sušilovou a „Nic než národopis“ o muzikantovi Milanu Švrčinovi

314 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 17.540,- Kč

Ondrášova valaška

9. - 10. června 2018

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Folklorní festival s VUŠ Ondráš z Brna. (viz níže)

3.208 návštěvníků, tržba: 133.546,- Kč

Cimbal Classic

16. června 2018 od 15.00

Dřevěné městečko
Režie: Milena Bahounková
Odpolední koncert k 25. výročí hudební skupiny.
663 návštěvníků, tržba: 49.380,- Kč

Svatojánský večer

22. června 2018 od 21.00
Valašská dědina
Večer plný kouzel, obřadů a rituálů. Od 21.00 účinkovali soubor Radhošť z Trojanovic, soubor Považan z Považské Bystrice a cimbálová muzika Harafica z Uherského Hradiště.
387 návštěvníků, tržba 28.550,- Kč

Absolventské představení školy mladých odzemkářů

29. 6. 2018 v 16.00
Dřevěné městečko
Režie: Radek Bryol
Přehlídka mladých odzemkářů na amfiteátru Dřevěného městečka, konaná jako Memoriál Dušana Růžičky.
209 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 16.600,- Kč

Zvonečkový jarmark

5. - 6. července 2018
Dřevěné městečko
Režie Radek Hasalík
Dvoudenní pořad o červencových státních svátcích prezentoval hrnčířské, keramické a drátenické řemeslo. Zastoupen byl i sortiment včelích produktů. Pořadu se letos zúčastnila osmdesátka výrobců z České republiky, ze Slovenska a z Polska. Tvůrčí dílna keramiků se uskutečnila pod vedením Ludmily Vaškové ve stanu poblíž amfiteátru. Drátenické dílny zajišťovali Emílie Šťávová a Pavel Adamec. Účinkovali: 5. 7.: maďarský folklorní soubor Béři Bálogh Ádám s rožnovským folklorním souborem Radhošť a skupina Fleret. 6. 7.: folklorní soubor Rusava z Bystřice pod Hostýnem, soubor z Brezové pod Bradlom, jenž předvedl taneční školu lidových tanců, od 15.00 proběhl pořad „Po stopách Dušana Jurkoviče“ ke 150. výročí narození slovenského architekta, v němž účinkovaly kromě výše jmenovaných folklorních souborů ještě FS Javořina z Rožnova a Bartošův soubor písní a tanců ze Zlína. Pořad dramaturgicky připravil Mgr. Tomáš Gross.
8.159 návštěvníků, tržba 518.156,- Kč

Hejův nožík

7. července 2018
Dřevěné městečko
Režie: Lenka Kučerová
21. ročník mezinárodního setkání neprofesionálních řezbářů Hejův nožík, kulturní náplň zajistilo vystoupení Gajdošů z Kopanic a dechové hudby Záhořané z Prostřední Bečvy.
2.755 návštěvníků, tržba: 161.048,- Kč

Koncert k 70. výročí FS Radhošť - Na Radhošťu sa svítá

7. července 2018 od 21.00

Valašská dědina

Režie: Jaroslava Kvapilová

770 návštěvníků ve Valašské dědině, tržba: 58.405,- Kč

Ozvěny Valašského Slavína - Jaroslav Frydrych

8. července 2018

Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Pořad k nedožitým devadesátinám valašského malíře Jaroslava Frydrycha z Rožnova s rožnovským souborem Soláň.

923 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 63.280,- Kč

Pekařská sobota

14. července 2018

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

25. setkání mistrů cechu pekařského spojené s ochutnávkami pečiva, soutěžemi O vynikající chleba, O vynikající rohlík a soutěží O pekařský stánek Valašského království s kulturním programem. Účinkovali: Dechová hudba Zubřanka ze Zubří, soubor Klas z Kralic na Hané a Lenka Filipová s hosty.

4.730 návštěvníků, tržba 315.940,- Kč

Sklářská neděle

15. července 2018

Mlýnská dolina

Režie: Milena Bahounková

Celodenní prezentace starého sklářského řemesla v Mlýnské dolině. Prezentovala se sklářská pec Davida Černého a výrobky Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské z Valašského Meziříčí.

1.271 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 54.940,- Kč

Pohádková noc v Mlýnské dolině

20. července 2018 od 20.00

Mlýnská dolina

Režie: Milena Bahounková

Večerní procházka Mlýnskou dolinou pro objednané skupiny.

167 návštěvníků, tržba 13.140,- Kč

Mezinárodní festival Romská píseň

21. července 2018

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

24. ročník mezinárodního festivalu (viz níže)

1.317 návštěvníků, tržba 81.844,- Kč

Anenská pouť

22. července 2018

Dřevěné městečko

Režie: Jana Tichá

Svátek patronky Valaška svatě Anny spojená s krojovaným procesím, čítajícím tisíc osob, z farního kostela Všech svatých do muzejního kostela sv. Anny, s liturgií

slouženou rožnovským farářem P. Kamilem Obrem a pouťovými atrakcemi (historický kolotoč a houpačky, střelnice, flašinetář, kejklíři a akrobati Vlčkovi) v Dřevěném městečku. Účinkovala dechová hudba Rožnovanka a loutkové Divadélko Milady Kubicové. Hlavní odpolední program zajistil soubor Podžiaran.

1.918 platících návštěvníků plus cca 1000 účastníků procesí, tržba 114.848,- Kč

Dny řemesel a setkání kovářů

28. - 29. července 2018

Dřevěné městečko

Režie: Olga Holišová

28. ročník setkání mistrů starých řemesel, která úplně nevymizela realizovaný ve spolupráci s Lesy ČR, s.p. Pokrývání střechy ručně štípaným šindelem, výroba dřevěného šindele, práce na hrnčířském kruhu, práce, klempíře, soustružníka, kartáčníka, ruční výroba cihel a kachlí, zasklívání oken, prezentace Ruční papírny z Velkých Losin, ukázky benzinových motorů, pohánějících štípačku a cirkulárku. Účinkovali: Soubor Javořina, Záhorská kapela, cimbálová muzika Jiřího Nechanického a Věra Martinová.

8.782 návštěvníků, tržba 524.210,- Kč

Mezinárodní festival slovenského folkloru Jánošíkův dukát

3. - 5. srpna 2018

Dřevěné městečko

Kontakt za VMP: Jaroslava Kvapilová

20. ročník festivalu spojený s 18. ročníkem mistrovství Valašského království ve stloukání másla (viz níže)

4.013 návštěvníků, tržba 228.290,- Kč

Starodávný jarmark

11. - 12. srpna 2018

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Dvoudenní pořad navazující na dávnou tradici rožnovských městských výročních trhů, jarmarků, s tradicí sahající do 16. století. VMP se pokouší navodit adekvátní atmosféru jednak díky lidovým výrobcům a prodejcům, kteří vytvářejí tu správnou nákupní atmosféru a jednak díky doprovodné kulturní náplni, spoluvytvářené jarmarečnickými rekvizitami jako jsou historické kolotoče, houpačky, kuše, chůdy, šipky, flašinet, astrolog a vodník, ale i mnoha dalšími účinkujícími. Na palouku účinkovala skupina historického šermu Svobodní sedláci a Valmont, žongléři ze skupiny Agripa, ve stanu hrálo představení pro děti divadlo Rolo. Pestrá byla hudební produkce: skupiny Poletíme?, Hradišťan, Taverna, BraGas, Devětsil, Navalentym.

10.942 návštěvníků, tržba 772.772,- Kč

Hravá dědina

18. srpna 2018

Valašská dědina

Režie: Sabrina Pasicnyková

Příležitost seznámit se s hrami, které si děti hrály minulé a předminulé století, kulturní vystoupení dětského souboru Valašenka.

1.424 návštěvníků, tržba: 103.144,- Kč

Myslivosti zdar!

25. srpna 2018

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Česká myslivost v pojetí tradičním i současném. Účinkovali: Swing Band Jindřicha Dořičáka a Trubači zámku Holešov, k vidění byly ukázky kynologie, dravci a řezbářská soutěž Myslivecké letokruhy.

1.303 návštěvníků, tržba: 77.140,- Kč

Z druhé strany Radhoště - ozvěny frenštátského folklorního festivalu

26. srpna 2018 od 14.00

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Odpolední koncert dvou hostujících souborů: Balet Folklorico Fuerte Raza Panama a slovenský soubor Oravan z Nižnej.

324 návštěvníků, tržba 18.924,- Kč

Přivítání školního roku

5. - 7. září 2018

Valašská dědina

Režie: Julie Hlavenková

Pořad pro několik objednaných skupin školních tříd, který děti stylově uvedl do nového školního roku ve škole v areálu Valašská dědina.

630 návštěvníků, tržba: 54.680,- Kč

Hrála muzika

8. září 2018 od 14.00

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Odpolední setkání sedmi valašských dechových kapel. Hrály dechové hudby: Dúbravanka, Horňané, Kotáranka, Miklovci, Polančanka, Valaška a Veselanka.

721 návštěvníků, tržba: 53.828,- Kč

Muzicírování se Soláněm

9. září 2018 od 15.00

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Každoroční odpolední koncert rožnovského folklorního souboru Soláň, letos s hostujícím souborem Šmykňa.

623 návštěvníků, tržba 46.540,- Kč

Podzim na poli a v chalupě

15. září 2018

Valašská dědina

Režie: Petr Lidák

Typické podzimní práce na valašské dědině (zpracování lnu, tlačení zelí, sušení ovoce, štípání dříví na zimu) s vystoupením cimbálové muziky Aldamáš a zpěvákem Petrem Sovjákem.

950 návštěvníků, tržba: 71.550,- Kč

Podzimní putování s broučky Valašským královstvím

21. září 2018 v 18.30

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Tradiční průvod Podzimní putování s broučky se letos uskutečnil už po jednadvacáté. Po setmění se průvod vydal od hudebního altánu v městském parku nejprve cyklostezkou do dolního parku a pokračoval hlavní alejí do Valašského muzea, kde se pak rozprchli i se svými světýlky po muzeu. Ve stylově vyzdobeném Dřevěném městečku mohli zavítat do Janíkovy stodoly na představení divadla Scéna „Pohádky z pařezové chaloupky“, na palouk Dřevěného městečka, kde hrála cimbálová muzika Maryjánek, na komorní amfiteátr Dřevěného městečka, kde zhlédli pohádku „O zatoulaném broučkovi“ v podání Divadla v batohu.

Volný vstup, 1.478 návštěvníků, z toho 840 dětí

Běh rodným krajem Emila Zátopka

22. září 2018

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

16. ročník memoriálu olympijského vítěze, Dřevěné městečko tvoří cíl půlmaratonu z Kopřivnice, letos startovalo 227 běžců, vyhlásování vítězů asistovala cimbálová muzika Radhošť z Rožnova. Poté po dohodě s Městem Rožnovem účinkovala Swingový orchestr Bedřicha Pukovce z Příbora. Dopoledne se v areálu Dřevěného městečka uskutečnily v režii Střediska volného času z Rožnova pod Radhoštěm jako součást Dne Města Rožnova p.R. běhy dětí v několika kategoriích.

Vstup volný, 1.000 návštěvníků, z toho 200 dětí

Prameny

29. září 2018 od 13.00

Dřevěné městečko - Janíková stodola

Režie: Radek Hasalík

Odpolední přehlídka dospělých valašských folklorních souborů.

1.135 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 83.328,- Kč

Jsme stále mladí!

30. září 2018 od 14.00

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Odpolední koncert Dechové hudby Miklovci ze Zlína ke Dni seniorů.

694 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 44.580,- Kč

Božská flétna

4. října - 6. října 2018

Dřevěné městečko - Janíková stodola

Režie: Radek Hasalík

Mezinárodní hudební festival Panovy flétny a jejich interpretů, konaný ve spolupráci s Českým rozhlasem Ostrava jako mediálním partnerem a manželi Rokytovy jako organizátory festivalu. Účinkovali špičkoví hráči na Panovu flétnu: Andrea Chira a Vasile Raducu z Rumunska, Carina Bossenbroek z Nizozemí, Michel Tirabosco ze Švýcarska, Liselotte Rokyta, manželka cimbalisty Jana Rokyty, který festival moderoval. Na klavír doprovázel Jean Marie Reboul z Francie. Účinkovala také Camerata Janáček. Uskutečnila se celkem tři vystoupení pro veřejnost a jeden

seminář v konferenčním sále Sušáku. V sobotu večer 6. října benefičně účinkoval Orchester lidových nástrojů VUS Ondráš z Brna a sólisté.
410 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 20.500,- Kč

Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex

13. října - 21. října 2018

Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Miroslav Románek

Týdenní výstava ovoce, zapojená do programové skladby Valašského roku, letos s přednáškou Miroslava Přasličáka „Podnože pro ovocné stromky“.

1.907 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 96.780,- Kč

Moravanka Jana Slabáka

28. října 2018 od 15.00

Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Radek Hasalík

Devadesátiminutový koncert Moravanky Jana Slabáka konaný v rámci oslav 100. výročí založení Československa. Již 26. října od 16.00 se v rámci těchto oslav konala v konferenčním sále Sušáku beseda s prof. dr. Libuší Hrabovou, jež v říjnu oslavila 90. narozeniny, o historických okolnostech vzniku Československa spojená s jejími vlastními vzpomínkami na první československou republiku.

330 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 17.424,- Kč

Večer při svíčkách

2. prosince 2018

Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Koncert v atmosféře předvánočního rozjímání, letos se skupinami: Jitka Šuranská Trio a RukyNaDudy.

246 návštěvníků, tržba: 10.880,- Kč

Mikulášský podvečer

5. prosince 2018

Valašská dědina

Režie: Helena Cviklová

Pořad Valašského roku a zároveň jeden z výchovně-vzdělávacích pořadů. Mikulášský podvečer se opět uskutečnil v areálu Valašské dědiny, kterou obcházela Mikulášova družina a Mikulášova Matička. Ve spolupráci s Valašským muzejním a národopisným spolkem proběhly přástky. Kromě toho se vázaly rukavice, vyráběly papírové vánoční ozdoby a svoje řemeslo předvedl kovář. Ve škole z Velkých Karlovic účinkovaly děti ze souboru Radhošť z Rožnova. Pořad je v účetnictví spojen s pořadem Vánoce na dědině.

1.946 návštěvníků, tržba 82.300,- Kč

Vánoce na dědině

6. - 7. a 10. - 14. prosince 2018

Valašská dědina

Režie: Helena Cviklová

Výchovně-vzdělávací pořad, který je zároveň pořadem Valašského roku s ukázkami zimních prací, přípravy Vánoc a vánočního zvykosloví je přístupný i veřejnosti. Ve fojtství z Lidečka se konají tradiční zimní přástky, v Matochově usedlosti z Velkých

Karlovic-Jezerného se zdobí vánoční perníčky, ve Šturalově chalupě z Velkých Karlovic-Podfatého se věští pomocí odlévání olova, ve škole z Velkých Karlovic-Miloňova pan učitel naučí děti koledu, v chalupě z Karolinky-Rákošového se pečou vánoční oplatky ochucené medem a v chalupě z Velkých Karlovic-Miloňova vaří vánoční čaj z devatera kvítí.

3.566 návštěvníků tržba 171.690,- Kč

Vánoční jarmark

15. - 16. prosince 2018

Dřevěné městečko, Valašská dědina

Režie: Jaroslava Kvapilová

Letos dvoudenní pořad spojený s prezentací valašského vánočního zvykosloví a bohatě zastoupeným jarmarkem lidových výrobců. Kulturní náplň letos zajistili členové mikulášské družiny z Valašských Klobouk a ze Zděchova spolu s luckami z rožnovského souboru Radhošť. Účinkovaly dětské folklorní soubory Vsačánek ze Vsetína, Vizovjánek z Vizovic a Maleníček z Lipníku nad Bečvou, Komorní orchestr Pavla Josefa Vejvanovského z Nového Jičína, Chrámový sbor ze Zubří, pěvecký sbor Basové G z Valašského Meziříčí, Komorní žestě z Valašského Meziříčí a skupina Neřež z Prahy. V sobotu i v neděli byl v rámci Vánočního jarmarku zpřístupněn areál Valašské dědiny.

14.243 návštěvníků, tržba 925.720,- Kč

Živý betlém

22. - 23. prosince 2018

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

24. ročník lidové hry o narození Ježíše podle Evangelia sv. Matouše. V programu se návštěvníkům představili tanečníci, muzikanti a zpěváci ze souborů Javořina, Radhošť, Soláň, folklorní soubor Valášek z Kozlovic, Žestový kvintet Josefa Blinky, mužský sbor Kosáci z Ratiboře a družina Tří králů na koních z Jezdeckého klubu Valaško.

1.003 návštěvníků, tržba 46.020,- Kč

Štěpánská koleda

26. prosince 2018

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Režie: Milena Bahounková

V rámci dvou odpoledních vystoupení „Rosu dejte nebesa“ s cimbálovou muzikou Javořina z Rožnova pod Radhoštěm.

417 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 22.744,- Kč

Pořady Valašského roku 2018 navštívilo 124.376 návštěvníků.

Tržba z pořadů Valašského roku 2018 činila 7.229.939 Kč.

11.6.2. FOLKLORNÍ FESTIVALY

MF Ondrášova valaška

Od pátku 8. června do neděle 10. června 2018 proběhl druhý ročník mezinárodního festivalu Ondrášova valaška, který navazuje na předchozí ročníky armádního festivalu Rožnovská valaška. Nový festival Ondrášova valaška zrealizovaly tři subjekty: Město Rožnov pod Radhoštěm, Folklorní sdružení

Jánošík a Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Záštitu nad festivalem převzal hejtman Zlínského kraje Jiří Čunek. Na půdě VMP proběhlo od pátku do neděle několik koncertů, zvláště v provedení VUS Ondráš z Brna. Páteční a sobotní večerní koncert VUS Ondráš (v sobotu spolu s hostem, PULS z Prešova) byly charitativní, bez vstupného, s možností dobrovolného příspěvku na rekonstrukci kostela sv. Anny, v sobotu, v režii VMP, páteční charitu zajišťovalo Město Rožnov. V sobotu proběhly odpolední pořady pro děti. V neděli odpoledne byl závěrečný celosouborový pořad VUS Ondráš zrušen pro náhlou průtrž mračen s krupobitím. Během běžné otevírací doby VMP platilo běžné vstupné.

MF Romská píseň

V sobotu 21. července 2018 proběhl v Dřevěném městečku 24. ročník mezinárodního festivalu Romská píseň, který organizovala Demokratická aliance Romů se sídlem ve Valašském Meziříčí. Festival začal ve 13.00 na amfiteátru Dřevěného městečka v souladu s avizovaným harmonogramem vystoupení za účasti souborů a skupin z České republiky a Slovenska: Brillant orchester z Banskej Bystrice (SR), skupina Imperio z Přerova (ČR), Folklorní soubor Máj z Piešťan (SR), Dívčí skupina Sabrosa z Bardejova (SR) a Valašský výběr z Valašského Meziříčí (ČR). Festival skončil v 17 hodin.

MFSF Jánošíkův dukát

Ve dnech 3. – 5. srpna 2018 se konal ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm jubilejní XX. *Mezinárodní festival slovenského folkloru v České republice JÁNOŠÍKOV DUKÁT 2018* - jediný menšinový festival u nás, věnovaný slovenské lidové kultuře. Pořadatelé festivalu byli Jánošíkov dukát z.s., Obec Slovákov v České republice, Folklorní spolek Púčík z Brna, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Svetové združenie Slovákov v zahraničí a město Rožnov pod Radhoštěm. Záštitu nad letošním festivalem převzali předseda vlády České republiky Andrej Babiš, předseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Ján Varšo a hejtman Zlínského kraje Jiří Čunek. V Dřevěném městečku vystoupilo dvacet šest folklorních souborů a skupin jak z České republiky, tak špičkové soubory a sólisti ze Slovenska a také slovenské krajanské folklorní soubory a lidové hudby z Maďarska, Polska a Srbska. Soubory jiných národnostních menšin žijících v ČR zastupovali Rusíni a Bulhaři. Ve výstavních prostorách Sušáku probíhala od 3. do 31. 8. výstava *Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska*. Celý festival zahájila v pátek večer hudební skupina Banda a taneční skupina Partia společným autorským programem *Hudba tanec horčica*, sobotnímu večernímu pořadu *Oka Mih* v podání folklorního souboru Hornád z Košic předcházela pořad dětských folklorních souborů *Zahrajme sa...*, tradiční program *Od Tatier k Šumave*, v němž se představily soubory z České republiky a vystoupení krajanských slovenských souborů a zástupců minorit *Aký kraj, taký mrav*. V programové nabídce byla i letos škola pro muzikanty *Muzikantské cifry* - tentokrát věnované horehronské muzice a pro děti *Detský dvor*. Dále to byly zábavné a soutěžní pořady ať už *18. mezinárodní Mistrovství Valašského království ve stloukání másla*, spojené se soutěží Jánošíků, také dvacetileté vzpomínání na historii festivalu, *Malá škola hry na pastýřské hudební nástroje* a *Malá škola rusínských tanců*. V neděli zaujal muzikantský program *Naladenô? Jubilejní ročník MFSF Jánošíkov dukát zakončil galakonzert Společné okamžiky - spoločné okamihy*.

11.6.3. NÁBOŽENSKÉ OBŘADY

Květná neděle

25. března 2018

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Bohoslužba v tolerančním evangelickém kostele

6. července 2018

Valašská dědina

Panychida k uctění památky ThDr. Vladimíra Petřeka

5. září 2018

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny a Valašský Slavín

Bohoslužbu za ThDr. Vladimíra Petřeka, popraveného nacisty za heydrichiádu, celebroidal i letos rožnovský kaplan Miroslav Frňka.

Roráty - ranní mše sv.

8. prosince 2018

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Mše svatá – Svátek sv. Jana evangelisty

27. prosince 2018

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

11.6.4. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ POŘADY

V roce 2018 se na půdě Valašského muzea uskutečnilo celkem 15 výchovně-vzdělávacích programů, jejichž cílem bylo především prakticky rozvíjet vzdělanost v oblasti tradiční kultury u návštěvníků všech věkových kategorií, zejména pak dětí školního a předškolního věku. Výchovně-vzdělávacích programů se v roce 2018 zúčastnilo cca 8500 návštěvníků.

Barvíř modrotisku

Datum konání: 15. – 16. 2. a 19. 2. 2018

Místo konání: Sušák, Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

87 návštěvníků, tržba 2120,- Kč

Program zahrnoval seznámení s historií techniky modrotisku i se samotnou prací barvíře. V první části proběhl teoretický úvod, promítání videoukázky a nahlédnutí do staré barvířské dílny, která je součástí stálé expozice *Městečko pod Radhoštěm*. V druhé části následovaly praktické činnosti – tisk rezerváží na plátno, které bylo po obarvení zasláno svým autorům.

Velikonoce na Valašsku

Datum konání: 26. – 28. 3. 2018

Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

606 návštěvníků, tržba 26 690,- Kč

Při procházce Valašskou dědinou se skupiny dětí seznámily s velikonočními zvyky a tradicemi. Demonstrátoři v jednotlivých objektech osvětlili velikonoční tradice, ale také učili plést tatary z vrbového proutí a malovat kraslice. Děti okusily tradiční velikonoční pokrmy, jakými jsou pučálka či jidáše z kynutého těsta.

Z plátna a sukna šité

Datum: 17. – 19. 4. 2018

Datum konání:

Místo konání: Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

85 návštěvníků, tržba 3 400,- Kč

V roce 2018 jsme poprvé uskutečnili program tematicky spjatý s výstavou „Jak jde kroj, tak se stroj.“ Jeho smyslem bylo seznámit účastníky s tím, jak vypadal oděv našich předků v minulosti, z jakých materiálů byl zhotovený a jak a čím byl zdobený. Účastníci se naučili rozeznávat základní textilní plodiny a suroviny, shlédly výše uvedenou expozici a prakticky poznávali vlastnosti jednotlivých materiálů.

Jakpak si hráli Valášci malí?

Datum: 19. – 21. 6. 2018

Datum konání:

Místo konání: Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

154 návštěvníků, tržba 6160,- Kč

V roce 2018 jsme poprvé uvedli také program spjatý s krátkodobou výstavou instalovanou v prostorách Sušáku. Program návštěvníky zavedl do světa zapomenutých dětských her a hraček. Při prohlídce výstavy „Hračky nejmilejší aneb Jak jsme si hráli“ se dozvěděli o tom, jak se dovedly zabavit děti v dobách minulých. Zkusili si vyrobit jednoduchou hračku, naučili se rozmanitá rozpočítadla a společně si zahráli hry, kterými se bavily generace dětí před námi.

Slabikář devatera řemesel

Datum konání: 2. 6. 2018

Místo konání: Dřevěné městečko – palouk u komorního amfiteátru

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

Cca 350 návštěvníků, tržba 36 692,- Kč

Na tomto programu byla návštěvníkům, jako každoročně, nabídnuta možnost vyzkoušet si devět různých pracovních činností vycházejících z tradičních řemesel. Pořad byl zaměřen především na školní děti a mládež, přičemž datem svého konání poskytoval příležitost k oslavě Dne dětí.

Jak Valaši chovali včely

Datum konání: 5. – 7. 6. 2018

Místo konání: Valašská dědina

Režie: Bc. Denisa Hrůzková

397 návštěvníků, tržba 14 120,- Kč

Program byl věnovaný včelařství a řemeslům s ním souvisejícím. Účastníci se dozvěděli zajímavé informace o starších i současných způsobech chovu včel,

neobyčejném životě včelího společenstva a o včelích produktech. Součástí pořadu byla i návštěva dětí v praktické dílně, kde si vyzkoušely práci dřívějších perníkářů či voskařů.

Škola mladých odzemkářů

Datum konání: 25. – 29. 6. 2018

Místo konání: Janíkova stodola, Dřevěné městečko - komorní amfiteátr

Režie: Mgr. Radek Bryol

Tento pořad poskytl každoroční možnost setkání mladých chlapců z folklorních souborů i dalších nadšenců, kteří projeví zájem dozvědět se více o tradiční formě mužského sólového tance - odzemku a obuškovém a jejich roli v historii Valašska. Výuka tance probíhala dle individuálních schopností zájemců pod vedením zkušených lektorů, současných i bývalých vynikajících tanečníků. Součástí tohoto pořadu byl také odborný seminář, který se zabýval problematikou uvedených tanečních projevů ve středoevropské oblasti. Program byl završen absolventským představením účastníků taneční výuky.

Příměstský tábor

Datum konání: 22. – 26. 7. 2018

Místo konání: areály VMP, Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

19 návštěvníků, tržba 19 000,- Kč

V průběhu jednotlivých dnů konání příměstského tábora byly pro děti v muzeu připraveny rozmanité aktivity tematicky orientované na oblast tradiční lidové kultury. Děti si mohly vyzkoušet mnohá řemesla a činnosti i tradiční rukodělné výrobní techniky. Zároveň se dětem otevřel prostor pro poznání vnitřního chodu muzejní instituce, jejího poslání a důležitosti.

Hravá dědina

Datum: 18. 8. 2018

Místo konání: Valašská dědina

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

Cca 1000 návštěvníků, tržba 89591,- Kč

Aneb návraty do zmizelého světa dětských her. Letní program nabídnul malým i velký návštěvníkům možnost seznámit se s hrami našich prababiček, vyrobit si hračku vlastníma rukama, či se podívat na historické hračky ze sbírek VMP.

Za zvířátky na dědinu

Datum konání: 5. – 6. 6. 2018

Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

138 návštěvníků, tržba 3120,- Kč

Tento program určený nejmenším návštěvníkům – dětem z mateřských škol, popř. malým školákům z prvních tříd škol základních, nabídnul možnost se při procházce Valašskou dědinou seznámit se zvířaty, která dříve Valaši chovali, ale také s užitkem, který jim chov koz, ovcí, krav, koní aj. poskytoval. Součástí pořadu byly, krom putování Valašskou dědinou, i pěvecké, pohybové a rukodělné aktivity. Děti se

naučily rozeznat nejen jednotlivé druhy krmiva, ale také si vyzkoušely práci s vlnou, jako základní textilní surovinou hojně využívanou na Valašsku.

Co vařily naše babičky

Datum konání: 16. – 18. 10. 2018

Místo konání: Živý dům, Mlýnská dolina

Režie: Mgr. Helena Cviklová

95 návštěvníků, tržba 3740,- Kč

Tento program byl zaměřen na oblast tradičního stravování. V jeho úvodu se starší žáci a středoškoláci dozvěděli o původních plodinách pěstovaných na Valašsku, o jejich využití, uchovávání a také o dnes již zapomenutých způsobech přípravy tradičních pokrmů. V druhé části se návštěvníci pustili do vaření tradičních pokrmů dle starých receptů našich babiček. Uvařená jídla mnohdy překvapila nejen zajímavými názvy, ale také poměrně jednoduchými postupy a především netradiční kombinací surovin a výsledných chutí.

Podzimní prázdniny v muzeu

Datum konání: 25. – 26. 10. 2018

Místo konání: Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

Cca 200 návštěvníků, výši tržby nelze určit, jelikož bylo vstupné na program zdarma.

Cílem tohoto pořadu bylo především netradiční zpestření prohlídky muzea dětem, které jej přišly navštívit ve dnech podzimních prázdnin. Pořad dětem i dospělým návštěvníkům nabídnul možnost zapojit vlastní fantazii při výrobě dekorací z přírodních materiálů, tentokrát z vlny a vlněné příže.

Řemeslné dílny

Datum konání: 2., 21. a 24. 11. 2018

Místo konání: Živý dům

Režie: Mgr. Sabrina Pasičnyková

56 návštěvníků, tržba 1 410,- Kč

V rámci řemeslných dílen jsme využili možnosti uskutečnit 2. 11. 2018 zkušební běh programu v návaznosti na instalovanou výstavu hraček s názvem Hračky nejmilejší, aneb Jak jsme si hráli. Zkušební program se zaměřoval na děti předškolního věku. Jeho podstatou byla komentovaná prohlídka výstavy hraček a následné tvořivé aktivity z vlny v Živém domě. Programu se zúčastnilo celkem 40 dětí.

V rámci řemeslných dílen jsme uskutečnili také teoreticko-praktickou lekci s názvem Tmavomodré řemeslo. Tento program tematicky vycházel z již zavedeného Barvíře modrotisku, byl však koncipován pro dospělé návštěvníky. Jeho součástí byla odborná přednáška a následné tištění pláten pomocí rezervy/papu. Programu se uskutečnil ve dvou dnech a celkem se ho zúčastnilo 18 návštěvníků.

Mikulášský podvečer

Datum konání: 5. 12. 2018

Místo konání: Valašská dědina

Režie: Mgr. Helena Cviklová

1599 návštěvníků, údaje o tržbě jsou započítány do údajů týkajících se programu Vánoce na dědině (viz níže).

Pořad, konaný u příležitosti svátku sv. Mikuláše byl určen především rodinám s dětmi z řad široké veřejnosti. Patřil k pořadům odrážejícím zvykoslovný cyklus roku a přispěl tak ke zvýšení povědomí o zvycích a tradicích z dob minulých. Mikulášský podvečer byl organizován jako souhrn zastavení v jednotlivých chalupách Valašské dědiny. Jeho náplní byly ukázky rozmanitých činností a řemesel souvisejících s předvánoční dobou na Valašsku. Nosným tématem pořadu byla samotná obchůzka mikulášské družiny a to jak v současném, tak v tradičním složení masek.

Vánoce na dědině

Datum konání: 6. – 7. 12. a 10. – 14. 12. 2018

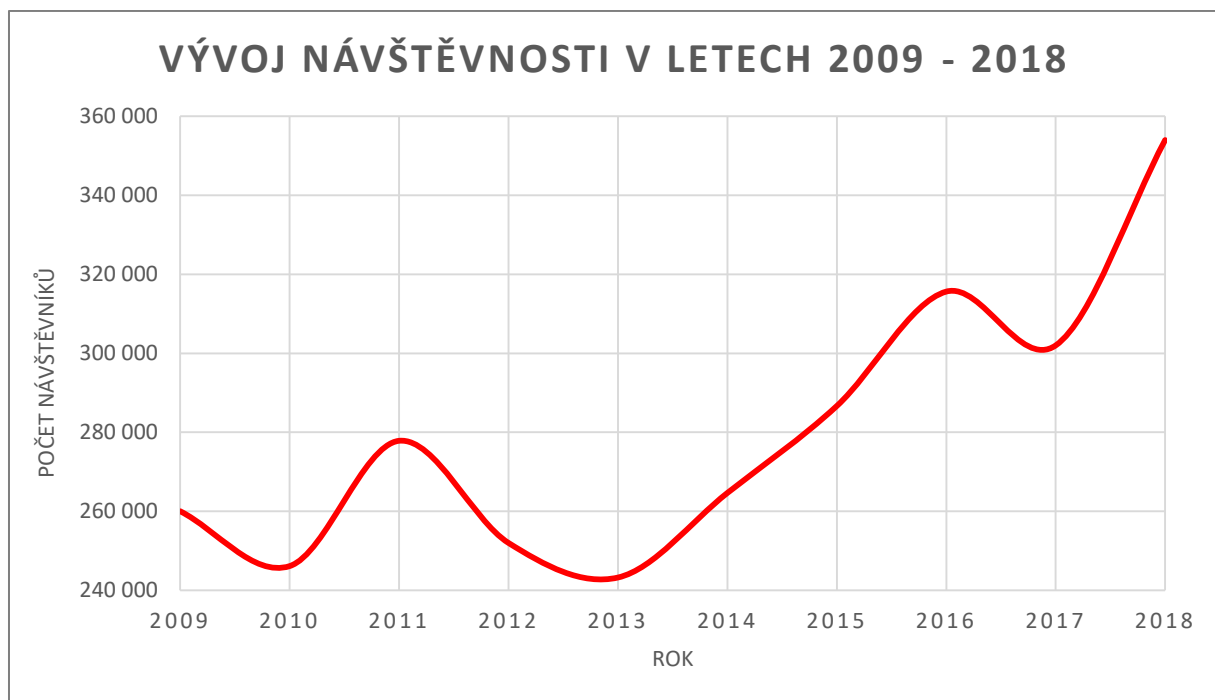
Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Bc. Alena Fojtášková

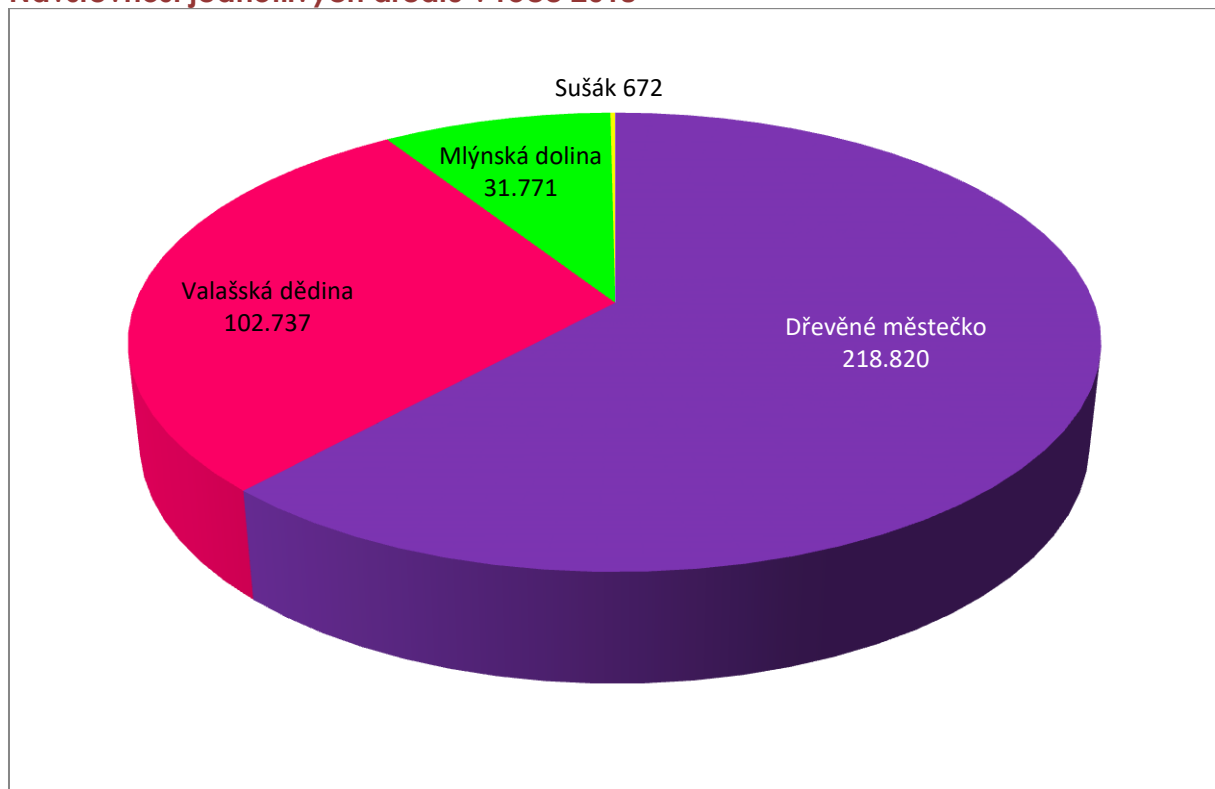
3.566 návštěvníků tržba 171.690,- Kč

Principem tohoto pořadu, určeného předem objednaných školním a zájmovým skupinám, byla ukázka předvánočních prací, stejně jako příprava Vánoc v průběhu adventu. Jeho součástí byla také ukázka souvisejících zvyků, tradic a pokrmů, typických pro oblast Valašska.

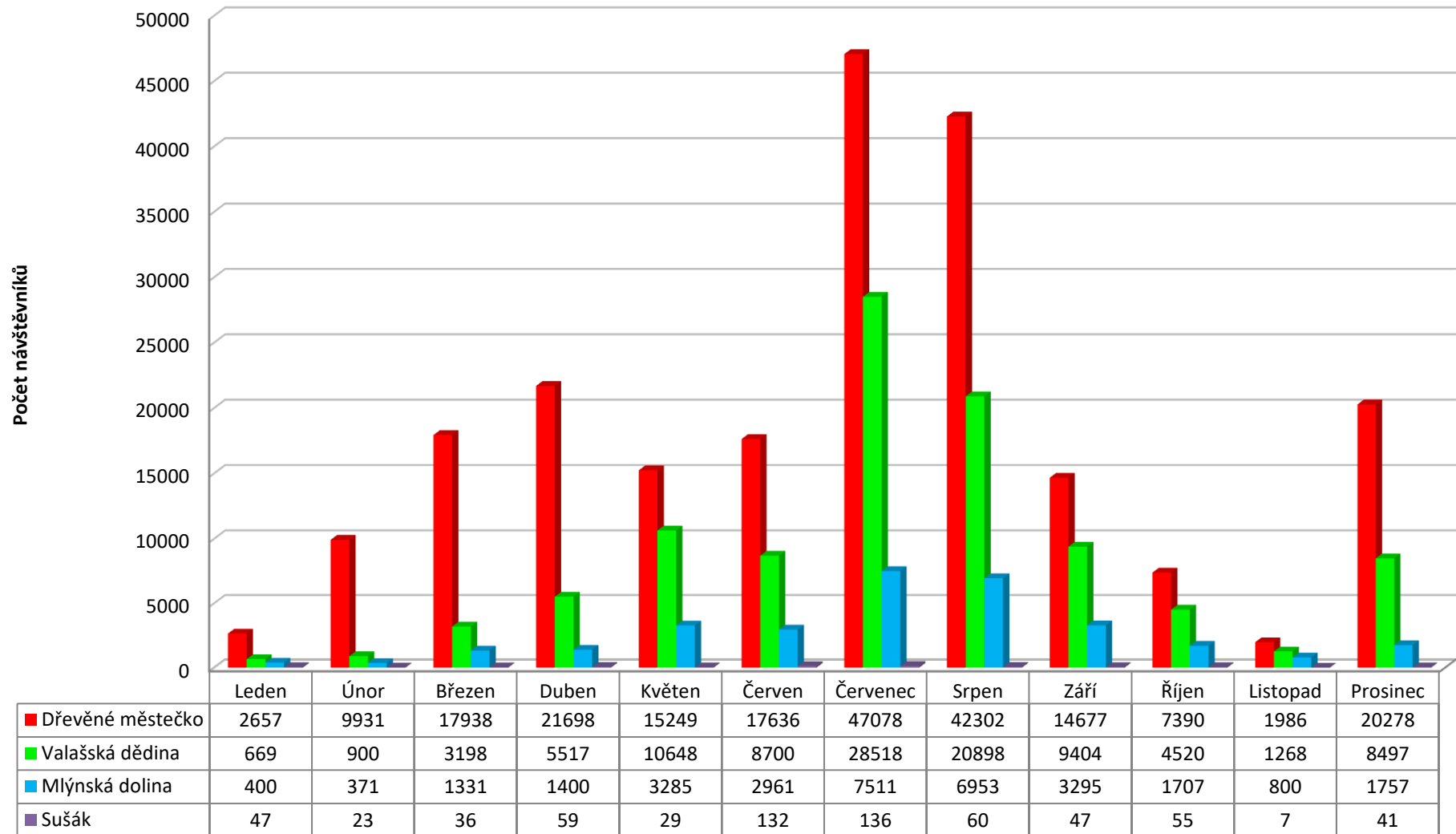
11.6.5. NÁVŠTĚVNOST VALAŠSKÉHO ROKU 2018

Návštěvnost jednotlivých areálů v roce 2018

Návštěvnost areálů v jednotlivých měsících roku 2018

12. PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2018

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 1:

REALIZOVAT KULTURNÍ AKTIVITY DLE USNESENÍ VLÁDY ZE DNE 10. KVĚTNA 2017 Č. 353 O KONCEPTU A FINANČNÍM ZABEZPEČENÍ PŘIPOMÍNKY A OSLAVY VÝZNAMNÝCH VÝROČÍ ROKU 2018 SPOJENÝCH S NAŠÍ STÁTNOSTÍ (1918, 1968, 1993)

VMP připravilo kulturní aktivity (koncert, beseda) v rámci oslavy významných výročí roku 2018 a tyto aktivity budou realizovány v říjnu tohoto roku.

Kontrolní termín plnění: 30. 6. 2018

Termín plnění: 30. 9. 2018

Průběžně plněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 2:

PŘEDLOŽIT NÁVRH POSTUPU, OPATŘENÍ A DOPADY NA ORGANIZACI PŘI NAPLŇOVÁNÍ HAAGSKÉ ÚMLUVY

Návrh postupu byl vypracován na základě Haagské úmluvy z roku 1954, jejích dvou protokolů a prováděcích směrnic.

Termín plnění: 30. 6. 2018

Splněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 3:

PŘEDLOŽIT NÁVRH POSTUPU, OPATŘENÍ A DOPADY NA ORGANIZACI PŘI NAPLŇOVÁNÍ KONCEPCE OCHRANY MĚKKÝCH CÍLŮ NA LÉTA 2017 - 2020

VMP zpracovalo „Zprávu o návrhu postupu, opatření a dopadů na Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm při naplňování koncepce ochrany měkkých cílů v letech 2017 - 2020“- viz příloha č. 1

Termín plnění: 30. 6. 2018

Splněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 4:

PŘEDLOŽIT SITUAČNÍ ZPRÁVU PŘÍPRAV A OPATŘENÍ ORGANIZACE VE VĚCI PROBLEMATIKY GDPR

VMP zpracovalo „Situáční zprávu příprav a opatření Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm ve věci problematiky GDPR“.

Termín plnění: 30. 3. 2018

Splněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 5:

PŘEDLOŽIT ZPRÁVU O NAPLŇOVÁNÍ KONCEPČNÍCH CÍLŮ „KONCEPCE ROZVOJE MUZEJNICTVÍ NA LÉTA 2015 – 2020“ ZA ORGANIZACI V OBDOBÍ 2015 - 2017

VMP zpracovalo zprávu o „Naplňování Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice“.

Termín plnění: 30. 3. 2018

Splněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 6:

AKTUALIZOVAT „STRATEGII ROZVOJE VALAŠSKÉHO MUZEA V PŘÍRODĚ V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM DO ROKU 2023“ A VYPRACOVAT NOVÝ STŘEDNĚDOBÝ PLÁN NA LÉTA 2019 - 2023

Termín plnění: 30. 9. 2018

Průběžně plněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 7:

VE SPOLUPRÁCI S MINISTERSTVEM KULTURY, ČESKÝM SVAZEM MUZEÍ V PŘÍRODĚ, ASOCIACÍ MUZEÍ A GALERIÍ A ČESKOU NÁRODOPISNOU SPOLEČNOSTÍ PŘIPRAVIT A REALIZOVAT KONFERENCI „POSLÁNÍ A BUDOUCNOST MUZEÍ V PŘÍRODĚ V ČESKÉ REPUBLICĚ“

Ve dnech 30. ledna – 2. února 2018 proběhla ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v České republice. Konferenci předcházely čtyři workshopy odrážející čtyři výsledná témata:

- definice muzea v přírodě
- prezentace v muzeích v přírodě
- ekonomika a marketing
- legislativa

Konference se zúčastnilo okolo 150 pracovníků národopisných muzeí v přírodě, archeoskanzenů, památkových objektů včetně technických památek a soukromých muzeí, konferenci obohatili také zástupci několika univerzit a Akademie věd ČR. Dohromady byla zastoupena téměř šedesátka institucí. Za významnou považujeme účast zástupců krajských úřadů, kteří svou přítomností potvrdili, že jim není lhostejné fungování muzeí v jejich regionech. Spolupořadatelem konference bylo Ministerstvo

kultury České republiky, které zastupoval ministr kultury Ilja Šmíd, jeho náměstek pro oblast kulturního dědictví Vlastimil Ouroda, ředitel Odboru muzeí Pavel Hlubuček, ředitel Odboru příspěvkových organizací Michal Mejdrech a ředitelka Odboru regionální a národnostní kultury Zuzana Malcová. Všichni ředitelé, kteří mají ve své gesci muzea v přírodě zřizovaná Ministerstvem kultury, se zapojili do konference aktivně se svými příspěvky.

Konference tedy splnila první z vytyčených cílů – **vytvořit fórum pro výměnu názorů a zkušeností napříč obory a typy organizací** a také poskytnout inspirační zdroj drobnějším institucím často s malými finančními zdroji, které prozatím nejsou členy Českého svazu muzeí v přírodě – našeho oborového sdružení.

Splněn byl také druhý cíl – **přehodnotit stávající definici muzea v přírodě** a vše co s ní souvisí. Závěry z této diskuze podrobně shrnul docent Daniel Drápala, vedoucí Ústavu evropské etnologie Masarykovy univerzity. Jeho text se stane součástí knihy věnované problematice českých muzeí v přírodě, která vyjde začátkem příštího roku. Hlavní myšlenkou, na které se účastníci konference shodli, je fakt, že muzea v přírodě již nelze vnímat pouze prizmatem etnologické vědy. Ačkoliv nám stále dělá trochu problém odpoutat se od národopisného a historického chápání těchto institucí, musíme mezi ně zahrnout i další, které zobrazují jiné části života a kultury lidí – technické památky, expozice bývalých dolů, vojenských opevnění, archeologická muzea v přírodě a řadu dalších. Zásadním předpokladem, abychom mohli muzeum v přírodě nazývat muzeem, je jeho přísně odborná koncepce, vhodně a atraktivně interpretovaná návštěvníkům.

Netřeba připomínat, že zvláště průvodci a lidé, kteří se setkávají s návštěvníky, jsou zosobněním všeho snažení odborníků. Jejich práci stejně jako samotným způsobům **prezentace** byl věnován druhý blok. Nejzásadnějším poselstvím, které konference v tomto ohledu přinesla, je důležitost systematické práce s průvodci a všemi pracovníky muzeí v přírodě, kteří přicházejí do kontaktu s návštěvníky. Zazněly také výhody a nevýhody spolupráce s nemuzejním prostředím – se spolky tzv. živé historie (living history).

Ekonomické i společenskovedné analýzy dokázaly přínos muzeí v přírodě pro společnost. Ukázalo se, že ač k existenci muzea nezbytné, jsou témata z oblasti **ekonomiky a marketingu** pro řadu muzeí doposud těžko uchopitelnými. Příspěvky na toto téma ukázaly, jak užitečné jsou ekonomické a marketingové nástroje při plánování rozvojových akcí muzeí a jak důležitá je práce s vlivovými a zájmovými skupinami. Muzea v přírodě jsou velkou atraktivitou a vytvářejí si věrné návštěvníky, kteří se rádi vrací. Nebylo by však moudré nechat se tímto úspěchem ukolébat. Naopak je potřeba o to více pracovat na nových produktech a způsobech interpretace, které osloví veřejnost a budou vést nejen k ponaučení, ale také k bourání společenských stereotypů i k budování pozitivního vztahu lidí ke kulturnímu dědictví naší země.

Poslední blok věnovaný **legislativě** poprvé v historii veřejně otevřel téma nesouladu požadavků muzejního zákona a zákona o památkové péči se stavebním zákonem a zákonem o požární ochraně. Prováděcí vyhlášky k těmto zákonům v současné době

neumožňují muzeím v přírodě, aby transferovaly stavby z původních míst nebo stavěly repliky a vědecké rekonstrukce v souladu s autenticitou těchto staveb a s dostatečným respektem k tradičním technologiím. Ačkoliv je tato otázka diskutována muzei v přírodě již řadu let, poprvé se do ní podařilo zapojit také zástupce dotčených orgánů krajských správ, hasičský záchranný sbor a další významné instituce. Výsledkem debaty je zjištění, že chybí pevné ukotvení termínu muzeum v přírodě v Zákoně o sbírkách muzejní povahy. Teprve po napravení tohoto nedostatku bude možné předložit k projednání pozměňovací návrh ke stavebnímu zákonu.

Součástí konference bylo uspořádání pěti **pracovních skupin**, z nichž tři se věnovaly aktualizaci metodiky pro muzea v přírodě. Obzvláště významným počinem v této souvislosti je vytvoření komplexního návrhu pasportu, který by měl být součástí dokumentace ke každému sbírkovému stavebnímu objektu v muzeu. Čtvrtá pracovní skupina se věnovala již zmiňované otázce změn v legislativě a poslední skupina otevřela ožehavé téma hranice mezi veřejnou službou a komercí, která v očích odborníků odděluje muzea v přírodě od zábavních parků. Tato problematika však byla diskutována v mnohem širších souvislostech a pracovní skupina musela nakonec vyhodnotit, že se jedná o problematiku, která si zaslouží samostatný seminář a vlastní definici.

Konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě po několika desetiletích umožnila mezioborové setkání, jehož výsledky se promítnou do aktualizace metodiky pro muzea v přírodě i do tvorby nové střednědobé strategie rozvoje muzeí v přírodě v České republice. Otevřela zároveň řadu témat, o kterých se prozatím mezi českými muzejníky nediskutovalo. Jedním z největších přínosů bylo ale také jedinečné setkání odborníků z naprosto různorodých institucí, které, jak doufáme, povede k bližší spolupráci a mezioborovému dialogu, jenž podpoří poslání a zajistí budoucnost českých muzeí v přírodě. V roce 2019 bude vydána odborná publikace shrnující výsledky konference.

Více k závěrům konference v článku na webové stránce

<http://muzeavpriode.cz/dojmy-z-konference-ocima-radka-bryola/#more-320>.

Kontrolní termín plnění: 30. 6. 2018

Termín plnění: 30. 9. 2018

Splněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 8:

PROHLouBIT SPOLUPRÁCI S ODBORNÝMI A VYSOKÝMI ŠKOLAMI V NÁVAZNOSTI NA ČINNOST MUZEA V PŘÍRODĚ A REALIZOVAT SPOLEČNÉ AKTIVITY

V termínu 23. – 25. května proběhla mezioborová konference *Valašsko – historie a kultura II. Obživa*. Tuto konferenci uspořádalo VMP v partnerství s Filozofickou fakultou Ostravské univerzity a její dopad byl mezinárodní – zúčastnili se jí akademici ze

Slovenska, Maďarska a také z Ruské akademie věd. Konference pokrývala obory etnologie, historie, demografie, umění, jazykověda a slovesnost, literatura, fotografie a další, v několika sekcích zaznělo dohromady 43 příspěvků. Na konferenci bude navazovat vydání stejnojmenné odborné monografie. Konference navázala na první ročník, který se uskutečnil v roce 2014 a odhalil velký potenciál, který regionální téma Valašska, jeho historie a kultury skrývá. VMP i OSU chtějí v této iniciativě pokračovat i v dalších letech.

Kontrolní termín plnění: 30. 6. 2018

Termín plnění: 30. 9. 2018

Splněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 9:

ZMAPOVAT POTENCIÁL PRO UČŇOVSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ PRO SPECIFICKÉ OBORY

Jako východisko plnění úkolu byla provedena rešerše k problematice aktuálních vzdělávacích aktivit v oboru historických stavebních technologií. Zaměřili jsme se na podmínky a možnosti akreditace kurzů, časové dotace na obory a stávající akreditované i jiné kurzy. Specifické obory byly definovány na základě dlouhodobých zkušeností VMP a související poptávky interní i od externích zájemců. Byla reflektována témata např. Českého svazu muzeí v přírodě a NPÚ. Zároveň byly vybrány obory, se kterými má VMP určité zkušenosti či externí oporu (například tesař, kameník nebo zedník památkových objektů, truhlář památkových objektů a restaurátor stavebně truhlářských prvků, klempíř a pokrývač historických krytin, kamnář historických topidel).

Na základě těchto zjištění byl spolu s konzultacemi u příslušných odborníků sestaven dotazník, který by kvantitativní formou výzkumu zjistil v šesti otázkách potřebná data o představě potenciálních zájemců o kurzy historických stavebních technologií. Sondou provádíme pomocí serveru survio.com, který přímo získaná data zpracovává.

Výzkum probíhá celoplošně na území České republiky, neboť dotazník byl rozeslán na rozličné typy institucí a dalších subjektů – různé střední stavební školy a učiliště, vysoké školy se zaměřením na architekturu či stavitelství, stavební firmy s důrazem na ty, které se věnují právě historickým stavebním technologiím. V neposlední řadě byli osloveni kolegové z jiných muzeí v přírodě a NPÚ. Dotazník byl zveřejněn dne 5. června 2018 a v současnosti máme již 44 vyplněných odpovědí. Aktuálně stále přibývají responze, takže si můžeme již v dnešních dnech odpovědět na otázky, o jaké obory by byl případný zájem a jakou formu kurzu by si většina respondentů představovala. V případě menšího poměru oslovených subjektů/odevzdaných odpovědí bude odkaz na dotazník rozeslán opět v září 2018.

Termín plnění: 30. 9. 2018

Průběžně plněno

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 10:

ZREVIDOVAT ZPŮSOBY PREZENTACE A PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ NÁVŠTĚVNÍKŮM V AREÁLECH VMP A NAVRHNOUT PLÁN INOVACÍ

Cílem tohoto úkolu je zrevidovat, zda je správně nastaven způsob prezentace poznatků v prostředí VMP a zda si návštěvníci skutečně odnášejí z prohlídky to, co odborní pracovníci připraví a snaží se v součinnosti s provozní složkou muzea předat.

Dne 26. června proběhla celodenní práce v tzv. focus group – ohniskové skupině složené z pracovníků Útvaru pro odbornou činnost (náměstek, metodik pro muzea v přírodě, muzejní pedagožka a garanti všech tří areálů) a z pracovníků Provozního útvaru (náměstek, vedoucí průvodců a hospodářské správy, pracovnice PR a marketingu, stálý a sezonní průvodce, demonstrátor). Skupinu vedla antropoložka Romana Malíková, pracovnice Hanáckého skanzenu v Příkazích u Olomouce. Cílem bylo 1) stanovit si ideální stav, k němuž chceme dospět 2) během prohlídky areálů očima návštěvníků identifikovat, co děláme dobře a funguje, 3) co je dobré, ale potřebuje zlepšit, 4) co nám zcela chybí a 5) co je potřeba zrušit, neboť je to nefunkční. V podobném formátu se během srpna odehraje ohnisková skupina pro reálné návštěvníky. Po vypracování závěrečné zprávy bude stejný tým během podzimu pracovat na stanovení priorit a plánu změn a začne systematicky pracovat na naplnění jednotlivých bodů.

Termín plnění: 30. 9. 2018

Průběžně plněno

13. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI

VMP také v roce 2018 spolupracovalo s řadou partnerů na lokální, regionální, národní i mezinárodní úrovni. Pracovníci VMP byli členy řady poradních orgánů jiných institucí i grantových komisí na úrovni Ministerstva kultury.

Česká národopisná společnost

Eva Kuminková je členkou Hlavního výboru společnosti, přičemž má na starost zahraniční vztahy. V prosinci VMP hostilo zasedání Hlavního výboru České národopisné společnosti, jehož konání se však z důvodu pohřbu Dr. Karla Pavlišťka přesunulo do Zlína. Eva Kuminková se podílela na vypracování expertních posudků k nominacím do světových seznamů UNESCO, které ČNS zpracovává jako člen Evaluačního orgánu Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO. E. Kuminková byla zvolena zpravodajem (tzv. rapporteur) a zpracovala obsáhlou souhrnnou zprávu o činnosti Evaluačního orgánu v roce 2018 a připravila také návrhy všech rozhodnutí o zápisech pro Mezivládní výbor Úmluvy. Tuto zprávu prezentovala v listopadu 2018 na zasedání Mezivládního výboru pro nemateriální kulturní dědictví UNESCO na ostrově Mauricius. ČNS byla partnerem přípravy konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě. Její členové byli zastoupeni v organizačním výboru konference.

Sdružení pro interpretaci místního dědictví

VMP prohloubilo spolupráci se SIMID, a to formou začlenění do projektu Dary interpretace podpořeného z projektu Erasmus+. Díky tomuto projektu se pracovnice VMP Eva Kuminková zúčastnila týdenního certifikovaného kurzu interpretačního plánování expozic a výstav v Chorvatské Rijeci (12. – 16. 11.). Tento kurz organizovala instituce Interpret Europe.

Valašský muzejní a národopisný spolek

Spolek, jenž stál u samotného zrodu muzea, je nadále jeho stálým a důležitým partnerem. V roce 2018 muzeum poskytovalo spolku prostory pro jeho činnost, členové se pravidelně účastnili akcí muzea a především rozvíjeli dobrovolnickou pomoc, přičemž v roce 2018 v muzeu odpracovali dohromady téměř 700 dobrovolnických hodin.

Město Rožnov pod Radhoštěm

Muzeum se dohodlo s Městem Rožnov pod Radhoštěm, jeho příspěvkovými organizacemi a spolkem Fujaré z.s. na spoluorganizování připomenutí třiceti let demokracie a svobody, které proběhne v roce 2019. Byla utvořena pracovní skupina a připraven předběžný plán akcí, VMP zrealizovalo rozsáhlý archivní výzkum za účelem shromáždění podkladových materiálů. Do projektu je zapojena také Městská knihovna a T-klub kulturní agentura.

SPOLUPRÁCE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

Ostravská univerzita

Spolu s Ostravskou univerzitou VMP připravilo a realizovalo mezioborovou konferenci Valaško. Historie a kultura II. Obživa. V přípravném výboru byli zastoupení pracovníci obou institucí, VMP bylo pověřeno organizací konference, Ostravská univerzita zpracovává tištěný výstup – stejnojmennou monografii. Obě instituce se dohodly na pokračování spolupráce a uspořádání třetího běhu akce za pět let na téma nemateriální a duchovní kultura.

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

VMP opětovně navázalo spolupráci s Ústavem regionálního rozvoje, veřejné správy a práva, jejímž výsledkem je aktualizace Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě a Střednědobý plán rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pro období 2019–2023.

Masarykova univerzita

VMP bylo vyzváno Ústavem evropské etnologie Masarykovy univerzity k vypsání témat terénních výzkumů, odborných praxí, bakalářských a magisterských diplomových prací pro studenty oboru evropská etnologie. Byla tak prohloubena dlouholetá funkční spolupráce mezi oběma institucemi.

14. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČÍM

Slovenské národné múzeum v Martine – Múzeum slovenskej dediny

V rámci operačního programu přeshraniční spolupráce „Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika“ získalo Valašské muzeum v přírodě společně se Slovenským národným múzeem v Martine nenávratnou finanční dotaci na projekt „Kultúrne dedičstvo Javorníkov a Beskýd“.

Projekt je zaměřený na rozvoj společných přeshraničních postupů v oblasti zachování kulturního dědictví Javorníků a Beskyd, které jsou prezentovány v Múzeu slovenskej dediny v Martine a ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm – dvou největších muzeích v přírodě na Slovensku a v České republice. Projekt je konkrétně zaměřený na záchranu objektů kulturního dědictví v kritickém stavu, které jsou pramenem společné přeshraniční historie a kultury. Obě partnerská muzea prezentují největší sbírky dědictví lidové architektury regionu Javorníků a Beskyd a proto bylo záměrem obohacovat svoje vědomosti a zkušenosti v jednotlivých postupech ochrany dědictví prostřednictvím přeshraniční spolupráce. Projekt je přínosem nejen pro oba partnery, ale také pro odbornou i laickou veřejnost, kde pomáhá objevování charakteristiky lidové kultury pomocí společných materiálů, výstav, workshopů a řemeslných programů.

15. ZÁVĚR

Rok 2018 byl v každém směru protkáán přípravami na vznik nové instituce Národního muzea v přírodě, které má jedinečné postavení ve struktuře národních muzeí České republiky s mezinárodním přesahem. Snahou Valašského muzea bylo připravit půdu pro vznik excelentního mezinárodně uznávaného pracoviště pro zachování, výzkum, vzdělávání a poznání tradičního lidového stavitelství a života ve venkovských oblastech České republiky. Dověšením této píce byla návštěva ministra kultury ve Valašském muzeu na konci roku, kde podepsal vznik Národního muzea v přírodě.

Nemalé úsilí bylo vynakládáno na akci obnova objektu Libušín po požáru. Obnova národní kulturní památky je velmi složitý proces, který se vymyká běžné stavební činnosti. Při realizaci vznikaly stále nové nepředvídatelné skutečnosti, které byly projednávány, měněny, odsouhlasovány, rozpočtovány. Byly zpracovávány žádosti na zřizovatele o změny rozhodnutí, navýšení rozpočtu akce, posunutí termínu... Veškerá snaha je věnována dokončení akce v plánovaném termínu.

Další velké úsilí bylo věnováno přípravě nového areálu Kolibiska, kdy probíhaly práce na přípravě libreta, zaměřování a svozu objektů a konzultace s projektanty o celé koncepci a provozu areálu. Byly realizovány transfery vytipovaných objektů do prostor Valašského muzea, kde probíhaly jejich opravy a výroba kopií dožilých prvků.

Přínosem pro Valašské muzeum byla spolupráce se slovenským národním muzeem v Martine na společně pořádaných programech v rámci projektu Kulturne dedičstvo Javorníkov a Beskyd. Zaměstnanci obou partnerských stran si vyměňovali zkušenosti v rámci oprav objektů roubené architektury karpatského typu. Spolupráce bude pokračovat ještě v dalším roce, kdy se zaměstnanci VMP zúčastní několika programů pořádaných na Slovensku.

Metodické centrum pro muzea v přírodě se díky pestrému portfoliu svých aktivit postupně zařazuje mezi uznávaná pracoviště v prostředí muzeí v přírodě v ČR.

V Rožnově pod Radhoštěm 26. 6. 2019

Ing. Bc. Jindřich Ondruš
generální ředitel muzea